

Τ 6 ΕΡ
Ταχυδρομείο (Βασ.Ε.)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ Ζ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΟΡΗΣΗ ΝΕΥΤΙΚΑ

B/F

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ

ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

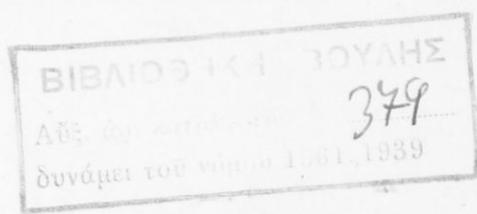
ΔΙΑ ΤΗΝ Β^η ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

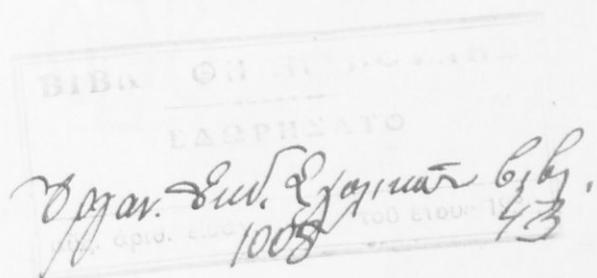
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1943

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Β
233

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ Ζ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1943

002
ΗΑΕ
ΕΤ2Β
233

ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΙΓΑΙΟΝ
ΚΑΙ ΕΛΛΑΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

1. Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ.

(Δουκ. Α' 5 - 25)

Ολόκληρος δέ κόσμος εύρισκετο κάτω ἀπό τὴν Ρωμαϊκὴν κυριαρχίαν. Εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἔβασιλευεν δὲ Ἡρώδης δὲ Μέγας, ποὺ ἦτο φίλος τῶν Ρωμαίων. Ἐκεῖ ἐπρόκειτο νὰ γεννηθῇ δὲ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Ἡ ἡμέρα ἐπλησίαζε καὶ δὲ δρόμος τοῦ Κυρίου ἔπρεπε νὰ ἔτοιμασθῇ. Διὰ τὸ ἔργον αὐτὸν προωρίσθη δὲ Ἰωάννης, δὲ δποῖος δι' αὐτὸν καὶ ὀνομάσθη Πρόδρομος.

Ο Ἰωάννης ἦτο υἱὸς ἐνὸς Ἱερέως, τοῦ Ζαχαρίου. Ὁ Ζαχαρίας μὲ τὴν γυναῖκα του Ἐλισάβετ ἦσαν ἀπὸ τοὺς διλιγούσ τὸν θεόντας, ποὺ ἔζοῦσαν μέσα εἰς τὴν διεφθαρμένην κοινωνίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἡσαν δίκαιοι καὶ εύσεβεῖς πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἔμεναν εἰς μίαν μικρὰν πόλιν τῆς Ἰουδαίας κοντά εἰς τὴν Χειρών. Ἡ ζωὴ των ἦτο ἥσυχος καὶ ειρηνική, ἀλλ' ἐλυποῦντο μόνον, διότι εἶχον γηράσει, χωρὶς ν' ἀποκτήσουν τέκνα. Ἐθεωρεῖτο δὲ τότε εἰς τοὺς Ἐβραίους ἡ ἀτεκνία ὡς ἐντροπή. Καὶ δὲ Θεός ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς τέκνον ὡς ἔξῆς :

Σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας τῆς ἐβραϊκῆς Ἱερωσύνης ἐρρίπτετο κλῆρος, διὰ νὰ εύρεθῇ κάθε φορὰν ποῖος Ἱερεὺς θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναόν, διὰ νὰ προσφέρῃ τὸ θυμίαμα. Ἡλθεν ἡ ἡμέρα ποὺ δὲ κλῆρος ἔπεσεν εἰς τὸν Ζαχαρίαν. Εἰσῆλθε λοιπὸν οὖ-

τος εἰς τὸν ναὸν καὶ ἤρχισε νὰ θυμιᾶ. Ἔξαφνα ἄγγελος Κυρίου ἐφανερώθη ἐμπροσθεν τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἐστάθη εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ θυσιαστηρίου.

‘Ο Ζαχαρίας καθὼς τὸν εἶδεν ἐταράχθη, ἀλλ’ ὁ ἄγγελος τὸν ἡσύχασε καὶ τοῦ λέγει :

— «Μὴ φοβεῖσαι, Ζαχαρία. Ἐρχομαι διὰ νὰ σοῦ ἀναγγείλω, διτι κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ θὰ ἀποκτήσῃς υἱὸν καὶ θὰ τὸν δονομάσῃς Ἰωάννην.

»Ο υἱός σου αὐτὸς θὰ γίνη ἔνας μεγάλος προφήτης καὶ θὰ ἐτοιμάσῃ τὸν δρόμον τοῦ Λυτρωτοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ σὺ καὶ ὥλος δ λαδὸς θὰ χαρῇ διὰ τὴν γέννησίν του».

‘Ο Ζαχαρίας δὲν ἐπίστευσεν ἀμέσως εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου, ἀλλ’ εἶπεν :

— «Καὶ πῶς θὰ γίνη αὐτό, ἀφοῦ ἡ γυναῖκα μου καὶ ἐγὼ εἴμεθα γέροντες ;»

Τότε ὁ ἄγγελος ἀπεκρίθη :

— «Ἐγὼ εἴμαι ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ μὲ ἔστειλεν δ Θεός, διὰ νὰ σοῦ ἀναγγείλω ταῦτα. Ἐπειδὴ δύως δὲν ἐπίστευσες, θὰ μείνης ἄφωνος, ἕως τὴν ἡμέραν ποὺ θὰ γεννηθῆ δ υἱός σου».

‘Αφοῦ εἶπεν αὐτὰ δ ἄγγελος, ἔγινεν ἄφαντος. ‘Ο δὲ Ζαχαρίας πραγματικῶς ἔμεινεν ἄλαλος ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν ναὸν καὶ παρουσιάσθη εἰς τὸν λαόν, χωρὶς νὰ δύναται νὰ δηλώσῃ πρόδος αὐτούς. Ἐνόησε δὲ τότε δ λαός, διτι δ γέρων Ἱερεὺς εἶχεν ἰδεῖ μέσα εἰς τὸν ναὸν κάποιο δράμα. ‘Οταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του ὁ Ζαχαρίας, ἔδωσε μὲ νοήματα νὰ ἐννοήσῃ ἡ κατάπληκτος Ἐλισάβετ τὸ δράμα ποὺ εἶχεν ἰδεῖ εἰς τὸν ναόν.

2. Ὁ Ἑναγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

(Δευτ. Α' 28 - 38)

Εἰς ἄλλην μικράν πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἡ δποία ὠνομάζετο Ναζαρέτ, ἔμενεν δε εύσεβὴς Ἰωακεὶμ μὲ τὴν γυναῖκα του Ἀνναν. Οὗτοι ἦσαν μὲν πτωχοί, ἀλλ’ εἶχον εὐγενεῖς καὶ ύψηλοὺς προγόνους, διότι κατήγοντο ἀπὸ τὸν βασιλέα Δαβὶδ. Ἡσαν δὲ

καὶ αὐτοὶ εὔσεβεῖς καὶ δίκαιοι. Ἐπίσης ἦσαν ἀτεκνοὶ καὶ ἐλυ-
ποῦντο διὰ τὴν ἀτεκνίαν των.

Ο Θεός ποὺ γνωρίζει τάς ἐπιθυμίας τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώ-
πων καὶ τάς ἐκπληρώνει, ἀπεφάσισε νὰ δῶσῃ καὶ εἰς αὐτοὺς
τέκνον. Καὶ πράγματι ἀπέκτησαν μίαν κόρην, τὴν ὅποιαν ὠνό-
μασαν **Μαρίαν**. Τὴν κόρην αὐτὴν οἱ γονεῖς τῆς ἀφιέρωσαν εἰς
τὸν Ναόν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου.

Τὴν ἡμέραν δὲ ποὺ εἰσήλθεν ἡ Μαριάμ εἰς τὸν Ναὸν ὄνο-
μαζομεν **Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου** καὶ ἡ Ἐκκλησία μας τὴν ἔօρ-
τάζει τὴν 21 Νοεμβρίου.

Δώδεκα ἔτη ὑπηρέτησεν ἡ Μαριάμ εἰς τὸν Ναόν. Ἐπειτα
ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ναζαρέτ. Ἐκεῖ τὴν ἐμνήστευσαν μὲ τὸν Ἰω-
σήφ, ἔνα πτωχὸν ξυλουργόν, ποὺ κατήγετο καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν
γενεάν τοῦ βασιλέως Δαβίδ, δπως καὶ ἡ Μαριάμ.

Ἐξ μῆνες εἶχαν παρέλθει ἀπὸ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὅποιαν
ὅ ἄγγελος Γαβριὴλ εἶχε φανερωθῆνε εἰς τὸν Ζαχαρίαν. Τώρα δὲ
Θεός ἔστειλε τὸν ἄγγελον εἰς τὴν παρθένον Μαρίαν. Εἰσῆλθε
λοιπὸν οὗτος εἰς τὴν οἰκίαν τῆς εὐσεβοῦς καὶ ταπεινῆς παρθέ-
νου καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν :

— «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη. Ο Κύριος μετὰ σοῦ. Εύλογη μένη εἶσαι σὺ μεταξὺ τῶν γυ-
ναικῶν».

Ἡ παρθένος ὅταν ἥκουσεν αὐτὰ ἐταράχθη καὶ ἐσυλλογί-
ζετο τί νόημα τάχα εἶχον οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ ἄγγέλου. Τότε δὲ
ἄγγελος λέγει πάλιν εἰς αὐτήν :

— «Μὴ φοβεῖσαι, Μαριάμ, διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς
σὲ εἶναι ἔξαιρετική. Ἰδού, θὰ γεννήσῃς υἱόν, εἰς τὸν ὅποιον
θὰ δῶσῃς τὸ δνομα **Ιησοῦς**. Ο υἱός σου θὰ γίνη μεγάλος,
θὰ δնομασθῇ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ βασιλεύσῃ εἰς τοὺς
αἰώνας τῶν αἰώνων».

Ἡ Μαρία, ἀφοῦ συνήλθεν ἀπὸ τὴν πρώτην ταραχήν, ἡρώ-
τησε τὸν ἄγγελον :

— «Πῶς θὰ γίνη τοῦτο;».

Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη εἰς αὐτήν :

— «Πνεῦμα Ἀγιον καὶ ἡ δύναμις τοῦ Ὅψιστου θὰ ἔλθῃ

εἰς σέ. Διὰ τοῦτο τὸ τέκνον σου θὰ ὀνομασθῇ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν».

Ἐπρόσθεσε δὲ εἰς αὐτὴν ὁ ἄγγελος, δtti καὶ ἡ συγγενής της, ἡ γραῖα Ἐλισάβετ, θὰ γεννήσῃ υἱὸν κατὰ θείαν Θέλησιν. Τότε ἡ Μαριάμ ἀπεκρίθη :

— «'Ιδοὺ ἡ δούλη τοῦ Κυρίου, ἀς γίνη καθὼς εἶπες». Καὶ ὁ ἄγγελος ἀνεχώρησεν.

Ἡ χαρμόσυνος αὐτὴ ἀγγελία εἰς τὴν Παρθένον ὑπὸ τοῦ ἄγγέλου Γαβριὴλ ὀνομάζεται Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. Ἐορτάζεται δὲ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν 25 Μαρτίου, ὅτε φάλλεται καὶ τὸ ἀπολυτίκιον :

Ἀ π ο λ υ τ ἔ κ ε ο γ

«Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπὸ αἰῶνος μυστηρίου ἡ φανέρωσις. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζεται. Λιὸν καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν : Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σου».

3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ. (Λουκ. Α' 39 - 56)

Ἄφοῦ ἡ παρθένος Μαρία ἔμαθε παρὰ τοῦ ἄγγέλου, ὅτι καὶ ἡ συγγενής της Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ υἱόν, ἔχαρη. Ἐκίνησε δὲ τότε νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ νὰ συγχαρῇ αὐτὴν διὰ τὸ εὐχάριστον γεγονός. Ἀπεῖχε δὲ ἡ Ναζαρέτ ἀπὸ τὴν πατρίδα τῆς Ἐλισάβετ τεσσαράκοντα ἡμέρας.

Οταν ἡ Θεοτόκος εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἐλισάβετ καὶ ἔχαιρετησεν αὐτήν, ἡ Ἐλισάβετ ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸ "Αγιον Πνεῦμα. Καὶ τότε ἥρχισε νὰ προσφωνῇ τὴν Μαριάμ ώς ἔξῆς :

— «Εύλογη μὲν η εἶσαι σὺ περισσότερον ἀπὸ δλας τὰς γυναικας καὶ εύλογη μένος εἶναι ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου».

Τὴν ὠνόμασε δὲ μητέρα τοῦ Κυρίου.

‘Η Θεοτόκος, καθώς ἥκουσεν αὐτά, ηύχαριστήθη πάρα πολὺ καὶ ἤρχισε νὰ ὑμνῇ τὸν Θεόν μὲ τὰς ὁραίας αὐτὰς λέξεις :

«'Η ψυχή μου δοξάζει τὸν Κύριον καὶ ἀγάλλεται τὸ πνεῦμα μου διὰ τὸν Θεόν τὸν Σωτῆρα μου, διότι ἐπρόσεξε τὴν ταπεινωσύνην τῆς δούλης Του. Ἀπὸ τώρα θὰ μὲ μακαρίζουν δλαῖ αἰ αἴ γενεαῖ».

‘Η Θεοτόκος ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἐλισάβετ τρεῖς μῆνας καὶ ἐπειτα ἀνεχώρησε καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα της.

4. ‘Η γέννησις Ἰωάννου τοῦ Προδοόμου. (Λουκ. Α' 57 - 80)

“Οταν ἔφθασεν δὲ ὁρισμένος χρόνος, ἡ Ἐλισάβετ ἐγένησεν οἰδόν, καθὼς εἶχε προείπει δὲ ἄγγελος Γαβριήλ. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονες, ὅταν ἔμαθον τὴν καλὴν αὐτὴν εἰδῆσιν, ἔμαζεύθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζαχαρίου καὶ συνέχαιρον τούς εὐτυχεῖς γονεῖς.

Τὴν δύδονταν ήμέραν, σύμφωνα μὲ τὰ ἐβραϊκὰ ἔθιμα, συνηθροίσθησαν πάλιν οἱ συγγενεῖς καὶ γνωστοί, διὰ νὰ δώσουν τὸ δνοματικό εἰς τὸ παιδίον.

“Ολοι ἔλεγον, δτι τὸ παιδίον ἔπρεπε νὰ δονομασθῇ Ζαχαρίας, ὅπως ὡνομάζετο καὶ δὲ πατήρ του. ‘Ἄλλ’ ἡ Ἐλισάβετ, ἐπειδὴ ἐφωτίσθη ἀπὸ Ἀγιον Πνεῦμα, δὲν συνεφώνει καὶ ἔλεγεν, δτι τὸ παιδίον ἔπρεπε νὰ δονομασθῇ Ἰωάννης.

Διὰ νὰ δοθῇ τέλος εἰς τὴν διαφοράν, ἔζητησαν ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν μὲ νεύματα νὰ δρίσῃ τὸ δνοματικό παιδίου.

Τότε ἐκεῖνος ἔλαβεν ἔνα πινακίδιον καὶ ἔγραψεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸ δνοματικό ‘Ιωάννης. Μὲ αὐτὸν ἐνόσησαν, δτι δὲ Ζαχαρίας ἤθελε νὰ δονομασθῇ τὸ παιδίον ‘Ιωάννης. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἐλύθη ἡ γλῶσσα τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἤρχισε νὰ δημιῇ καὶ νὰ προφητεύῃ διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου. “Ολοι οἱ

παρευρισκόμενοι ἐκεῖ ἔμειναν κατάπληκτοι διὰ τὸ θαῦμα.
"Ἐλεγε δὲ ὁ Ζαχαρίας διὰ τὸ τέκνον του τὰ ἔξῆς :

— «Ἐύλογητὸς Κύριος δὲ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ,
διότι ἐλύτρωσε τὸν λαὸν αὐτοῦ. Καὶ σύ,
παιδίον, προφήτης θὰ ὀνομασθῇς τοῦ Θεοῦ
καὶ θὰ προηγηθῇς ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν Κύριον,
διὰ νὰ ἐτοιμάσῃς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ».

'Ο Ἰωάννης ἐμεγάλωνε πλησίον τῶν γονέων του καὶ τὸ
πνεῦμα του ηὔξανε μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

'Η Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν γέννησιν τοῦ Προδρόμου
τὴν 24 Ἰουνίου.

Ἀπολυτίκιον

*Προφῆτα καὶ Πρόδοομε, τῆς παρονοίας Χριστοῦ, ἀξίως εὐφη-
μῆσαι σε, οὐκ εὐποροῦμεν ἡμεῖς, οἱ πόθῳ τιμῶντες σε· στείρωσις
γὰρ τεκούσης καὶ πατρὸς ἀφωνία, λέλυνται τῇ ἐνδόξῳ καὶ σεπτῇ σου
γεννήσει καὶ σάρκωσιν νίοῦ τοῦ Θεοῦ, κόσμῳ κηρύγγεται.*

757 Ἰωάννης Ρήμα

5. *Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ.*
(Λουκ. Β' 1 - 21)

'Ἐπλησίαζεν ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὅποιαν ἡ Μαριάμ θὰ
ἐγέννηνα. Τότε ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθη εἰς τὸν ὄπνον τοῦ
Ἰωσὴφ καὶ ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν, ὅτι ἡ Μαριάμ θὰ ἐγεννοῦσεν
υἱὸν διὰ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Τὸ παιδίον τοῦτο θὰ ὀνομα-
σθῇ Ἰησοῦς καὶ θὰ γίνῃ δὲ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Διὰ τοῦτο ὁ
Ἰωσὴφ ἐπρεπε νὰ μένῃ πλησίον τῆς καὶ νὰ τὴν προστατεύῃ.

"Τότε τὸ ἔτος 750 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης. Τότε δὲ Ρωμαῖος Αύ-
τοκράτωρ Αὔγουστος ἡθέλησε νὰ κάμῃ ἀπογραφὴν τοῦ πληθυ-
σμοῦ τῆς αὐτοκρατορίας, διὰ νὰ μάθῃ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν
κατοίκων. ³Ἐξέδωσε λοιπὸν τὸ διάταγμα τῆς ἀπογραφῆς. Σύμ-
φωνα πρὸς αὐτὸν κάθε ὑπέκοος τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας,
ἐπρεπε νὰ εύρεθῇ εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς του, διὰ νὰ
ἀπογραφῇ.

‘Η Παλαιστίνη εἶχε καὶ αὐτὴ ὑποταχθῆ εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν Κράτος. “Ἐπρεπε λοιπὸν εἰς τὴν διαταγὴν αὐτὴν νὰ ὑπακούσουν καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἰωσὴφ παρέλαβε τὴν μνηστήν του καὶ ἔξεκίνησε διὰ τὴν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἀπὸ τὴν ὅποιαν κατήγετο.

“Οταν ἔφθασαν ἐκεῖ, δλα τὰ ξενοδοχεῖα καὶ αἱ οἰκίαι εἶχαν γεμίσει ἀπὸ κόσμον, ἔξ αἰτίας τῆς μεγάλης συρροής λαοῦ. Ἡναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ καταλύσουν εἰς ἔνα σπήλαιον, τὸ δῶποιον ἔχρησίμευε καὶ ώς σταῦλος.

Ἐκεῖ ἡ Μαρία ἔγεννησε τὸν υἱὸν της. Τὸν ἐσπαργάνωσε καὶ ἔχρησιμοποίησε διὰ τὸ βρέφος τὴν φάτνην τῷ νάλῳ.

“Ἐξω ἀπὸ τὸ σπήλαιον εἰς τοὺς πλησίους ἀγροὺς ἀγρυπνοῦσαν μερικοὶ παιμένες, ποὺ ἔφύλασσον τὰ ποίμνιά των.” Εξαφνα τοὺς ἐσκέπασε μεγάλη λάμψις καὶ ἐνῷ ἐκοίταζαν τρομαγμένοι, παρουσιάσθη εἰς αὐτοὺς ἄγγελος Κυρίου καὶ τοὺς λέγει :

— «Μὴ φοβεῖσθε. Ἰδοὺ σᾶς φέρω εύχαριστον ἄγγελίαν εἰς σᾶς καὶ εἰς δλον τὸν κόσμον. Σήμερον ἔγεννήθη εἰς τὴν Βηθλεὲμ, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ δὲ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Εἶπε δὲ ὁ ἄγγελος εἰς τοὺς ποιμένας νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ σπήλαιον, δπου θὰ εὔρουν τὸ βρέφος σπαργανωμένον μέσα εἰς τὴν φάτνην.

Καὶ ἐνῷ ἀκόμη ὡμιλοῦσεν ὁ ἄγγελος αὐτός, πλήθος ἀπὸ ἄλλους ἀγγέλους ἐφάνη, οἱ ὅποιοι κατήρχοντο ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἔψαλλον :

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ».

“Ἐπειτα οἱ ἄγγελοι ἐξηφανίσθησαν. Τότε οἱ ποιμένες ἔτρεξαν εἰς τὸ σπήλαιον καὶ εύρηκαν ἐκεῖ τὴν Θεοτόκον μὲ τὸν Ἰωσὴφ πλησίον εἰς τὴν φάτνην, δπου εύρισκετο τὸ βρέφος. Καθὼς εἶδαν αὐτὸν οἱ ποιμένες, ἔπεσαν καὶ τὸ ἐπροσκύνησαν. Διηγήθησαν δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ κατόπιν εἰς δσους ἔβλεπον δλα τὰ συυβάντα καὶ ἔδοξολονοῦσαν τὸν Θεόν.

Ἄφοῦ παρῆλθον ὁκτὼ ἡμέραι ἀπὸ τὴν γέννησιν, ἔδωσαν εἰς τὸ παιδίον καὶ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, ποὺ σημαίνει Σωτήρ.

Ἡ γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν 25 Δεκεμβρίου, δτε ψάλλεται καὶ τὸ ἀπολυτίκιον :

Oἱ ποιμένες προσκυνοῦν τὸν Ἰησοῦν.

Α πολυτέκτον

Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως. Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἀστοῖς λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρων ἐδιδάσκοντο. Σὲ προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὑψους ἀνατολῆν. Κύριε δόξα σοι».

6. Ἡ Υπαπαντὴ τοῦ Κυρίου.

(Δουκ. Β' 35 - 40)

Τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἔφερον τὸ παιδίον οἱ γονεῖς του εἰς τὰ Ἱεροσύλυμα, εἰς τὸν ναόν.

Κατὰ τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον κάθε ἀρσενικὸν πρωτότοκον ἐπρεπε ν^ο ἀφιερώνεται εἰς τὸν Θεόν. Συγχρόνως δὲ νὰ προσφέρεται καὶ θυσία ἐν ζεῦγος τριγόνων ἢ δύο νεοσσοὶ περιστερῶν.

“Εζη τότε εἰς τὰ Ἱεροσύλυμα ἔνας λερεὺς πολὺ γέρων, εὐσεβὴς καὶ δίκαιος, ποὺ ὠνομάζετο Συμεών. Οὗτος εἶχε παρακαλέσει τὸν Θεόν νὰ μὴ ἀποθάνῃ, πρὶν ἵδη τὸν Χριστόν.

Ο Συμεὼν καθὼς εἶδε τὴν Θεοτόκον μὲ τὸ βρέφος, ἀμέσως ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸ “Ἄγιον Πνεῦμα.” Ἐλαβε τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλην του, ὑψώσε τοὺς ὁφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε γεμάτος χαρὰν καὶ συγκίνησιν :

«Νῦν ἀπολύτης τὸν δοῦλόν σου Δέσποτα . . . ». Δηλαδή :

«Τώρα ἄς ἀποθάνω, Θεέ μου, ἀφοῦ εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου τὸν Χριστόν, τὸν ὄποιον ἔστειλες, διὰ νὰ φωτίσῃ δλούς τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ δοξάσῃ τὸν Ἰσραήλ».

Ἐπειτα ἐστράφη πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ παιδίου, ποὺ ἐθαύμαζαν δι’ αὐτὰ καὶ εἶπεν εἰς τὴν Θεοτόκον, ἀφοῦ τὴν ηγχήθη :

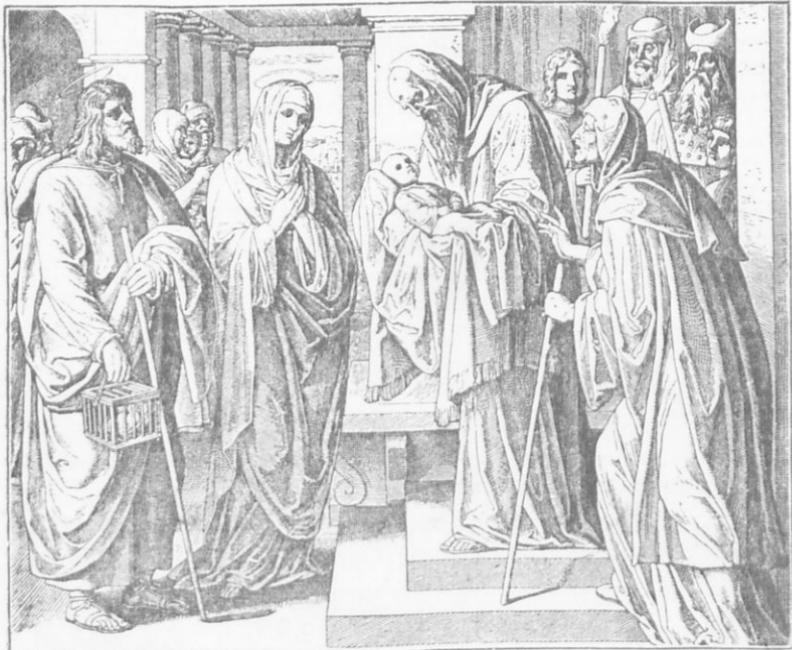
«Ο Υἱός σου θὰ γίνῃ αἴτια ἄλλοι μὲν νὰ πιστεύσουν καὶ νὰ σωθοῦν, ἄλλοι δὲ νὰ μὴ πιστεύσουν καὶ νὰ καταστραφοῦν.

»Καὶ εἰς Σὲ δέ, Μαριάμ, θὰ γίνῃ αἴτια νὰ αἰσθανθῆς ἐνα μεγάλον πόνον, διότι θὰ σταυρωθῇ».

Εἰς τὸν ναὸν εύρισκετο τότε καὶ μία γραῖα ὅγδοήκοντα τεσσάρων ἑτῶν, χήρα καὶ προφῆτις, ποὺ ὠνομάζετο **Αννα**. Καὶ αὐτὴ ἐπίσης ἐπροφήτευσε διὰ τὸν Σωτῆρα καὶ ὅμνησεν αὐτόν.

‘Αφοῦ ἐξεπλήρωσαν τὸ θρησκευτικὸν αὐτὸ καθῆκον ἢ Θεοτόκος μὲ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ παιδίον, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Βηθλεέμ.

‘Η παρουσίασις αύτή εἰς τὸν ναὸν ὀνομάζεται ‘Υπαπαντὴ τοῦ Κυρίου. ‘Ωνομάσθη ἔτσι, ἐπειδὴ ὁ γέρων Συμεὼν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὑπῆντησε, δηλαδὴ ὑπεδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Κύριον. ‘Εορτάζεται ἀπό τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν 2 Φεβρουαρίου, δόποτε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον :

‘Η ‘Υπαπαντὴ τοῦ Κυρίου.

Α πολυτέλεον

«Χαῖρε, Κεχαριτωμένη Θεοτόκε παρθένε. Ἐκ σοῦ γὰρ ἀιέτειλεν δὲ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης. Χριστὸς δὲ Θεὸς ἡμᾶν, φωτίζων τὸν ἐν σκότει. Εὐφραίνον καὶ σύ, πρεσβύτα δίκαιε, δεξάμενος ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμᾶν, χαριζόμενον ἡμῖν καὶ τὴν Ἀνάστασιν».

7. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων.

(*Ματθ. Β' 1 · 12*)

Ολίγον χρόνον μετά ταῦτα, τρεῖς Μάγοι, δηλαδὴ σοφοὶ ἄνδρες, ἥλθαν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ εὕρουν καὶ νὰ προσκυνήσουν τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Οὗτοι εἶδον νέον ἀστέρα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐβεβαιώθησαν, ὅτι ἔγεννήθη ὁ Μεσσίας εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Ἄφοῦ δὲ ἥλθαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἥρχισαν νὰ ἐρωτοῦν :

— «Ποῦ ἔγεννήθη ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Εἴδομεν τὸν ἀστέρα αὐτοῦ καὶ ἥλθομεν διὰ νὰ τὸν προσκυνήσωμεν».

Ο Ἡρώδης, ὁ δόποιος ἐβασίλευε τότε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καθὼς ἤκουσε διὰ τοὺς μάγους, ὅτι ἔζήτουν κάποιον νεογέννητον βασιλέα, κατεταράχθη. Ἐφοβήθη, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἔγκοσμίου βασιλέως, ὁ δόποιος θὰ ἥρχετο νὰ καταργήσῃ τὴν ἰδικήν του δυναστείαν.

Ἄμεσως λοιπὸν ἐκάλεσε τοὺς Ἱερεῖς καὶ γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ τοὺς ἡρώτησε ποῦ ἔγνωριζαν αὐτοί, ὅτι θὰ ἔγεννᾶτο ὁ Χριστός.

Οὗτοι ἀπήντησαν εἰς τὸν Ἡρώδην, ὅτι κατὰ τὰς γραφὰς ὁ Μεσσίας ἔπρεπε νὰ γεννῆθῇ εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσε κρυφίως τοὺς μάγους καὶ ἀφοῦ ἔμαθεν ἀπὸ αὐτοὺς πότε ἀκριβῶς εἶδαν τὸν ἀστέρα, τοὺς ἐπληροφόρησεν ἔπειτα ποῦ ἔγεννήθη τὸ παιδίον. Τοὺς παρεκάλεσε δὲ νὰ ἐπιστρέψουν νὰ εἰδοποιήσουν καὶ αὐτὸν ποῦ ἀκριβῶς εῖναι, διὰ νὰ ὑπάγῃ καὶ αὐτὸς νὰ τὸ προσκυνήσῃ.

Ο Ἡρώδης δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ προσκυνήσῃ τὸ παιδίον, ἀλλὰ νὰ τὸ θανατώσῃ.

Μόλις οἱ μάγοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Βηθλεέμ, ἵδιού ἐφάνη πάλιν ὁ ἀστὴρ καὶ τοὺς ὠδήγει. Ἡ παρουσία τοῦ ἀστέρος τοὺς ἔχαροποίησε πολύ. Τέλος ὁ ἀστὴρ ἐστάθη ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου ἦτο τὸ παιδίον.

Οι τρεῖς μάγοι εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου εῦρον τὴν Θεοτόκον νὰ κρατῇ τὸ παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας της. Τότε ἔπεσαν, προσεκύνησαν καὶ προσέφεραν εἰς τὸν νέον βασιλέα δῶρα, σ μύ ρναν, χρυσὸν καὶ λίβανον.

Ἄφοῦ ἔξεπλήρωσαν οἱ μάγοι τὸν σκοπόν των, ἐτοιμάσθησαν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ πληροφορήσουν

'Η προσκύνησις τῶν μάγων,

καὶ τὸν Ἡρώδην ποῦ εύρισκετο τὸ παιδίον. Ἀλλὰ ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς τὸν ὑπνον των καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴ ἐπιστρέψουν πρὸς τὸν Ἡρώδην.

Αὐτὸ ἔγινε. Οἱ μάγοι ὑπῆκουσαν καὶ ἐπέστρεψαν ἀπὸ ἀληγον δδὸν εἰς τὴν πατρίδα των.

17

8. Ὁ Ἰωσὴφ μὲ τὴν Μαριὰμ καὶ τὸ παιδίον
φεύγοντι εἰς Αἴγυπτον.

(Ματθ. Β' 13—23)

Ἄφοῦ ἀνεχώρησαν οἱ μάγοι, παρουσιάζεται εἰς τὸ ὅνειρον τοῦ Ἰωσὴφ ἄγγελος Κυρίου καὶ τοῦ λέγει :

— «Ἔσθι, ἀφοῦ σηκωθῆς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φύγε εἰς Αἴγυπτον. Θὰ παραμείνῃς ἐκεῖ, ἔως διού σου εἶπα νὰ ἐπιστρέψῃς, διότι θὰ ζητήσῃ ὁ Ἡρώδης νὰ εὕρῃ τὸ παιδίον διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ».

Ὁ Ἰωσὴφ ὑπῆκουσεν ἀμέσως εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ ἀγγέλου καὶ τὴν νύκτα παρέλαβε τὴν Θεοτόκον καὶ τὸ παιδίον καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον.

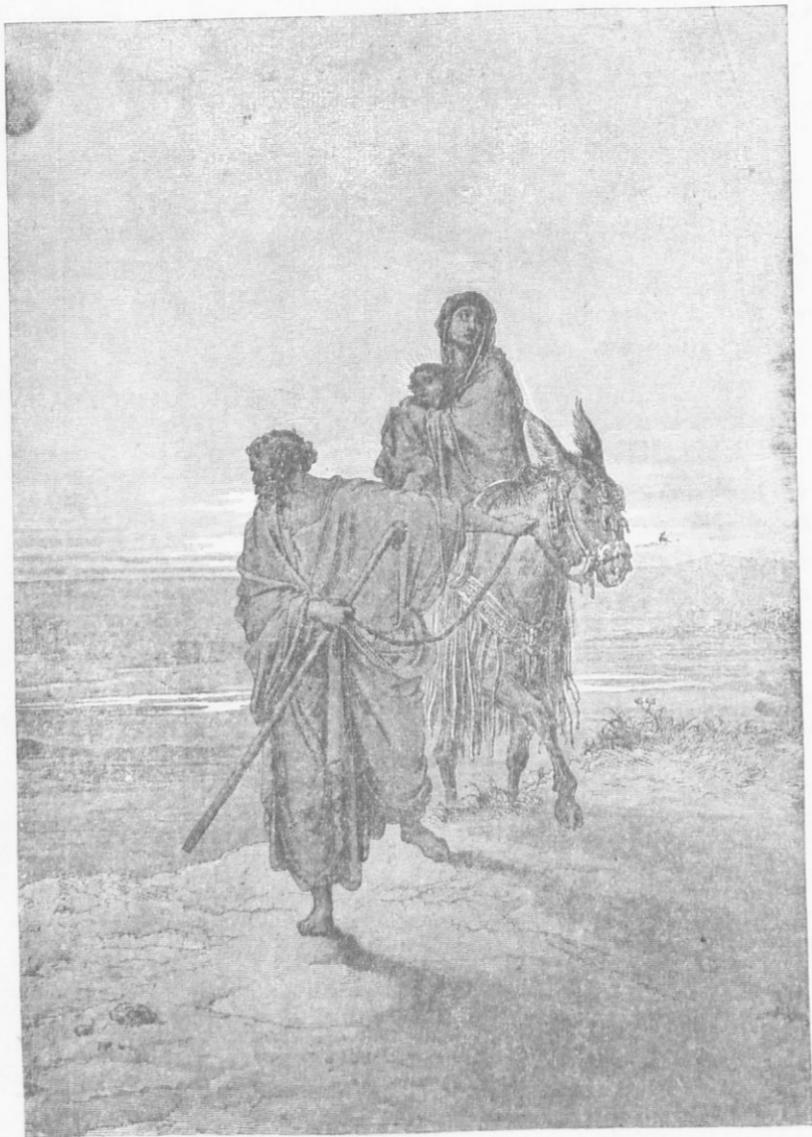
Ἐπειδὴ ὁ Ἡρώδης δὲν ἔβλεπε τοὺς μάγους νὰ ἔρχωνται νὰ τὸν πληροφορήσουν διὰ τὸν νεογέννητον βασιλέα, ἐνόησεν διτὶ τὸν ἔξηπάτησαν. Ὡργίσθη τότε καὶ διέταξε νὰ σφάξουν εἰς τὴν Βηθλεὲμ καὶ εἰς τὰ περίχωρα αὐτῆς δλα τὰ νήπια δσα εἰχαν ἡλικιαν ἔως δύο ἑτῶν. "Ετσι ἐπίστευεν, διτὶ θὰ ἔφονεύετο καὶ δ Ἰησοῦς.

Ο Ἰησοῦς δμως ἐσώθη. Καὶ δταν ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης, πάλιν δ ἄγγελος Κυρίου ἐφανερώθη εἰς τὸν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον καὶ τοῦ λέγει :

— «Ἔσθι, ἀφοῦ σηκωθῆς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα του καὶ νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν πατρίδα σου, διότι δ βασιλεὺς Ἡρώδης ἀπέθανεν».

Ο Ἰωσὴφ ὑπῆκουσε πάλιν καὶ ἐπέστρεψε μὲ τὴν οἰκογένειαν του εἰς Ἰουδαίαν. Δὲν ἐκατοίκησαν δμως πάλιν εἰς τὴν Βηθλεὲμ, διότι ἐκεῖ ἔβασίλευεν δ ἔνας ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἡρώδου, δ Ἀρχέλαος, ποὺ ἦτο τύραννικός. Ἐπροτίμησε νὰ κατοικήσῃ τώρα εἰς τὴν Ναζαρέτ, δπου ἔβασίλευεν δ ἄλλος υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, δ Ἡρώδης Ἀντύπας.

Τοιουτοτρόπως ἔξεπληρώθη καὶ ἡ προφητεία περὶ τοῦ Ἰησοῦ, δτὶ θὰ ὠνομάζετο Ναζωραῖος.

Φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

9. 'Ο Ιησοῦς δωδεκαετής εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

(Δευτ. Β' 41—52)

Τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, οἱ Ιουδαῖοι ἐσυνήθιζαν νὰ μεταβαίνουν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπου παρέμεναν ἐπτὰ ἡμέρας καὶ ἔώρταζαν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος. Κατὰ τὴν ἑορτὴν αὐτὴν μετέβαιναν τακτικῶς δὲ Ἰωσῆφ καὶ ἡ Παρθένος Μαρία.

"Οταν δὲ Ἰησοῦς ἔγινε δάδεκα ἑτάν, οἱ γονεῖς του παρέλαβον καὶ αὐτόν. Μετέβησαν δὲ μαζὶ καὶ μὲ πολλάς ἄλλας συγγενικάς οἰκογενείας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ ἑορτάσουν ἐκεῖ τὸ Πάσχα.

'Αφοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἐπταήμερος ἑορτή, ἔξεκίνησαν, διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα των, χωρὶς νὰ προσέξουν, ὅτι δὲ Ἰησοῦς δὲν ἦτο μαζὶ των. Ἐνδιμισαν, ὅτι θὰ ἦτο μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα παιδιά, ποὺ ἐβάδιζαν ἐμπρός ἀπὸ τὴν συνοδείαν. "Οταν δύμως τὸν ἀνεζήτησαν καὶ ἐβεβαιώθησαν, ὅτι εἶχε μείνει εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐστενοχωρήθησαν ὑπερβολικά. Ἐπέστρεψαν ἀμέσως ἐκεῖ καὶ ἤρχισαν νὰ τὸν ἀναζητοῦν.

'Επὶ τρεῖς ἡμέρας τὸν ἀνεζήτουν γεμάτοι ἀνησυχίαν.

Τέλος τὴν τρίτην ἡμέραν τὸν εύρηκαν νὰ κάθεται μαζὶ μὲ τοὺς λερεῖς καὶ τοὺς διδασκάλους εἰς τὸν ναὸν καὶ νὰ δμιλῇ μαζὶ των. Οἱ συνομιληταί του ἤκουουν τὰς ἀπαντήσεις του μὲ θαυμασμόν, διότι ἔβλεπον, ὅτι εἶχον ἐμπρός των ἔνα παιδίον γεμάτο κρίσιν καὶ σοφίαν.

"Οταν οἱ γονεῖς του εἶδαν τὸν Ἰησοῦν νὰ συνομιλῇ μὲ τοὺς ἄλλους ἐκεῖ, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀνησυχίαν, ἡπόρησαν. Ἡ δὲ μήτηρ του λέγει εἰς αὐτόν :

—«Τέκνον μου, διατί μᾶς ἔκαμες αὐτό ; Ιδού, ὁ πατήρ σου καὶ ἔγώ σὲ ἔζητούσαμε μὲ ἀγωνίαν».

'Ο Ιησοῦς ἔτρεξε τότε ν' ἀκολουθήσῃ τοὺς γονεῖς του, εἰς τοὺς λόγους δὲ τῆς μητρός του ἀπεκρίθη :

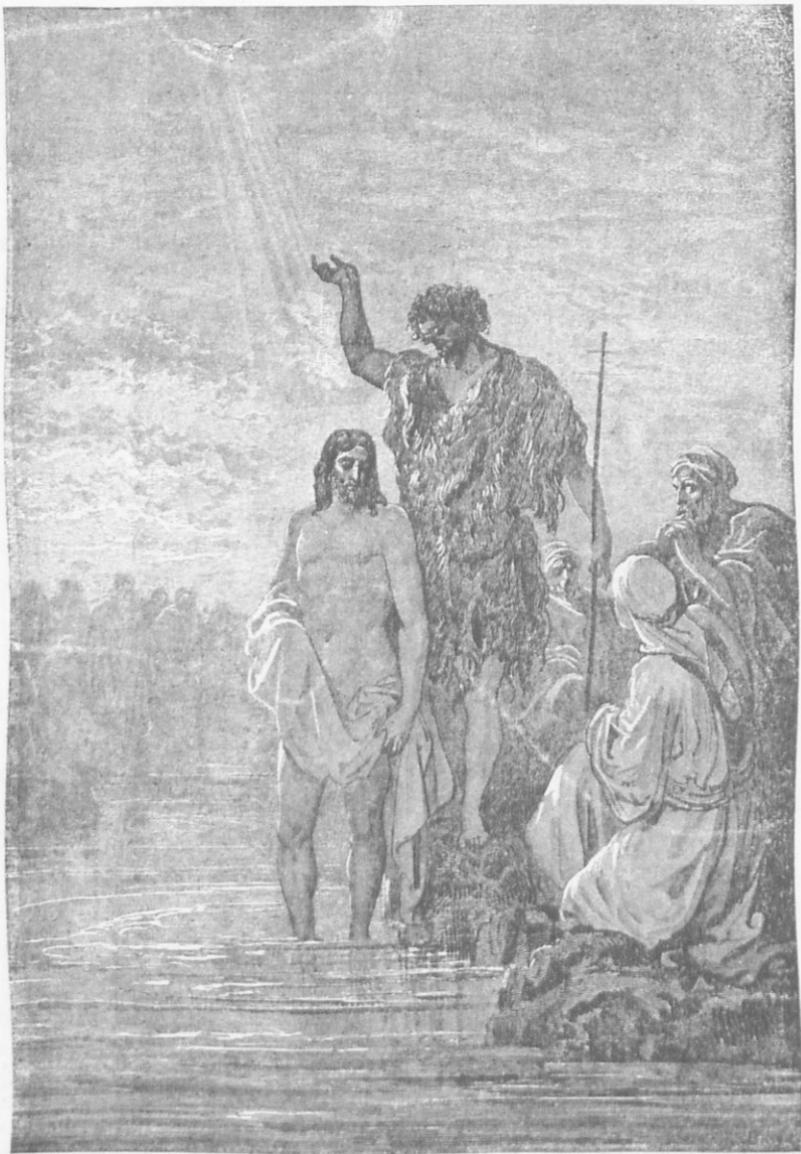
—«Διατί μὲ ἔζητούσατε; Δὲν γνωρίζετε, ὅτι πρέπει νὰ μείνω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου;»

'Ο Ιησοῦς δωδεκαετής εἰς τὸν Ναόν.

Τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἐνόησαν οἱ γονεῖς του, ἡ δὲ μήτηρ του ἐφύλαττε τοὺς λόγους εἰς τὴν καρδιὰν της.

'Αφοῦ δ' ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ναζαρέτ, δὲ Ἰησοῦς ἔμενε πάντοτε πλησίον τῶν γονέων του. *Υπήκουεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἦτο πάντοτε μαζί του.

'H βάπτισε σε τοῦ Ἰησοῦ.

— «'Ιδον δ ἀμυὸς τοῦ Θεοῦ, δ αἰզων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου».

Ἐξήτει δὲ ὁ Ἰωάννης νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Χριστὸν καὶ ἔλεγεν :

— «'Ἐγὼ ἔχω χρεῖαν νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ καὶ σὺ ἔρχεσαι πρός με;».

'Ο δὲ Ἰησοῦς, δ ὅποῖος δὲν ἥρχετο ὡς ἀμαρτωλὸς πρὸ μετανοεῖ, διὰ νὰ βαπτισθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ, δτι αὐτὸς εἶναι δ Μεσσίας, ἀπεκρίθη :

— «'Ἄφες τώρα' διότι ἡμεῖς πρέπει νὰ ἔκπληρωσωμεν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ».

Τότε ὁ Ἰωάννης ἐβάπτισε τὸν Ἰησοῦν.

'Αφοῦ ἐβαπτίσθη ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν ποταμόν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦνοιεν οἱ Ούρανοι καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατέβη ὡς περιστερά καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰησοῦ. Συγχρόνως ἡκούσθη μία φωνὴ, ποὺ ἥρχετο ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἔλεγεν :

«Αὔτὸς εἶναι δούλος μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ἄποινον μὲν χαράν μου ἀνέθεσα τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου».

'Η βάπτισις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἑκκλησίαν μας τὴν 6 Ἰανουαρίου.

'Η ἐορτὴ αὕτη ὀνομάζεται καὶ Θεοφάνεια, διότι κατὰ τὴν βάπτισιν ἐφάνη δ Θεός.

Λέγεται ἐπίσης καὶ ἐορτὴ τῶν Φώτων, ἐπειδὴ τὴν ἡμέραν αὐτὴν εἰς τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Χριστιανικῆς Ἑκκλησίας ἐβαπτίζοντο, δηλαδὴ ἐφωτίζοντο πολλοὶ ἀνθρωποί.

Ψάλλεται δὲ κατ' αὐτὴν τὸ ἀπολυτίκιον :

Ἀ πολυτίκιον

Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου Σου, Κύριε, ή τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνηστος τοῦ γὰρ γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει σοι, ἀγαπητὸν σὲ Υἱὸν δνομάζουσα.

Καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς, ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές.

‘Ο ἐπιφανεῖς, Χριστὲ δ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα Σοι.

3. Ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Ἰωάννου.

(*Μαρκ. ΣΤ' 14 - 29*)

‘Ο Ἰωάννης ἔξηκοιλούθει τὸ κήρυγμα καὶ ἥλεγχε μὲ πολὺ αὐστηρὸν τρόπον τούς ἀμαρτωλούς ποὺ δὲν μετενόουν. ’Ιδίως ἥλεγχε τὸν Ἡρώδην Ἀντύπαν διὰ τὴν ἀνήθικον ζωήν του.

‘Ο Ἡρώδης αὐτὸς συνέλαβε τότε τὸν Ἰωάννην καὶ τὸν ἐφυλάκισεν.

‘Ο Ἰωάννης καὶ ἀπὸ τὴν φυλακὴν δὲν ἔπαινε νὰ κατηγορῇ τὸν Ἡρώδην καὶ τὴν γυναῖκα του. Διὰ τοῦτο αὐτὴ ἐσυμβούλευσε τὴν κόρην της τὴν Σαλώμην, εἰς μίαν εὔκαιρίαν, νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Ἡρώδην νὰ θανατώσῃ τὸν Ἰωάννην.

‘Ο Ἡρώδης τότε διέταξε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου ἐπῆραν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἔθαψαν. ”Ἐπειτα ἀνήγγειλαν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου.

Τὴν ἀποκεφάλισιν τοῦ Ἰωάννου ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν 29 Αύγουστου. ‘Η ἡμέρα αὐτὴ εἶναι ἡμέρα νηστείας.

‘Ο Ἰωάννης εἶναι ὁ τελευταῖος ἀπὸ τοὺς προφήτας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ὁ μεγαλύτερος ἐξ ὅλων.

Α πολυτέκτον

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων· σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε.

“Ανεδείχθης γὰρ δυτιῶς καὶ προφητῶν σεβασμιώτερος, διτὶ καὶ ἐν ρείδραις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυκτόμενον.

“Οθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν “Ἄδῃ Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκὶ, τὸν αἴροντα τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

4. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων.

(*Ματθ. Γ' 1 - 4*)

‘Ο Ἰησοῦς γνωρίζομεν, διτὶ ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ σώσῃ αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν.

Τοῦτο τὸ ἐπέτυχε μὲ τὴν διδασκαλίαν του, μὲ τὰ θαύματά

του, μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ τέλος μὲ τὸν σταυρικὸν θάνατόν του.

Καὶ ἐφ' ὅσον δὲ Χριστὸς ἦτο εἰς τὸν κόσμον, θὰ ἐδίδασκεν αὐτόν, δταν ὅμως θὰ ἔφευγεν, ἦτο ἀνάγκη νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ δποῖοι νὰ συνεχίσουν τὴν διδασκαλίαν του.

Διὰ τὸν σκοπὸν λοιπὸν αὐτὸν δὲ Χριστὸς ἔξελεξε δώδεκα μαθητάς, τοὺς δποῖους ὀνόμασεν Ἀποστόλους.

Τὰ δόνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἰναι τὰ ἔξῆς : Σίμων δὲ Πέτρος καὶ Ἀνδρέας δὲ ἀδελφός αὐτοῦ, υἱοὶ τοῦ Ἰωνᾶ. Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου. Φίλιππος καὶ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος. Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος. Ἰάκωβος δὲ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος ἢ Λεβαῖος. Σίμων δὲ Κανανίτης ἢ Ζηλωτὴς καὶ δὲ Ιούδας δὲ Ἰσκαριώτης.

“Ολοὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ κατήγοντο ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν. Μόνον δὲ Ιούδας δὲ Ἰσκαριώτης κατήγετο ἀπὸ τὴν Καριώθ τῆς Ιουδαίας καὶ δι' αὐτὸν ὠνομάσθη καὶ Ἰσκαριώτης.

Αὐτοὶ οἱ δώδεκα ἔγιναν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, οἱ δποῖοι ἡκολούθησαν πιστῶς καὶ φανερῶς αὐτὸν εἰς δλας τὰς διδασκαλίας του.

Ἐκτὸς δόμως ἀπὸ τοὺς δώδεκα αὐτοὺς ἐπισήμους μαθητάς, ἥσαν καὶ ἄλλοι μαθηταί, οἱ δποῖοι ἥσαν κρυφοί. Καὶ αὐτοὶ ἥσαν πιστοὶ δπαδοὶ τοῦ Κυρίου. Εἰς πολλάς μάλιστα περιστάσεις, ἰδίως μετὰ τὴν σταύρωσιν αὐτοῦ, ἔδειξαν καὶ φανερά πλέον τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν των εἰς τὸν Χριστόν. Οὕτοι ἥσαν δὲ Νικόδημος, ἔνας ἀπὸ τοὺς Ιουδαίους ἄρχοντας, δὲ Ἰωσήφ, βουλευτὴς ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαίαν καὶ ἀρκετοὶ ἄλλοι, περὶ τοὺς ἐβδομήκοντα.

Ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ μαθήτριαι τοῦ Ἰησοῦ πολλαὶ γυναικεῖς, ἀπὸ τὰς δποίας μερικαὶ ἡκολούθουν τὸν Χριστόν. Αὗται ἥσαν ἡ Μαρία, συγγενής τῆς Θεοτόκου, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Σαλώμη, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου καὶ ἄλλαι.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς μαθητάς τοῦ Σωτῆρος ἥσαν ἀλιεῖς.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην τῶν δώδεκα Ἀποστόλων τὴν 30 Ἰουνίου.

Ἀ π ο λ υ τ ἑ κ ε ο γ

Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι καὶ τῆς Οἰκουμένης διδάσκαλοι, τῷ Δεσπότῃ τῶν δλων προεβεύσατε, εἰρήνην τῇ Οἰκουμένῃ δωρήσασθαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Σχετικὸν εἶγαι καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς τῆς Ἅγιας Τριάδος :

Ἐὺλογητὸς εἰ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφονς τοὺς ἀλιεῖς ἀναδείξας, καταπέμψας αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ δι' αὐτῶν τὴν Οἰκουμένην σαγηνεύσας, φιλάνθρωπε, δόξα σοι.

5. Ὁδηγίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους.
(*Ματθ. Ι' 5 - 42*)

Ο Ἰησοῦς ἔξέλεξε τοιουτρόπως τοὺς δώδεκα μαθητάς του, τοὺς δποίους προώρισε νὰ κηρύξουν τὴν διδασκαλίαν του εἰς τὸν κόσμον. Ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἔξουσίαν νὰ θεραπεύουν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων.

»Επειτα τοὺς ἔδωσε καὶ τὰς ἔξῆς δόηγίας :

—«Νὰ διδάξετε πρῶτα τοὺς Ἰουδαίους καὶ κατόπιν τοὺς Σαμαρείτας καὶ τοὺς ἄλλους λαούς.

»Εἰς τὸ κήρυγμά σας νὰ λέγετε, ὅτι ἔφθασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

»Τοὺς ἀσθενεῖς θὰ θεραπεύετε δωρεάν.

»Ἐπίσης ὅλας τὰς ὑπηρεσίας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους θὰ τὰς παρέχετε δωρεάν.

»Δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

»Νὰ μὴ ἔχετε ἐπάνω σας χρήματα, οὔτε σάκκον δδοιπορικόν, οὔτε ἄλλα περιττὰ πράγματα. Διὰ τὴν τροφήν σας θὰ φροντίσουν ἑκεῖνοι, τοὺς δποίους θὰ διδάσκετε.

»Νὰ πηγαίνετε εἰς τὰς οἰκίας ἑκείνων τῶν ἀνθρώπων, ποὺ διακρίνονται διὰ τὴν εὐσέβειάν των καὶ τὴν ἀρετήν των.

»"Οταν δὲν σᾶς δεχθοῦν καὶ δὲν ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν σας, νὰ φύγετε ἀπὸ τὴν οἰκίαν αὐτὴν καὶ νὰ τινάζετε τὴν σκόνην ἀπὸ τὰ ὑποδήματά σας. Ἡ τιμωρία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν θὰ εἶναι πολὺ μεγάλη.

»Σᾶς στέλλω ως πρόβατα μέσα εἰς λύκους. Δι' αὐτὸν νὰ εἶσθε φρόνιμοι, ἀπλοῖ καὶ προσεκτικοί.

»Οἱ ἀνθρωποι θὰ σᾶς συλλάβουν, θὰ σᾶς παραδώσουν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ θὰ σᾶς μαστιγώσουν. Ἐξ αἰτίας μου θὰ σᾶς σύρουν ἐμπρός εἰς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, διὰ νὰ ἔξηγήσετε τὴν πίστιν σας.

»Θὰ πάθετε καὶ σεῖς ὅτι θὰ πάθῃ καὶ ὁ διδάσκαλός σας. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ φοβηθῆτε, διότι εἰς τὰς δυσκόλους αὐτὰς περιστάσεις τὸ "Ἄγιον Πνεῦμα" θὰ σᾶς φωτίσῃ τί νὰ πῆτε καὶ τί νὰ κάμετε.

»Πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι ὅποιος πιστεύσῃ εἰς τὴν διδασκαλίαν σας καὶ ἐκτελεῖ ὅσα λέγετε, θὰ ἀνταμειφθῇ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωήν».

Καὶ τέλος τούς λέγει :

«"Οποιος δέχεται σᾶς, εἶναι ως νὰ δέχεται ἐμὲ καὶ ὅποιος δέχεται ἐμέ, εἶναι ως νὰ δέχεται Ἐκεῖνον, δ ὅποιος μὲ ἀπέστειλε.

»Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, ὅτι ὅσοι θὰ σᾶς δεχθοῦν, θὰ ἀνταμειφθοῦν. Ἀκόμη καὶ ἔνα ποτήρι νερὸς ἐάν σᾶς δώσουν, θὰ λάβουν τὴν ἀνταμοιβήν των».

6. Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἀπὸ τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

(Ἴωάν. Β' 13 - 23)

"Οταν ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα, ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη διὰ τὴν ἔορτὴν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

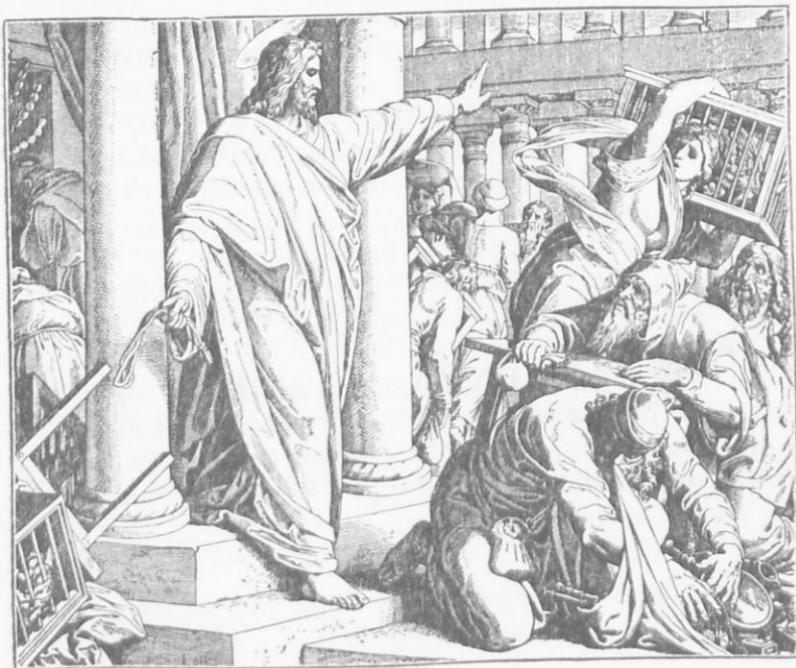
Γύρω ἀπὸ τὸν μεγάλον Ναὸν ἦσαν ἐμπόροι, ποὺ ἐπωλοῦσαν τὰ διάφορα ζῷα, τὰ προωρισμένα διὰ τὰς θυσίας.

Δύναται κανεὶς νὰ φαντασθῇ ποίαν εἰκόνα παρουσίαζε ἔτσι δὲ Ναός. Οἱ ἐμπόροι νὰ διαλαλοῦν τὸ ἐμπόρευμά των καὶ νὰ φωνάζουν τοὺς ἀγοραστάς. Οἱ ἀγορασταὶ ἔξι ἄλλου νὰ δια-

πραγματεύωνται τὴν ἀγορὰν τῶν ζῷων. Τὰ ζῷα ἐπίσης νὰ ἀφήνουν τὰς κραυγάς των καὶ νὰ μολύνουν τὸν τόπον.

^γΕπειτα οἱ διάφοροι ἄλλοι ἔμποροι καὶ οἱ ἀργυραμοιβοὶ, οἱ ὅποιοι ἔκαμνον τὴν ἀλλαγὴν τῶν διαφόρων νομισμάτων.

“Ολα αὐτὰ ἔγέμιζαν τὸν Ναὸν ἀπὸ ἀσεβῆ θόρυβον καὶ ταραχῆν.

“Ο Ἰησοῦς ἐκδιώκει τὸὺς ἔμπόρους ἀπὸ τὸν Ναόν.

“Ο Ἰησοῦς εἶχεν ἀποφασίσει νὰ καθαρίσῃ τὸν ἱερὸν Ναὸν ἀπὸ τὸ ἄσεμνον καὶ ἐλεεινὸν αὐτὸ θέαμα. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔλαβεν ἔνα μαστίγιον, ἥρχισε νὰ ἐκδιώκῃ τοὺς ἀθλίους αὐτοὺς ἔμπόρους ἀπὸ τὸν Ναὸν καὶ ἔλεγε μὲ ἀγανάκτησιν:

—«Σηκώσατε ταῦτα ἀπ’ ἔδω: ‘Ἐκάματε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, οἶκον ἔμπορίου!»

Αύτοί ἐζητοῦσαν νὰ ἀντισταθοῦν καὶ ἔλεγαν :

— «Μὲ τί δικαίωμα κάμνεις αὐτό ; Δῶσε μας ἀπόδειξιν, δτι ἔχεις τὴν ἔξουσίαν αὐτήν».

‘Ο δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— Καταστρέψατε τὸν Ναὸν τοῦτον, καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας θὰ τὸν ἀνοικοδομήσω».

Ἐκεῖνοι τότε εἶπον :

— «Τεσσαράκοντα ἔξι ἔτη ἔχρειάσθησαν, διὰ νὰ κτισθῇ ὁ Ναός, καὶ σὺ λέγεις, δτι θὰ τὸν κτίσῃς εἰς τρεῖς ἡμέρας ;»

‘Ο Σωτὴρ δύως μὲ τοὺς λόγους του δὲν ἐννοοῦσε τὸν ναόν, ἀλλὰ τὸ σῶμα του, δηλαδὴ τὴν τριήμερον ταφήν του καὶ τὴν ἀνάστασίν του.

7. ‘Ο Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία.

(Μάρκ. Ι'. 13 - 16)

‘Η φήμη τοῦ Ἰησοῦ ἥρχισε νὰ διαδίδεται. Μίαν ἡμέραν, καθὼς διήρχετο ἔνα δρόμον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἥλθον πολλαὶ γυναῖκες καὶ ἔφεραν τὰ τέκνα των νὰ τὰ εὐλογήσῃ.

Τοῦτο δὲ Ἰησοῦς τὸ ἔκαμνε συχνά, διότι ἀγαποῦσε πολὺ τὰ παιδιά. Ἀλλὰ καὶ τὰ παιδιά ἀγαποῦσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ δσάκις τὸν ἔβλεπαν, ἐπήγαιναν πλησίον του, διὰ νὰ τὰ εὐλογῇ.

Οἱ μαθηταί, ἐπειδὴ ἐνόμιζαν, δτι τὰ παιδιά θὰ ἥσαν ἐνόχλησις διὰ τὸν Ἰησοῦν, τὰ ἡμπόδιζαν καὶ ἔλεγον εἰς τὰς μητέρας των νὰ τὰ ἀπομακρύνουν.

‘Ο Ἰησοῦς, καθὼς εἶδε τοῦτο, ἐστενοχωρήθη καὶ λέγει εἰς τοὺς μαθητάς του :

— «Ἄφήσατε τὰ παιδίαν ἀπέρχωνται πρὸς ἐμὲ καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε, διότι εἰς αὐτὰ ἀνήκει ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

» Καὶ σᾶς λέγω, δτι μόνον ἐκεῖνοι ποὺ ὁμοιάζουν μὲ αὐτὰ τὰ παιδία, θὰ εἰσέλθουν εἰς αὐτήν.

“Επειτα ἔθεσεν ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν παιδίων τὰς χεῖρας του καὶ τὰ ηύλογησεν.

8. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος.

(Δουκ. ΙΘ' 1 - 10)

"Οσον ἡ φήμη τοῦ Ἰησοῦ διεδίδετο, τόσον ὀλαός ἔτρεχε νὰ
ἴδῃ καὶ ἀκούσῃ αὐτόν, ὅπου ἐμάνθανεν, ὅτι εὔρισκετο.
"Οταν κάποτε διήρχετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἱεριχώ. πλῆθος

'Ο Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία.

πολὺ εἶχε καταλάβει τὸν δρόμον. "Ἐνας ἄνθρωπος μικροῦ ἀναστήματος, ποὺ ὠνομάζετο Ζακχαῖος καὶ ᾧτο ἀρχιτελώνης, δὲν κατώρθωνε νὰ τὸν ἴδῃ. Ἐπειδὴ δύως ἐπεθύμει πολὺ νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέβη εἰς ἔνα δένδρον.

"Οταν ὁ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὤψωσε τοὺς

δόφθαλμούς του καὶ εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον.
Ἐστάθη λοιπὸν μίαν στιγμὴν καὶ τοῦ λέγει :

— «Ζακχαῖε, κατέβα καὶ πήγαινε εἰς τὸν οἶκον σου. Σήμερον θέλω νὰ μὲ φιλοξενήσῃς».

Ο Ζακχαῖος ἔχαρη πάρα πολύ, διαν ἥκουσε τοὺς λόγους αὐτοὺς τοῦ Κυρίου. Κατέβη λοιπὸν ἀμέσως καὶ ἔσπευσε γρήγορα εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν ύποδοχὴν τοῦ Κυρίου.

Πολλοὶ ἔχθροὶ τοῦ Ἰησοῦ, καθὼς ἥκουσαν ταῦτα, ἤρχισαν νὰ τὸν κατηγοροῦν. Ἐλεγον, δτι ἐπήγαινεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐνδεῖ ἀρχιτελώνου, δηλαδὴ ἀνθρώπου μισητοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ. Διότι οἱ τελῶναι τότε ἐθεωροῦντο κλέπται καὶ καταπιεσταῖ.

Ο Ἰησοῦς ὅμως ἀπήντησεν εἰς τὰς κατηγορίας, δτι ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν εἶχε, νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἀμαρτωλούς.

Οταν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζακχαίου, οὗτος γεμάτος συγκίνησιν τὸν προσεκύνησε καὶ εἶπεν :

— «Ἄπὸ τὴν ἡμέραν αὐτὴν, Κύριε, θὰ ἀλλάξω ζωὴν. Θὰ μοιράσω τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου εἰς τοὺς πτωχούς. Καὶ θὰ Ικανοποιήσω δποιονδήποτε ἔχω ἀδικήσει ξως τώρα εἰς τὸ τετραπλάσιον».

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— «Σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὴν εἰσῆλθεν ἡ σωτηρία».

9. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ.—Ο ἐν Κανᾶ γάμος.

(Ιωάν. Β' 1 · 11)

Εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ἡ ὅποια ἦτο πλησίον τῆς Ναζαρέτ, ἐγίνετο ἔνας γάμος. Εἰς τὸν γάμον αὐτὸν προσεκλήθησαν ὁ Ἰησοῦς, ἡ μήτηρ του καὶ οἱ μαθηταί του.

Αφοῦ ἐτελέσθη ὁ γάμος, οἱ προσκεκλημένοι ἤρχισαν νὰ τρώγουν, νὰ πίνουν καὶ νὰ διασκεδάζουν διὰ τὸ εύχαριστον γεγονός.

Μετ' ὀλίγον ὁ οἶνος ἐσώθη, ἡ δὲ Θεοτόκος, ἡ ὅποια ἀντελήθη αὐτό, τὸ εἶπεν Ιδιαιτέρως εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Εἶπε δὲ τοῦτο ἡ Θεοτόκος εἰς τὸν Ἰησοῦν, διδτὶ ἐνόμισεν, δτι ἦτο μία εὔκαιρια, διὰ νὰ δειξῃ ὁ Ἰησοῦς τὴν θείαν δύναμιν του ἑνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Ο Ἰησοῦς ὅμως τῆς ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα, διὰ νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐκτελῇ θαύματα.

Tὸ θαῦμα εἰς Κανᾶ

Ἡ Θεοτόκος, ἡ ὅποια φαίνεται ἦτο συγγενής τοῦ γαμβροῦ παρήγγειλεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας νὰ ἐκτελέσουν ὅποιανδήποτε διαταγὴν τοὺς ἔδιδεν ὁ Ἰησοῦς.

Ἐκεῖ ἦσαν ἔξι λίθιναι ύδριαι. Αὗται ἔχρησίμευαν, διὰ νὰ πλύνουν τὰς χεῖρας των οἱ προσκεκλημένοι πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγητόν, δπως ἐσυνήθιζον οἱ Ἰουδαῖοι.

Ο Ἰησοῦς διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ λάβουν τὰς ἔξι ύδριας

καὶ νὰ τὰς γεμίσουν μὲ ὕδωρ. Ἐφοῦ δὲ οὗτοι ἔξετέλεσαν τὴν παραγγελίαν του, ὁ Ἰησοῦς τὰς ηύλόγησε καὶ παρήγγειλε νὰ τὰς δώσουν εἰς τὸν ἄνθρωπον ποὺ ἐμοιράζε τὸν οἶνον. Αὐτὸς τότε εἶδεν, ὅτι ἀντὶ ὕδατος περιεῖχον οἶνον, τὸν δποῖον ἐδοκίμασε καὶ εύρηκεν ἐξαίρετον.

Ἐκάλεσε λοιπὸν τὸν γαμβρὸν καὶ τοῦ λέγει:

— «Οἱ ἄνθρωποι προσφέρουν συνήθως πρῶτα τὸν καλὸν οἶνον καὶ ὅταν οἱ προσκεκλημένοι πίουν πολύ, τότε προσφέρουν καὶ τὸν κατώτερον. Σὺ δημοσίευς τὸ ἀντίθετον, ἐκράτησες εἰς τὸ τέλος τὸν καλὸν οἶνον».

Ἐκεῖνος δημοσίευεν ἀπὸ ποῦ προήρχετο δικαίως οἶνος καὶ δὲν ἤξευρε τινὲς ἀπαντήσῃ.

Τέλος ἔγινεν εἰς δῆλους γνωστὸν τὸ θαῦμα τοῦ Σωτῆρος. «Ολοι δὲ ἔθαύμασαν καὶ ἥρχισαν νὰ δύμιλοῦν δι' αὐτὸν καὶ νὰ λέγουν, ὅτι αὐτὸς εἶναι διός Μεσσίας.

Αὐτὸς εἶναι τὸ πρῶτον θαῦμα ἀπὸ τὰ πολλά, τὰ δποῖα ἔκαμψεν διός Ἰησοῦς.

10. Ὁ Ἰησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμίαν.

(*Ματθ. Η' 23 - 27*)

Μιαν ἡμέραν διός Ἰησοῦς εἰσῆλθε μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς ἔνα πλοῖον, διὰ νὰ περάσῃ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀντίπεραν ὅχθην.

Καθὼς ἔπλεον, ἐσηκώθη μεγάλη τρικυμία. Τὰ κύματα ἤσαν τόσον μεγάλα, ὡστε ἐσκέπαζαν τὸ πλοῖον. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος εἶδον, ὅτι ἐκινδύνευον καὶ ἐφοβήθησαν. Δι' αὐτὸν ἀπεφάσισαν νὰ ἔξυπνήσουν τὸν Ἰησοῦν, διόποιος ἐκοιμᾶτο. Ἡλθον λοιπόν, τὸν ἔξυπνήσαν καὶ τοῦ λέγουν:

— «Κύριε, σῶσε μας, χανδόμεθα!»

Τότε διός Ἰησοῦς τοὺς λέγει:

— «Διατί εἰσθε τόσον δειλοί; ή πίστις σας εἶναι μικρά».

Ἐσηκώθη ἔπειτα καὶ ἐπετίμησε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν. Ἀμέσως ἔπαυσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἔγινε γαλήνη εἰς τὴν θάλασσαν.

“Ολοι οἱ ἐπιβάται τοῦ πλοίου, καθὼς εἶδον τὰ παράδοξα αὐτὰ πράγματα, ἔθαύμασαν καὶ εἶπαν μεταξύ των:

— «Πόσον σπουδαῖος θὰ εἰναι δ ἄνθρωπος αὐτός, ἀφοῦ καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ή θάλασσα ὑπακούουν εἰς τὰς διαταγάς του!»

**11. Πέντε χιλιάδες ἀνθρώποι
χορταίνουν μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἵχθυς.**

(Ματθ. ΙΔ' 14 · 21)

‘Ο ‘Ιησοῦς, δταν ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου, ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀντικρυνὴν παραλίαν τῆς λίμνης τῆς Τιβεριάδος. ‘Ο ‘Ιησοῦς ἐπῆγεν ἕκεī μὲ πλοιῶν. ‘Ο λαὸς δμως τὸν ἡκολούθησε διὰ ἔηρᾶς. Εύρεθησαν δὲ πάλιν συγκεντρωμένοι γύρω ἀπὸ τὸν ‘Ιησοῦν εἰς τὴν ἔρημον.

‘Ο ‘Ιησοῦς δταν εἶδε τὸ μεγάλο αὐτὸ πλῆθος, ἔτρεξεν εἰς τὸ μέσον τοῦ λαοῦ καὶ ἔθεράπευσε τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς δποίους εἶχαν φέρει.

“Οταν δμως δ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ, ἥλθαν οἱ μαθηταὶ τοῦ ‘Ιησοῦ καὶ λέγουν εἰς αὐτόν:

— «Διδάσκαλε, ἐνύκτωσε καὶ ἔδω δ τόπος εἶναι ἔρημος καὶ τροφαὶ δὲν ὑπάρχουν. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀφήσετε τὰ πλήθη νὰ φύγουν καὶ νὰ μεταβοῦν εἰς τὰ πλησιέστερα χωρία, διὰ νὰ προμηθευθοῦν τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα».

‘Ο ‘Ιησοῦς δμως ἀπεκρίθη εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ εἶπε :

— «Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγῃ δ λαός. Δώσατε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγουν ἀπὸ αὐτά, τὰ δποῖα ἔχετε».

Οι μαθηταὶ τότε εἶπον :

— «Διδάσκαλε, μόνον πέντε ἄρτους καὶ δύο ἵχθυς ἔχομεν».

— «Φέρετε αὐτὰ ἔδω», εἶπεν δ ‘Ιησοῦς.

‘Ο ‘Ιησοῦς τότε διέταξε τὰ πλήθη νὰ καθίσουν εἰς τὸ ἔδαφος. “Ἐπειτα ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ηύλογησε τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἵχθυς. Κατόπιν τοὺς ἔδωσεν εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ παρήγγειλε νὰ ἀρχίσουν νὰ τοὺς μοιράζουν εἰς τὸ πλῆθος.

Αύτὸς ἔγινε. Τότε ἔφαγαν ὅλοι καὶ ἔχόρτασαν.

Ἐπειταὶ οἱ μαθηταὶ ἐσήκωσαν τὰ περισσεύματα καὶ ἔγέμισαγ δώδεκα κοφίνια. Ἡσαν δὲ ἐκεῖ πέντε χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς ἀπὸ τάς γυναικας καὶ τὰ παιδιά.

Οἱ λαός, ὅταν εἶδε τὸ θαῦμα τοῦτο, ἐπίστευσεν, ὅτι δὲ Ἰησοῦς ἦτο ἀληθινὸς ἀναφερόμενος ὑπὸ τῶν προφητῶν Λυτρωτῆς τοῦ κόσμου.

12. Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

(Ματθ. ΙΔ' 22 - 34)

Ἄμεσως μετὰ τοῦτο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ πλοῖον καὶ νὰ πλεύσουν εἰς τὴν ἀντικρυνθήν ὅχθην τῆς λίμνης. Αὐτὸς θὰ ἔμενεν ἐκεῖ δλίγον ἀκόμη, διὰ νὰ περιμένῃ νὰ φύγουν τὰ πλήθη.

Ἀφοῦ λοιπὸν δὲ λαός ἀνεχώρησεν, δὲ Ἰησοῦς ἀνέβη μόνος του εἰς τὸν λόφον, διὰ νὰ προσευχηθῇ. Ἐκεῖ ἥρχισε νὰ προσεύχεται, μέχρις διου ἐνύκτωσε.

Τὴν νύκτα αὐτὸι ποὺ ἐταξίδευαν μὲ τὸ πλοῖον κατελήφθησαν ἀπὸ μεγάλην τρικυμίαν, διότι εἶχε σηκωθῆ ἀντίθετος ἀνεμος. Ἔβασανίζοντο λοιπὸν καὶ ἐπάλαιον μὲ τὴν τρικυμίαν ἐπὶ πολλὰς ὁρας. Κατὰ τὴν τρίτην δὲ ὡραν τῆς νυκτὸς ἰδοὺ ἐφάνη δὲ Σωτὴρ νὰ περιπατῇ ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτούς.

Καθὼς εἶδον οἱ μαθηταὶ αὐτὸν νὰ βαδίζῃ ἐπάνω εἰς τὰ κύματα, κατετρόμαξαν καὶ ἥρχισαν νὰ φωνάζουν καὶ νὰ λέγουν :

— «Φάντασμα εἶναι!»

Οἱ Ἰησοῦς δμως ὠμίλησε καὶ λέγει πρὸς αὐτούς.

— «Λάβετε θάρρος, ἔγὼ εἰμαι, μὴ φοβεῖσθε!»

Τότε δὲ Πέτρος ἐφώναξε :

— Κύριε, ἔάν εἰσαι σύ, πρόσταξέ με νὰ περιπατήσω καὶ ἔγὼ ἐπάνω εἰς τὰ ὅδατα καὶ νὰ ἔλθω πρὸς σέ.

Οἱ δὲ Ἰησοῦς εἶπε :

— «Ἐλα!»

Τότε ὁ Πέτρος κατέβη ἀπὸ τὸ πλοῖον καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ νὰ πηγαλνῇ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καθὼς δμως εἶδεν ὅτι ἦτο δυνατὸς ὁ ἄνεμος, ἐφοβήθη καὶ ἀμέσως ἤρχισε νὰ βυθίζεται.

Τότε ἐκάλεσε τὸν Ἰησοῦν εἰς βοήθειαν καὶ ἐφώναξε :

— «Κύριε, σῶσε με!»

Ἄμεσως δὲ Ἰησοῦς ἀπλωσε τὸ χέρι του καὶ τοῦ λέγει :

— «Οὐλιγόπιστε, διατί ἐδίστασες;»

Ἐπειτα εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον καὶ ὁ ἄνεμος ἤσύχασε.

Τὴν δέκατην τότε οἱ μαθηταὶ του καὶ τὸν προσεκύνησαν καὶ εἶπαν : — «Αληθῶς, εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.»

13. Ὁ Ἰησοῦς ἔγραψε τὴν συκῆν μὲν ἔνα λόγον του.

(Ματθ. ΚΑ' 19 - 22)

Οταν δὲ Ἰησοῦς διήρχετο κάποτε ἔνα δρόμον, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐπείνασε. Τότε εἶδε μίαν συκῆν καὶ ἐπλησίασεν αὐτήν, μήπως εὕρῃ καρπούς, διὰ νὰ φάγῃ. Άλλὰ τὸ δένδρον δὲν εἶχε παρά μόνον φύλλα.

Τότε εἶπε πρὸς τὴν συκῆν δὲ Ἰησοῦς :

— «Νὰ μὴν κάμης πλέον καρπὸν ποτέ!»

Καὶ ἀμέσως ἡ συκῆ ἐξηράνθη.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐθαύμασαν καὶ ἔλεγον :

— «Πῶς ἐξηράνθη ἡ συκῆ εἰς τὴν στιγμήν!»

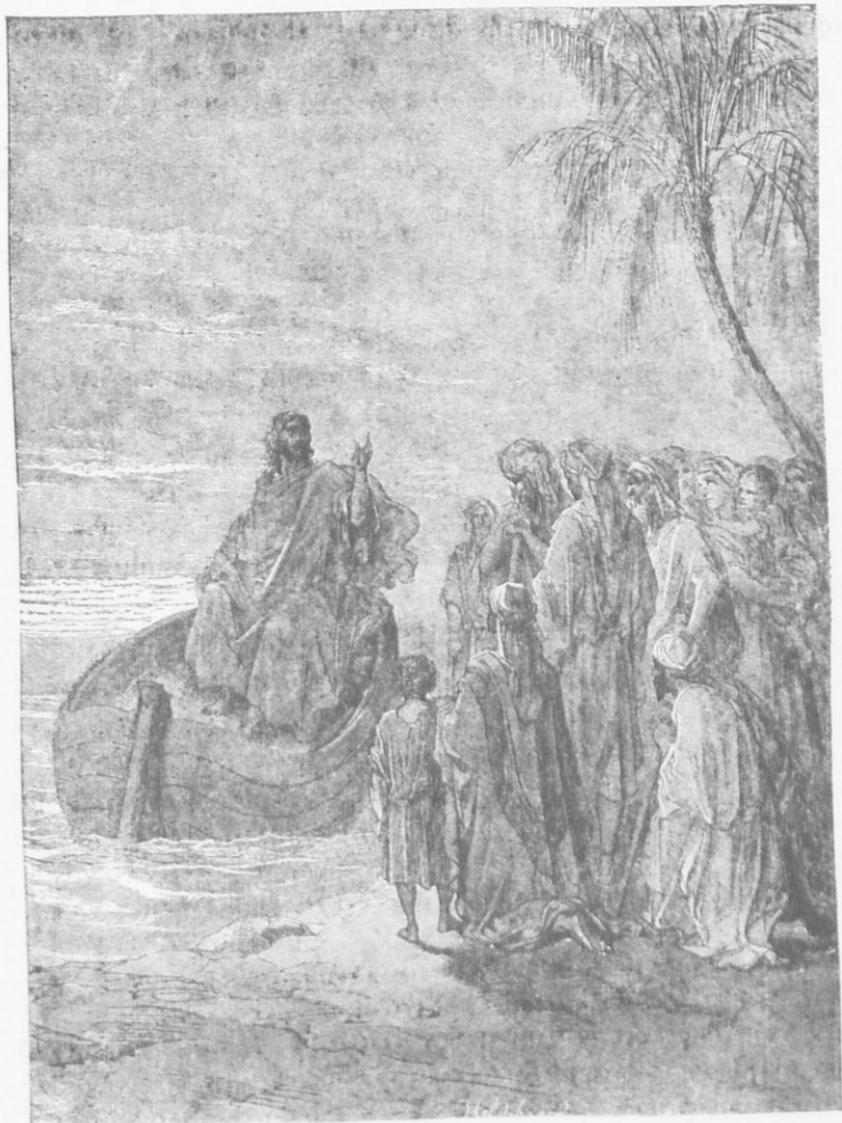
Ο Ἰησοῦς τότε λέγει πρὸς αὐτούς :

— «Λοιπὸν σᾶς λέγω, ὅτι πρέπει νὰ ἔχετε πίστιν χωρὶς κανένα δισταγμόν. Τότε ὅχι μόνον ἔνα τοιούτον θαῦμα θὰ δύνασθε νὰ κάμετε, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ δρός αὐτὸ ὃν εἰπῆτε «σήκω καὶ πέσε εἰς τὴν θάλασσαν», θὰ γίνῃ. Καὶ διδήποτε ζητήσετε μὲν τὴν προσευχὴν καὶ μὲν τὴν πίστιν, θὰ τὸ λάβετε».

14. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ κάμνουν πλούσιον ψάρευμα.

(Ιωάνν. ΚΑ' 1 - 8)

Μίαν ἡμέραν εἶχε συγκεντρωθῆ πολὺς λαός εἰς τὴν παραλίαν τῆς λίμνης Γεννησαρέτ καὶ ἐπεθύμουν νὰ ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος.

Ο Ιησούς διδάσκει εἰς τὴν Θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας.

Τότε ό 'Ιησοῦς εἶδε δύο ἀλιευτικὰ πλοῖα, τὰ δόποια εἰχον σύρει οἱ ἀλιεῖς ἔξω εἰς τὴν ἄμμον καὶ ἐδιόρθωναν τὰ δίκτυά των. Ἐμβῆκε λοιπὸν εἰς τὸ ἔνα καὶ παρεκάλεσε νὰ τὸ ρίψουν πάλιν εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπὸ ἑκεῖ ἥρχισε νὰ διμιλῇ εἰς τὸν λαόν.

'Αφοῦ ἐτελείωσε τὴν διδασκαλίαν του, εἶπεν εἰς τὸν Σίμωνα, ποὺ ἦτο ὁ Ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου :

— «Φέρετε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθιά καὶ ρίψετε τὰ δίκτυα, διὰ νὰ ψαρεύσετε».

'Ο Σίμων εἶπε τότε εἰς τὸν 'Ιησοῦν :

— «Διδάσκαλε, δλην τὴν νύκτα ἐκοπιάσαμεν καὶ δὲν κατωρθώσαμεν νὰ πιάσωμεν τίποτε. Θὰ ρίψωμεν δημοσίας πάλιν τὸ δίκτυον».

"Ἐρριψε λοιπὸν δ Σίμων τὸ δίκτυον καὶ ἐγέμισε τόσον πολὺ ἀπὸ ψάρια, ὥστε ἐσχίζετο. "Ἐκαμε τότε σημεῖον εἰς τοὺς συντρόφους τοῦ ἄλλου πλοίου, διὰ νὰ ἔλθουν νὰ τοὺς βοηθήσουν.

"Ἡλθον λοιπὸν καὶ ἑκεῖνοι. Τὰ δύο πλοῖα ἐγέμισαν ἐντὸς δλίγου ἀπὸ τὰ ψάρια, τόσον, ὥστε ἐφαίνοντο ώς νὰ ἐβυθίζοντο.

Μεγάλος θαυμασμός καὶ ἀπορία κατέλαβεν δλους διὰ τὸ θαῦμα.

"Ομοιον θαῦμα ἔκαμεν δ 'Ιησοῦς, δταν ἐφανερώθη μετὰ τὴν 'Ανάστασίν του εἰς τοὺς μαθητάς του.

"Ἡσαν τότε εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος οἱ μαθηταὶ τοῦ 'Ιησοῦ δ Πέτρος, δ Θωμᾶς, δ Ναθαναήλ, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι δύο μαθηταί.

— 'Εσηκώθη τότε δ Πέτρος καὶ λέγει εἰς τοὺς ἄλλους :

— «Πηγαίνω νὰ ψαρεύσω».

— 'Εσηκώθησαν καὶ οἱ ἄλλοι καὶ λέγουν :

— «Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μαζί σου».

Εἰσῆλθον λοιπὸν δλοι εἰς τὸ ἀλιευτικὸν πλοιάριον καὶ ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὴν παραλίαν, ἔρριψαν τὰ δίκτυα. 'Εκοπιάσαν δημοσίας δλόκληρον τὴν νύκτα, χωρὶς νὰ πιάσουν οὔτε ἔν.

Ἐλήχε πλέον γίνει πρωΐ, δταν ἐστάθη εἰς τὴν παραλίαν, δ 'Ιησοῦς. Οἱ μαθηταὶ δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν.

Λέγει τότε εἰς αὐτούς :

— «Παιδιά, μήπως ἔχετε τίποτε προσφάγιον : »

Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν.

— «”Οχι ! »

‘Ο Ιησοῦς τότε τοὺς λέγει :

·Ο Ιησοῦς ἐμφανίζεται εἰς τοὺς μαθητάς του.

— «Ρίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ πλοίου καὶ θὰ εὑρετε».

Ἐκεῖνοι ἔρριψαν τὸ δίκτυον καὶ πραγματικῶς ἐπιασαν τόσον πλῆθος ἀπὸ ψάρια, ὡστε δὲν ἤμποροῦσαν νὰ σύρουν πλέον τὸ δίκτυον.

Τότε δὲ Ιωάννης λέγει πρὸς τὸν Πέτρον :

— «’Ο Κύριος εἶναι ! »

‘Ο Πέτρος ἀπὸ τὴν χαράν του ἔπεσεν ἀμέσως εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ κολυμβήσῃ καὶ νὰ φθάσῃ γρήγορα εἰς τὸν Ἰησοῦν, οἱ δὲ ἄλλοι ἤλθαν μὲ τὸ πλοιάριον.

15. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον τῆς Ἱερουσαλήμ.

(*Iωάν. Ε' 1 - 17*)

“Οταν δὲ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ διὰ δευτέραν φοράν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐστάθη εἰς τὴν κολυμβήθραν Βυθεσδᾶ, ἡ ὅποια ἦτο πλησίον τῆς προβατικῆς πύλης τῶν Ἱεροσολύμων.

‘Ωνομάζετο δὲ προβατικὴ ἡ πύλη αὐτῆς, ἐπειδὴ ἀπ’ αὐτὴν ἔφερον τὰ πρόβατα εἰς τὴν πόλιν.

Γύρω ἀπὸ τὴν Κολυμβήθραν αὐτὴν ἦσαν πέντε στοιά, κάτω ἀπὸ τὰς ὅποιας ἦσαν διάφοροι ἀσθενεῖς.

Αὐτοὶ ἐπερίμεναν ἑκεῖ τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὅποιαν ἔνας ἄγγελος Κυρίου κατέβαινε καὶ ἐτάρασσε τὸ ὄδωρ.

Τότε ὁ πρῶτος, ποὺ εἰσήρχετο μέσα εἰς αὐτό, ἐθεραπεύετο, ἀπὸ οἰανδήποτε ἀσθένειαν καὶ ἄν ἔπασχεν.

‘Ο Σωτὴρ εἶδε μεταξύ τῶν ἀρρώστων καὶ ἔνα παράλυτον, διὰ τὸν δποῖον ἐνδιαφέρθη καὶ ἐμαθεν, ὅτι τριάκοντα ὀλόκληρα ἔτη κατέκειτο ἑκεῖ. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ δὲν εὑρίσκετο ἄνθρωπος νὰ σηκώσῃ αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ρίψῃ εἰς τὸ ὄδωρ, μόλις ἐκνοῦθεν αὐτὸ δ ἄγγελος.

‘Ο Ἰησοῦς τὸν εὔσπλαγχνίσθη καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπλησίασε τοῦ λέγει :

— «Θέλεις νὰ θεραπευθῆς;»

‘Ἐκεῖνος δὲ δυστυχῆς ἀπήντησεν :

— «”Ω, Κύριε, αὐτός εἶναι δ πόθος μου. Δὲν ὑπάρχει ὅμως κανεὶς ἄνθρωπος, διὰ νὰ μὲ βοηθήσῃ νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ ὄδωρ τὴν στιγμὴν ποὺ δ ἄγγελος τὸ κινεῖ. Μόλις ἐτοιμασθῶ ἐγώ, ἄλλοι προλαμβάνουν καὶ εἰσέρχονται πρὶν ἀπ’ ἐμέ.»

Τότε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐκοίταξε τὸν ἀσθενῆ καὶ τοῦ λέγει :

— «Σήκω, πάρε τὸν κράββατόν σου καὶ πήγαινε εἰς τὴν οἰκίαν σου!»

Αμέσως μετά τὸν λόγον αὐτόν, ὁ παράλυτος ἐσηκώθη, ἐφορτώθη τὸν κράββατόν του καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν οἰκίαν του, γεμάτος κατάπληξιν καὶ χαράν.

Ἡ ήμέρα αὐτῇ ἦτο Σάββατον καὶ κάθε ἐργασία τὸ Σάββατον ἦτο ἀπηγορευμένη εἰς τοὺς Ἰουδαίους.

Καθὼς λοιπὸν εἶδον αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ διέρχεται τοὺς δρόμους καὶ νὰ φέρῃ εἰς τοὺς ὄμοιους του τὸν κράββατόν του, τὸν ἐσταμάτησαν καὶ τὸν ἐπέπληττον. Ἐκεῖνος δύμας ἀπεκρίθη, διὰ τοῦτο εἶχε διαταγήν νὰ κάμη αὐτὸν ἀπὸ τὸν προφήτην, ποὺ τὸν εἶχε θεραπεύσει.

— «Ποῖος εἶναι αὐτός;» τὸν ἡρώτων οἱ Ἰουδαῖοι μὲν ἀγανάκτησιν. 'Αλλ' ὁ ἀνθρωπὸς δὲν ἔγνωριζε.

Βραδύτερον, δταν τὸν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς, τοῦ λέγει:

— «'Ιδού, τώρα ἔγινες καλά. Πρόσεχε εἰς τὸ μὲλον νὰ μὴ ἀμαρτάνῃς».

Τότε ἀνεγνώρισε τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγεν, εἰς δσους ἔβλεπεν, διὰ τὸν ἔθεράπευσεν.

Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι δταν ἔμαθον, ἥρχισαν νὰ κατακρίνουν τὸν Ἰησοῦν, διὰ τὸν ἔθεράπευσεν ἡμέραν Σάββατον. Ἐπειδὴ δὲ ἐζητοῦσαν νὰ τὸν φονεύσουν, ἤναγκάσθη ὁ Ἰησοῦς νὰ φύγῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

16. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον τῆς Καπερναούμ. (Ματθ. Θ' 1 - 8)

Οἱ Ἰησοῦς ἔθεράπευσεν ἄλλον παραλυτικὸν μίαν ἡμέραν ὀτις ἔξῆς :

Ἐδίδασκε μέσα εἰς μίαν οἰκίαν εἰς τὴν πόλιν Καπερναούμ. Ἡ οἰκία ἦτο γεμάτη ἀπὸ κόσμον καθὼς καὶ τὸ προαύλιον. διότι τόσον εἶχε διαδοθῆ ἡ φήμη τοῦ Χριστοῦ, ὥστε μόλις ἐμάνθανον, διὰ τοῦτο εύρισκετο εἰς κάποιο μέρος, ἀμέσως ἐσπευδεν δλαδές διὰ νὰ ἰδῃ καὶ ἀκούσῃ αὐτόν.

Ἐνῷ δὲ ἐδίδασκεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτήν, ἔφθασαν τέσσαρες ἄνθρωποι, οἱ δποῖοι ἑκράτουν ἔνα παραλυτικόν. Οὗτοι ἔνεκα τοῦ συνωστισμοῦ, δὲν κατώρθωνται νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀνέβηκαν τότε ἐπάνω εἰς τὴν στέγην, ἤνοιξαν ἔνα μέ-

ρός εἰς αὐτὴν καὶ κατεβίβασαν τὸν παράλυτον μὲ σχοινία.

‘Ο Ἰησοῦς, ὅταν εἶδε τὴν μεγάλην πίστιν τοῦ παράλύτου καθώς καὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ δοποῖοι τὸν ἐβάσταζον, εἶπεν εἰς τὸν ἀσθενῆ :

— «Θάρρος, τέκνον μου, ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι σου!»

Μετὰξὺ τῶν ἀκροατῶν ἦσαν καὶ μερικοὶ Γραμματεῖς, ἀπὸ ἑκείνους, οἱ δοποῖοι δὲν ἤνειχοντο τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐζήτουν ἀφορμὴν νὰ τὸν καταδιώξουν. Καθώς λοιπὸν ἦκουσαν τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν παραλυτικόν, ἥρχισαν νὰ ψιθυρίζουν ἐναντίον του.

‘Ο Χριστὸς τότε τοὺς λέγει :

— «Διατὶ σκέπτεσθε πονηρά ἐναντίον μου; τί εἶναι εὔκολώτερον νὰ εἴπω εἰς τὸν ἄρρωστον, ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι σου ἢ σήκω καὶ περιπάτει; Διὰ νὰ γνωρίσετε δῆμος, δτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἔξουσίαν νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίας, λέγει πρὸς τὸν ἄρρωστον: Σήκω καὶ πήγαινε εἰς τὸν οἶκον σου».

Εύθὺς ὁ παραλυτικὸς ἵστρεύθη, ἐσηκώθη, ἔλαβε τὴν κλίνην του καὶ ἐξῆλθε διὰ μέσου τοῦ πλήθους, τὸ δοποῖον ἐθαύμαζε καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

17. ‘Ο Ἰησοῦς θεραπεύει τοὺς δέκα λεπρούς.

(Λουκ. ΙΖ' 11—19)

Εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχήν, δπως καὶ σήμερον, δσοι ἀνθρώποι ἔπασχον ἀπὸ τὴν φοβερὰν νόσον λέπραν δὲν ἐπετρέπετο νὰ πλησιάζουν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, διότι ἡ νόσος αὐτὴ εἶναι πολὺ μεταδοτική. “Εμεναν λοιπὸν ἔξω ἀπὸ τὰς πόλεις ἀπομονωμένοι.

Δέκα τοιοῦτοι δυστυχεῖς ἦκουσαν, δτι ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει ἀσθενεῖας. “Οταν λοιπὸν ἐπληροφορήθησαν, δτι ὁ Ἰησοῦς ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ ἀπὸ ἔνα χωρίον, δπου εἶχε καταλύσει, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἥλθον καὶ ἐπερίμεναν πλησίον τοῦ δρόμου πότε θὰ περάσῃ.

Πράγματι δ Ἰησοῦς ἐφάνη μετ' ὀλίγον νὰ ἔρχεται, τὸν ἡκο-
λούθουν δὲ οἱ μαθηταὶ του καὶ ἄλλοι.

"Ηρχισαν τότε οἱ λεπροὶ νὰ ζητοῦν τὴν εὔσπλαγχνίαν του
καὶ ἐφώναζον διαρκῶς :

—«Κύριε Ἰησοῦ, ἐλέησόν μας!»

'Ο Σωτήρ εἶδεν αὐτοὺς, τοὺς ἐλυπήθη καὶ τοὺς ἐθεράπευ-
σεν. Εἶπε δὲ εἰς αὐτοὺς νὰ μεταβοῦν εἰς τοὺς Ἱερεῖς, διὰ νὰ
βεβαιώσουν ἑκεῖνοι τὴν θεραπείαν καὶ νὰ τοὺς δώσουν τὴν
ἄδειαν νὰ κατοικήσουν εἰς τὴν πόλιν.

Οι λεπροὶ ἐπῆγαν εἰς τοὺς Ἱερεῖς καὶ ἔλαβαν παρ' αὐτῶν
τὴν ἄδειαν νὰ συγαναστρέψωνται ἐλεύθερα τοὺς ἄλλους ἀν-
θρώπους, διότι ἐθεραπεύθησαν.

'Απὸ τοὺς θεραπευθέντας δυως λεπρούς μόνον ἔνας ἐπέ-
στρεψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἔπεισεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν
ἡύχαριστησε. "Ητο δὲ αὐτὸς Σαμαρείτης.

Τότε δ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν :

— «Δὲν ἐθεραπεύθητε δέκα; ποῦ εἶναι
οἱ ἄλλοι ἐννέα;»

Καὶ ἀφοῦ ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητάς του, εἶπε :

— «Δὲν ἐπρεπε νὰ ἐπιστρέψουν νὰ δοξά-
σουν τὸν Θεόν καὶ οἱ ἄλλοι, παρὰ μόνον
αὐτὸς δ ἀλλόφυλος Σαμαρείτης;».

"Ἐπειτα εἶπε πρὸς τὸν λεπρόν, ποὺ ἐθεραπεύθη :

— «Σήκω καὶ πήγαινε· ἡ πίστις σου σὲ
ἔσωσε.».

18. 'Ο Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν τυφλὸν τῆς Ἱεριχοῦ. (Δουκ. ΙΙΙ' 36 - 43)

"Οταν μίαν ἡμέραν δ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητάς του διήρ-
χετο ἔνα δρόμον πλησίον τῆς Ἱεριχοῦ, ἡκούσθη μία φωνή :

«Ἰησοῦ, υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με!».

"Ητο ἔνας τυφλός, δ ὀποῖος, καθὼς ἤκουσε τὸν θόρυβον,
ποὺ ἐγίνετο ἀπὸ ἑκείνους, ποὺ ἐπερνοῦσαν ἀπὸ ἑκεῖ, ἡρώτησε
τὶ συνέβαίνε. "Οταν δὲ ἤμαθεν, διὰ ἤρχετο δ Ἰησοῦς, ἀμέσως
ἤρχισε νὰ τὸν καλῇ καὶ νὰ ζητῇ τὴν βοήθειάν του.

“Οσοι εύρισκοντο πλησίον του, προσεπάθουν νὰ τὸν ἔμποδίσουν, ἀλλ’ ἐκεῖνος περισσότερον ἐκραύγαζε.

‘Ο Ιησοῦς, ὁ ὄποιος ἤκουσε τὴν κραυγὴν του, ἐστράφη, ἐπλησίασε τὸν τυφλὸν καὶ τὸν ἡρώτησε :

— «Διατί μὲ καλεῖς ;»

Ἐκεῖνος δὲ ἀπήντησε :

— «Κύριε, θέλω νὰ ἀναβλέψω ».

Τότε ὁ Ιησοῦς εἶπεν :

— «Ἄνθεψε, τέκνον μου! Ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε». .

“Ο τυφλὸς τὴν ἴδιαν στιγμὴν ἀνέκτησε τὸ φῶς του καὶ ἥρχισε ν’ ἀκολουθῆ τὸν Κύριον καὶ νὰ τὸν δοξάζῃ μαζὶ μὲ δόλον τὸν λαόν, διότι ἐπίστευσεν, ὅτι ἀληθῶς οὗτος εἴναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τὴν Καπερναοῦμ ὁ Ιησοῦς ἔκαμε καὶ ἄλλας θεραπείας. Ἐθεράπευσεν ἔνα τυφλὸν καὶ ἔνα κωφόν.

Διαρκῶς δὲ μετέβαινεν ἀπὸ τὴν μίαν πόλιν εἰς τὴν ἄλλην καὶ ἐθεράπευε τοὺς πάσχοντας.

19. ‘Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν.

(Ιωάν. Θ' 1 - 41)

Καθὼς ἐξήρχετο μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸν Ναὸν ὁ Ιησοῦς, εἶδε πλησίον εἰς τὴν πύλην ἔνα ἄνθρωπον, ὁ ὄποιος ἦτο τυφλὸς ἐκ γενετῆς.

Τότε οἱ μαθηταὶ τοῦ Ιησοῦ ἡρώτησαν αὐτόν :

— «Διδάσκαλε, ποῖος ἡμάρτησεν, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, διὰ νὰ γεννηθῇ τυφλός ;»

‘Ο δὲ Ιησοῦς ἀπεκρίθη :

— «Οὕτε αὐτὸς ἡμάρτησεν, οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλ’ ἐγένεν νήθη τυφλὸς διὰ νὰ φανερωθοῦν δι’ αὐτοῦ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ».

Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἐπτυσεν εἰς τὸ ἔδαφος, ἔκαμε πηλόν, μὲ τὸν ὄποιον ἤλειψε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ.

Λέγει τότε εἰς αὐτόν :

— «Πήγαινε τώρα εις τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ νὰ νιφῆς!»

Ἐκεῖνος ἐπῆγε καὶ μόλις ἐνίφθη, ἔβλεπε.

Ἐπέστρεψε δὲ γεμάτος χαράν καὶ ἐδοξολόγει τὸν Θεόν.

“Οσοι ἔγνωριζον τὸν τυφλόν, ὅταν εἶδον αὐτὸν νὰ βλέπῃ, ἤπιόρουν καὶ ἥρωτων ὁ ἔνας τὸν ἄλλον :

«Δέν εἶναι αὐτός, ὁ ἐκ γενετῆς τυφλός, δοῦλος ἐζήτει ἐλεημοσύνην εἰς τὰς δόδοις;»

Καὶ ἄλλοι μὲν ἔλεγον, ὅτι ἦτο αὐτὸς πράγματι, ἄλλοι δὲ ὅτι δὲν ἦτο, ἀλλ’ ὡμοίαζε πρός ἐκεῖνον. ‘Ο Ἰδιος ὅμως ἔλεγεν, ὅτι αὐτός ἦτο δ τυφλός, ποὺ ἔθεραπεύθη.

“Οταν δὲ ἥρωτων αὐτὸν πῶς ἔθεραπεύθη, διηγεῖτο πῶς ὁ Ἰησοῦς ἤλειψε τοὺς ὄφθαλμοὺς του μὲ πηλὸν καὶ ἔπειτα τὸν διέταξε νὰ μεταβῇ καὶ νὰ νιφῆι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. Οὗτος τὸ ἔκαμε καὶ ἔθεραπεύθη.

Τότε ὡδήγησαν αὐτὸν εἰς τοὺς Φαρισαίους, εἰς τοὺς δοῦλους διηγήθησαν τὴν θεραπείαν τοῦ τυφλοῦ.

Ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ δὲν ἐπίστευον, ὅτι αὐτὸς εἶναι δ ἄλλοτε τυφλός, διὰ τοῦτο ἥρωτησαν τὸν Ἰδιον νὰ τοὺς εἴπῃ πῶς ἔθεραπεύθη.

Αὐτὸς ἀπήντησεν :

— «“Ἐνας ἄνθρωπος, δοῦλος ὄνομάζεται Ἰησοῦς, ἔκαμε πηλὸν, μοῦ ἤλειψε τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ μοῦ εἶπε» :

«Πήγαινε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, νὰ νιφῆις ! Επῆγα λοιπόν, ἐνίφθην καὶ τώρα βλέπω».

Οἱ Φαρισαῖοι δοῦλοι, οἱ δοῦλοι ἦσαν ἔχθροι τοῦ Χριστοῦ, ἥρχισαν νὰ τὸν κατακρίνουν, ὅτι εἰργάσθη ἡμέραν Σάββατον, διότι ἦτο πράγματι Σάββατον ἡ ἡμέρα ποὺ ἔθεραπεύθη δ τυφλός.

Καὶ ἔλεγον :

— «Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀμαρτωλός, διότι δὲν τηρεῖ τὸ Σάββατον».

“Ἄλλοι δοῦλοι ἔλεγον :

— «‘Αφοῦ εἶναι ἀμαρτωλός πῶς κάμνει θαύματα;»

Τότε ἥρωτησαν τὸν τυφλόν :

— «Σύ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ;»

‘Ο τυφλὸς ἀπήντησε :

— «Εἶναι προφήτης!»

Τότε ἐκάλεσαν τοὺς γονεῖς τοῦ τυφλοῦ καὶ τοὺς ἡρώ-
τησαν :

— «Αὐτὸς εἶναι ὁ υἱός σας, διὰ τὸν ὅποιον λέγετε, ὅτι
ἔγεννήθη τυφλός : Πῶς λοιπὸν τώρα βλέπει;»

Οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ ἀπεκρίθησαν :

— «Γνωρίζομεν, δτι αὐτὸς εἶναι ὁ υἱός μας καὶ ὅτι ἔγεν-
νήθη τυφλός· πῶς τώρα βλέπει, δὲν γνωρίζομεν. Ἐὰν θέλετε
ὅμως νὰ μάθετε περισσότερα, ἐρωτήσατε τὸν Ἰδιον, διότι ἔχει
μεγάλην ἡλικίαν καὶ γνωρίζει πῶς ἐθεραπεύθη καὶ ποῖος τὸν
ἐθεράπευσεν».

Ἐπον αὐτὰ οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς
Φαρισαίους.

Οἱ Φαρισαῖοι ἐφώναξαν καὶ πάλιν τὸν τυφλὸν καὶ τοῦ
εἶπον :

— «Νὰ δοξάσῃς τὸν Θεὸν ποὺ σὲ ἐθεράπευσε, καὶ ὅχι τὸν
Ἰησοῦν, διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀμαρτωλός, ἐπειδὴ δὲν
φυλάττει τὸ Σάββατον».

Τότε ὁ τυφλὸς ἀπεκρίθη :

— «Ἐὰν εἶναι ἡ ὅχι ἀμαρτωλός, δὲν γνωρίζω· ἔνα πρᾶγμα
γνωρίζω, δτι ἐνῷ προηγουμένως δὲν ἔβλεπα, τώρα βλέπω».

Καὶ προσέθεσε :

— «Διατί τόσον πολὺ μὲ ἐρωτᾶτε ; Μήπως θέλετε νὰ γίνετε
μαθηταὶ του;»

Τότε οἱ Φαρισαῖοι ἀπήντησαν μὲ ἀγανάκτησιν καὶ θυμόν :

— «Ημεῖς εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Μωυσέως· ἐνῷ περὶ τῆς κατα-
γωγῆς τοῦ ἀμαρτωλοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου δὲν γνωρίζομεν τίποτε».

Τότε ὁ ἄλλοτε τυφλὸς ἀπεκρίθη :

— «Ἐγὼ γνωρίζω, δτι δὲν μόνον τοὺς εὔσεβεῖς καὶ δι-
καίους ἀκούει».

Οἱ Φαρισαῖοι ὠργίσθησαν πολὺ ἐναντίον τοῦ τυφλοῦ καὶ
εἶπον πρὸς αὐτόν :

— «Σύ, ἔνας ἄνθρωπος ἀμαρτωλός, θέλεις νὰ μᾶς διδάξῃς;»

Ἐξεδίωξαν δὲ τὸν τυφλὸν ἀπὸ τὸν Ναόν.

Ἄργοτερον συνήντησεν δὲ Ἰησοῦς τὸν τυφλὸν ποὺ ἐθερά-
πευσε καὶ τὸν ἡρώτησε :

— «Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ;»

Ἐκεῖνος εἶπε :

— «Ποῖος εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν;»

— «Αὐτὸς ποὺ ὅμιλεῖ μαζὶ σου εἶναι.»

Ο τυφλὸς ἀμέσως προσεκύνησε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε :

— «Πιστεύω, Κύριε.»

20. Ο Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου.

(Ματθ. Η' 5 - 13)

Μίαν ἡμέραν, ποὺ εύρισκετο δὲ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναούμ, παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ἔνας ἑκατόνταρχος, δηλαδὴ ἀξιωματικὸς τοῦ Ρωμαϊκοῦ στρατοῦ. Οὗτος παρεκάλεσε τὸν Ἰησοῦν διὰ τὸν ὑπηρέτην του, ὁ ὄποιος, καθὼς ἐλεγεν, ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν του παράλυτος καὶ ἐβασανίζετο πολὺ ἀπὸ τὴν ἀσθένειάν του.

Ο Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς τὸν ἀξιωματικόν, διὰ θά ύπαγη νὰ θεραπεύσῃ τὸν δοῦλον του.

— «Κύριε, δὲν εἰμαι ἔγω ἄξιος, διὰ νὰ εἰσέλθης εἰς τὴν οἰκίαν μου. 'Αλλ' ὅπως ἔγω, μόλις δῶσω μίαν διαταγῆν, αὕτη ἐκτελεῖται ἀπὸ τοὺς στρατιώτας μου, ἔτσι καὶ σὺ δύνασαι ἔνα λόγον νὰ εἰπῃς καὶ δὲ ὑπηρέτης μου θὰ θεραπευθῇ ἀμέσως». Καθὼς ἤκουσεν αὐτὰ δὲ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε καὶ λέγει :

— «Τοιαύτην πίστιν δὲν εύρηκα οὕτε μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων. Λοιπόν, θὰ πιστεύσουν εἰς ἐμὲ πολλοὶ ἀπὸ ἄλλα ἔθνη καὶ θὰ σωθοῦν, ἐνῷ οἱ Ἰουδαῖοι θὰ μείνουν ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.»

Ἐστράφη δὲ πρὸς τὸν Ρωμαῖον ἀξιωματικὸν καὶ τοῦ λέγει :

— «Πήγαινε καὶ θὰ γίνῃ κατὰ τὴν πίστιν σου.»

Τὴν Ιδιαν στιγμὴν δὲ ὑπηρέτης τοῦ ἑκατοντάρχου ἐθεραπεύθη.

21. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τοὺς δαιμονιζομένους.

(Ματθ. Η' 28 - 33)

Μίαν ήμέραν δὲ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητὰς του διέπλευσαν τὴν λίμνην τῆς Τιβεριάδος καὶ ἐφθασαν εἰς τὴν ἀντικρυνὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν.

Καθὼς διήρχοντο ἔνα δρόμον, ἐβγῆκαν ἐμπρός των δύο δαιμονιζόμενοι. Αὐτοὶ ἔμενον μέσα εἰς τὰ μνημεῖα καὶ ἦσαν τόσον ἄγριοι, ὅτε κανεὶς δὲν ἐτόλμα νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸν δρόμον ἐκεῖνον.

Ἄφοῦ λοιπὸν αὐτοὶ ἐβγῆκαν ἐμπρὸς εἰς τὸν Ἰησοῦν, ἥρχισαν νὰ φωνάζουν ἀγριεμένοι καὶ νὰ λέγουν :

— «Τί θέλεις ἀπὸ ἡμᾶς, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἥλθες ἐδῶ, διὰ νὰ μᾶς βασανίσῃς;»

Ἐτυχε τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ εύρισκεται ὀλίγον μακρύτερον μία ἀγέλη ἀπὸ χοίρους, οἱ ὅποιοι ἔβοσκον. Ἐφώναζον λοιπὸν οἱ δαιμονες μὲ τὸ στόμα τῶν δυστυχῶν δαιμονιζομένων καὶ παρεκάλουν τὸν Ἰησοῦν :

— «Ἐὰν μᾶς βγάλῃς, δῶσε μας τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων».

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔδωσεν εἰς τὰ δαιμόνια τὴν ἄδειαν καὶ τοὺς εἶπε :

— «Πηγαίνετε.»

Ἐξῆλθον λοιπὸν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς δαιμονιζομένους καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Μόλις ἔγινεν αὐτό, ὅλοι οἱ χοῖροι ὅρμησαν εἰς τὸν κρημνόν, ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ ἔπεσαν καὶ ἐπνίγησαν.

Οἱ χοιροβοσκοὶ ἔφυγαν καὶ ἀφοῦ ἐφθασαν εἰς τὴν πόλιν διηγήθησαν τὸ θαῦμα αὐτὸς εἰς ὅλους.

22. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν δαιμονιζόμενον κωφόν.

(Ματθ. Θ' 32 - 34)

Μίαν ἄλλην ήμέραν ἔφεραν εἰς τὸν Ἰησοῦν ἔνα δαιμονιζόμενον, ὁ ὅποιος ἦτο κωφάλαλος. Ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευσε τὸν δυστυχῆ αὐτόν.

· Ο κωφάλαλος μόλις ἐθεραπεύθη, ἤρχισε νὰ συνομιλῇ.

· Ο κόσμος ποὺ παρηκολούθησε τὴν θεραπείαν, ἐθαύμαζε καὶ ἔλεγε :

— «Ποτὲ δὲν ἔγινε παρόμιον θαῦμα εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας!»

Οἱ Φαρισαῖοι ὅμως, οἱ ὄποιοι ἐμίσουν τὸν Ἰησοῦν, ἔλεγον:

— «'Υπηρετεῖ τὸν ἀρχηγὸν τῶν δαιμόνων καὶ δι' αὐτοῦ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια».

· Ο Ἰησοῦς ὅμως τότε εἶπε :

— «Πῶς εἶναι δυνατὸν δ Σατανᾶς νὰ ἐκβάλῃ τὸν Σατανᾶν; Εάν μία βασιλεία διαιρεθῆ, δὲν ἡμπορεῖ πλέον νὰ σταθῇ. Καὶ εἰς μίαν οἰκογένειαν, ἀν μπῆ διχόνια, θὰ διαλυθῆ. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἀρπάσῃ τὰ πράγματα ἐνὸς δυνατοῦ, ἐάν πρῶτα δὲν συλλάβῃ καὶ δέσῃ τὸν δυνατόν».

23. · Ο Ἰησοῦς θεραπεύει τὴν δαιμονιζομένην κόρην.

(Ματθ. ΙΕ' 21 - 28)

Μίαν ἡμέραν ὁ Σωτὴρ εἶχε πλησιάσει εἰς τὰ σύνορα τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος. Ἐνῷ λοιπὸν εύρισκετο ἑκεῖ μὲ τοὺς μαθητάς του, μία γυνὴ Χαναναία, ποὺ ἤρχετο ἀπὸ τὰ μέρη ἑκεῖνα, παρουσιάσθη καὶ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ λέγῃ :

— «Ἐλέησόν με, Κύριε, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ! Ἡ κόρη μου ἔχει κακὸ δαιμόνιον καὶ ύποφέρει».

· Ο Ἰησοῦς ὅμως, ἐπειδὴ ἥθελε νὰ δείξῃ τὴν πίστιν αὐτῆς τῆς ξένης γυναικὸς εἰς τοὺς ἄλλους, δὲν τῆς ἀπεκρίθη τίποτε.

· Εκείνη τότε ἔκηκολούθησε νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ ἐπιμένῃ.

· Ἐπῆγε δὲ εἰς τοὺς μαθητάς τοῦ Σωτῆρος καὶ ἔζήτει ἀπὸ αὐτοὺς νὰ τὴν βοηθήσουν καὶ νὰ παρακαλέσουν καὶ αὐτοὶ τὸν Χριστόν.

Τότε οἱ μαθηταὶ ἐπλησίασαν καὶ εἶπον εἰς τὸν Ἰησοῦν :

— «Κύριε, κάμε κάτι δι' αὐτήν, διότι ἔρχεται καὶ φωνάζει εἰς ἡμᾶς».

Τότε δ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ εἶπε :

— «Δὲν ἀπεστάλην, εἰμὴ μόνον διὰ νὰ σώσω τοὺς ἀμαρτωλοὺς Ἰσραηλίτας».

‘Η γυναίκα δμως ἦλθε πλησίον τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀφοῦ ἐγονάτισεν ἐμπρός του, εἶπε πάλιν :

— «Κύριε, βοήθησέ με !»

Τότε ὁ Ἰησοῦς τῆς εἶπε :

— «Δὲν εἶναι καλὸν νὰ ρίψῃ κανεὶς τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του εἰς τοὺς σκύλους».

Καὶ ἐκείνη ἀπεκρίθη :

— «Ναί, Κύριε. Τρώγουν δμως καὶ οἱ σκύλοι τὰ ψιχία, ποὺ πίπτουν ἀπὸ τὴν τράπεζαν τῶν κυρίων των».

Τότε πλέον ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτήν :

— «Ὦ γυναίκα, ἡ πίστις ποὺ ἔχεις εἶναι μεγάλη. Ἄς ἐκπληρωθῆ λοιπὸν ἡ ἐπιθυμία σου !»

Καὶ τὴν Ιδίαν στιγμὴν ἐθεραπεύθη ἡ κόρη της.

24. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον.

(Ματθ. ΙΖ' 14 - 21)

Μιαν ἡμέραν, δτε ὁ Ἰησοῦς ἦτο εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄχλου ἐπλησίασεν αὐτὸν ἔνας ἄνθρωπος, δ ὅποιος τὸν παρεκάλει μὲν δάκρυα νὰ θεραπεύσῃ τὸν υἱόν του, ποὺ ἔπασχεν ἀπὸ σεληνιασμόν.

Ο ἄνθρωπος αὐτὸς ἔγονάτισεν ἐμπρός του καὶ τοῦ λέγει :

— «Κύριε, ἐλέησε τὸν υἱόν μου, διότι σεληνιάζεται καὶ ὑποφέρει πολύ. Ὁταν τὸν καταλαμβάνῃ ἡ ἀσθένεια γίνεται ἀναισθητος, σπασμοὶ τὸν ταράσσουν καὶ ἀφροὶ ἔξερχονται ἀπὸ τὸ στόμα του. Τότε πίπτει ἄλλοτε εἰς τὸ ὄδωρ καὶ ἄλλοτε εἰς τὸ πῦρ. Τὸν ἔφερα καὶ εἰς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ τὸν θεραπεύσουν».

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐθύμωσε καὶ εἶπεν :

— «Ὦ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη γενεά, ἔως πότε θὰ ὑποφέρω τὴν ἀπιστίαν σας;»

“Ἐπειτα ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶπεν :

— «Ἐσὺ πιστεύεις, δτι θὰ θεραπεύσω τὸν υἱόν σου;»

Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη :

— «Πιστεύω, Κύριε, πιστεύω. Βοήθησέ με, Κύριε, καὶ σὺ, ἀν ἡ πίστις μου δὲν εἶναι ἀρκετή».

Τότε δὲ Ἰησοῦς εἶπε :

— «Φέρετε τὸ παιδίον ἐδῶ».

“Οταν δὲ ἔφεραν ἐμπρός του τὸ παιδίον, δὲ Ἰησοῦς ἐπετί-
μησε τὸ δαιμόνιον καὶ αὐτὸν ἔξηλθεν, ὡστε ἀμέσως τὸ παιδίον
ἐθεραπεύθη.

Τότε ἐπλησίασαν οἱ μαθηταὶ του τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἡρώ-
τησαν ἰδιαιτέρως.

— «Διατέ λίγης δὲν ἡμπορέσαμεν νὰ ἐκβάλωμεν τὸ δαι-
μόνιον ;»

‘Ο Ἰησοῦς τοὺς ἀπεκρίθη :

— «Διότι δὲν ἔχετε πίστιν. Ἐάν ἔχετε πίστιν ὅσον ἔνας
κόκκος σινάπεως, θὰ ἡμπορούσατε νὰ εἰπῆτε εἰς τὸ ὅρος αὐτὸν
«πήγαινε ἀπὸ ἐδῶ ἐκεῖ» καὶ θὰ πάῃ. Τίποτε δὲν θὰ εἴναι ἀδύ-
νατον διὰ σᾶς.

«Τὰ δαιμόνια δὲ τῶν ἀνθρώπων ἐκβάλλονται διὰ τῆς
προσευχῆς καὶ τῆς νηστείας».

25. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαλον.

(Μάρκ. Ζ' 31 - 37)

Μιαν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲ Ἰησοῦς εύρισκετο παρὰ
τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἔφεραν εἰς αὐτὸν ἔνα κωφάλα-
λον. Παρεκάλουν δὲ τὸν Ἰησοῦν νὰ θέσῃ τὴν χεῖρα του
ἐπάνω εἰς αὐτόν, διὰ νὰ θεραπευθῇ.

‘Ο Ἰησοῦς παρέλαβε τὸν κωφὸν ἰδιαιτέρως καὶ πρῶτον μὲν
ἔβαλε τοὺς δακτύλους εἰς τὰ ὄτα του. Κατόπιν, ἀφοῦ ἐπιτυσεν
εἰς τὸν δάκτυλόν του, ἤγγισε τὴν γλῶσσαν τοῦ κωφαλάλου.
Ἐπειτα, ἀφοῦ ὑψώσει τοὺς ὄφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανὸν
καὶ ἐστέναξεν, εἶπε :

— «Νὰ ἀνοιχθῇ σ !»

Καὶ ἀμέσως ἤνοιχθησαν τὰ ὄτα τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐλύθη
ἡ γλῶσσα του, ὡστε ἥρχισε νὰ συνομιλῇ.

‘Ο Ἰησοῦς παρήγγειλε νὰ μὴ ἀνακοινώσουν τὴν θεραπείαν
εἰς κανένα. ‘Αλλ’ ὅμως, ὅσον δὲ Ἰησοῦς ἐζήτει τοῦτο, τόσον πε-
ρισσότερον διεδίσση τὰ θαύματά του.

‘Ο δὲ λαὸς κατάπληκτος ἔλεγε :

— «Κάμνει τοὺς κωφούς νὰ ἀκούουν καὶ τοὺς ἀλάλους νὰ δμιλοῦν!»

26. *Ο 'Ιησοῦς θεραπεύει τὴν ραχιτικήν.

(Λουκ. ΙΓ' 10 - 13)

‘Ο 'Ιησοῦς ἐδίδασκε μίαν ἡμέραν εἰς τὴν συναγωγήν.

Ἐκεῖ ἦτο μία γυναίκα, ποὺ εἶχε ραχιτικὴν πάθησιν ὥστε τὸ σῶμα τῆς ἦτο πάντοτε σκυμμένον πρὸς τὰ ἐμπρός καὶ δὲν ἤδυνατο καθόλου νὰ τὸ σηκώσῃ πρὸς τὰ ἐπάνω. Ἐπασχε δὲ ἀπὸ τὴν πάθησιν αὐτὴν δέκα δόκτω ἔτη.

“Οταν δ 'Ιησοῦς εἶδε τὴν δυστυχῆ γυναίκα, τῆς λέγει :

— «Ω γυναίκα, εἰσαι ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὴν πάθησίν σου».

Καὶ καθὼς ἔλεγεν αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἔθεσε τὰς χεῖρας του ἐπάνω τῆς.

Ἀμέσως ἡ πάσχουσα ἐσηκώθη καὶ ἤλθεν εἰς τὴν φυσικὴν στάσιν τὸ σῶμα τῆς.

Ἐδόξασε τότε τὸν Θεὸν γεμάτη ἀπὸ εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν θεραπείαν της.

27. *Ο 'Ιησοῦς θεραπεύει ἕνα ὄρδωπικόν.

(Λουκ. ΙΔ' 1 - 6)

Κάποτε, ἐνῷ δ 'Ιησοῦς ἔτρωγεν εἰς μίαν οἰκίαν, εἰς τὴν δοποίαν εἶχον συγκεντρωθῆ πολλοί, εἶδεν ἐμπρός του ἕνα ἄνθρωπον, δ ὅποιος ἔπασχεν ἀπὸ ὄρδωπικίαν.

Ἔτο δὲ ἡ ἡμέρα ἐκείνη Σάββατον, κατὰ τὸ ὅποιον, σύμφωνα μὲ τὸν Ἐβραϊκὸν νόμον, ἀπηγορεύετο αὐστηρῶς πᾶσα ἔργασία.

Ο 'Ιησοῦς ἡρώτησε τότε τοὺς παρισταμένους Φαρισαίους καὶ τοὺς νομικούς, ἀν ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατον νὰ θεραπεύῃ κανεὶς τοὺς πάσχοντας. Ἐκεῖνοι δμως δὲν ἔδωσαν ἀπόκρισιν.

Τότε δ 'Ιησοῦς ἤπλωσε τὴν χεῖρα του, ἔπιασε τὸν ὄρδωπικὸν καὶ τὸν ἐθεράπευσε.

Αφοῦ δὲ ἔκαμε τὴν θεραπείαν, εἶπε πάλιν πρὸς τοὺς πατρισταμένους :

— «Ποῖος ἀπὸ σᾶς, ἐὰν πέσῃ τὸ ζῷον του εἰς φρέαρ καὶ εἴναι ἡμέρα Σάββατον, δὲν θὰ προσπαθήσῃ ἀμέσως νὰ τὸ ἀνασύρῃ ἀπὸ ἑκεῖ ; »

28. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν υἱὸν ἐνδὸς αὐλικοῦ.

('Ιωάν. 4' 45 - 53)

Εύρισκετο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πόλιν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας. Καθώς ἐπληροφορήθη τοῦτο ἔνας αὐλικός, ὁ δοποῖος ἔμενεν εἰς τὴν Καπερναοῦμ καὶ εἶχε τὸν υἱόν του κατάκοιτον καὶ ἐτοιμόθανατον, ἐπῆγεν ἀμέσως πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

Παρουσιάσθη λοιπὸν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλει νὰ μεταβῇ καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸν υἱόν του, πρὶν ἀποθάνῃ.

Ο Ἰησοῦς τοῦ λέγει :

— «Πρέπει νὰ ιδῆτε θαύματα, διὰ νὰ πιστεύσετε».

Ἐκεῖνος πάλιν τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— «Κύριε, ἔλα γρήγορα, πρὶν ἀποθάνῃ τὸ παιδί μου».

Τότε ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέγει :

— «Πήγαινε, ὁ υἱός σου ζῆ».

Ο ἄνθρωπος ἐπίστευσεν εἰς τὸν λόγον, ποὺ εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνεχώρησε. Καὶ ἐνῷ εύρισκετο ἀκόμη εἰς τὸν δρόμον, τὸν συνήντησαν οἱ ὑπηρέται του, οἱ δοποῖοι ἥρχοντε νὰ τοῦ ἀναγγείλουν, ὅτι ὁ υἱός του εἶναι καλύτερα.

Ἀύτὸς τοὺς ἡρώτησε :

— «Ποίαν ὕραν παρετηρήσατε, ὅτι τὸ παιδίον εἶχε καλυτερεύσει ; »

Αὐτοὶ τοῦ ἀπεκρίθησαν :

— «Κατὰ τὴν ἐβδόμην ὕραν ἀφησε τὸν ἄρρωστον διπυρετός».

Ἐνόησε τότε ὁ πατήρ, ὅτι αὐτὸς εἶχε γίνει ἀκριβῶς τὴν ὕραν ποὺ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶχεν εἰπεῖ :

— «Πήγαινε, ὁ υἱός σου ζῆ».

Τότε ὁ αὐλικός ἐπίστευσεν εἰς τὸν Κύριον μὲ δλην τὴν οἰκογένειάν του.

29. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.
(Ματθ. Θ' 18 - 25)

Τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲ Ἰησοῦς ἐκάλεσε τὸν τελώνην Ματθαῖον ὡς μαθητήν, οὗτος προσεκάλεσε τὸν Ἰησοῦν μὲ τοὺς ἄλλους μαθητάς, διὰ νὰ δειπνήσουν μαζὶ.

Τότε οἱ Ἰουδαῖοι κατηγόρησαν τὸν Ἰησοῦν, ὅτι κάθεται καὶ τρώγει μαζὶ μὲ τελώνας. Διότι ἐθεωροῦντο τότε οἱ τελῶναι ἀμαρτωλοί.

Εἰς τάς κατηγορίας αὐτάς δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

— «Οἱ ύγιεῖς δὲν ᔁχουν ἀνάγκην, λατροῦ ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. Ἔγὼ δὲν ἥλθον νὰ καλέσω τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἀμαρτωλούς εἰς μετάνοιαν.

Ἐνῷ δὲ ἐγίνετο τὸ δεῖπνον, ἥλθεν ἕκεī ἔνας ἀρχισυνάγωγος, δηλαδὴ ἔνας σεβάσμιος Ἰουδαῖος ἀπὸ ἕκείνους, τοὺς ὁποίους ὤριζαν νὰ διευθύνουν τὴν τάξιν, ὅταν ἐμαζεύοντο οἱ Ἐβραῖοι εἰς τὴν συναγωγήν. Αὐτὸς δὲ γέρων ἀρχισυνάγωγος ὠνομάζετο Ἰάειρος, ᾧτο δὲ ταραγμένος καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔδειχνε μεγάλην ἀνησυχίαν.

Καθὼς εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, δπου ἐγίνετο τὸ δεῖπνον καὶ ἀντίκρυσε τὸν Ἰησοῦν, ἔπεισεν εἰς τοὺς πόδας του. Ἡρχισε δὲ νὰ τὸν προκαλῇ νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ σώσῃ τὴν κόρην του. Διότι ἡ κόρη τοῦ Ἰαείρου, ἡ δποία ᾧτο δώδεκα ἔτῶν, ἐκινδύνευε ν' ἀποθάνῃ. Δὲν ἥμποροδύσε δὲ κανεὶς ἄλλος νὰ δώσῃ τὴν ύγειαν καὶ τὴν ζωὴν εἰς τὸ μονάκριβον παιδί του, εἰμὴ μόνον δὲ Ἰησοῦς.

Ο Σωτήρ, δὲ ὁποῖος εἶδε τὸν δυστυχῆ γέροντα γονατισμένον ἐμπρός του μὲ πίστιν, τὸν ἐλυπήθη καὶ ἐπειδὴ ἡ καρδία του ἦτο γεμάτη προθυμίαν διὰ καλὰς πράξεις, ἐδέχθη ἀμέσως.

Ἐσηκώθη λοιπὸν ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ ἤκολούθησε τὸν Ἰαείρον. Καθὼς ἔξεκίνησαν διὰ τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυνάγωγου ἐπήγαιναν μαζὶ του καὶ οἱ μαθηταὶ του καὶ ἄλλο πλήθος πολύ, τὸ δποίον ἤκολούθει εἰς τὸν δρόμον.

Ἐνῷ δμως εύρισκοντο εἰς τὸν δρόμον, ἐφάνησαν νὰ ἔρχωνται ἄνθρωποι τοῦ Ἰαείρου ἀπὸ τὴν οἰκίαν του. Αὐτοί, ὅταν

ἐπλησίασαν, ἀνήγγειλαν τὴν θλιβεράν εἴδησιν, διτὶ ἡ μικρὰ κόρη εἶχε πλέον ἀποθάνει. Δὲν ἔχειαζετο λοιπὸν νὰ γίνῃ ἡ ἐνόχλησις αὐτὴ εἰς τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσουν, καθὼς καὶ τὸ πλῆθος, νὰ ἐπιστρέψουν.

‘Ο δυστυχὴς πατήρ, καθὼς ἤκουσε τὴν εἴδησιν, ἔμεινεν ἀφωνος καὶ ἀκίνητος. ’Ἐν τούτοις ἔρριψεν ἔνα βλέμμα γεμάτον ἀπὸ ἐλπίδα εἰς τὸν Σωτῆρα.

‘Ο Ἰησοῦς, δὲ ὁ πότιος εἶδε πόσον μεγάλην πίστιν εἶχε μέσα εἰς τὴν ψυχήν του δὲ ἀρχισυνάγωγος καὶ πόσον ἡ τρομερὴ ἐκείνη εἴδησις τὸν εἶχε λυπήσει, τοῦ λέγει ἀμέσως μὲ μεγάλην καλωσύνην καὶ συμπάθειαν :

— «Μὴ ἀνησυχῇς! Ἐχε πίστιν καὶ ἡ κόρη σου θὰ σωθῇ».

Αφοῦ εἶπεν αὐτὰ δὲ Ἰησοῦς, δὲ Ἰάειρος ἔλαβε θάρρος. Τώρα μὲ περισσότερον στερεάν τὴν πίστιν του εἶχε πλέον τὴν πεποίθησιν, διτὶ θὰ ἔβλεπε πάλιν τὴν ἀγαπημένην κόρην του νὰ τὸν ἐναγκαλίζεται γεμάτη υγείαν καὶ ζωήν. “Ηρχισαν λοιπὸν νὰ προχωροῦν πάλιν ὅλοι πρὸς τὴν οἰκίαν.

Πραγματικά, ἡ μεγάλη πίστις, τὴν δόπιαν εἶχεν δὲ Ἰάειρος ἔλαβε τὴν ἀνταμοιβήν της. Διότι δὲ Ἰησοῦς ἔδωσεν ὀληθινὰ εἰς τὸν πατέρα γεμάτην ζωήν τὴν κόρην του. “Εγινε δὲ τὸ θαῦμα τοῦτο ὡς ἔξης :

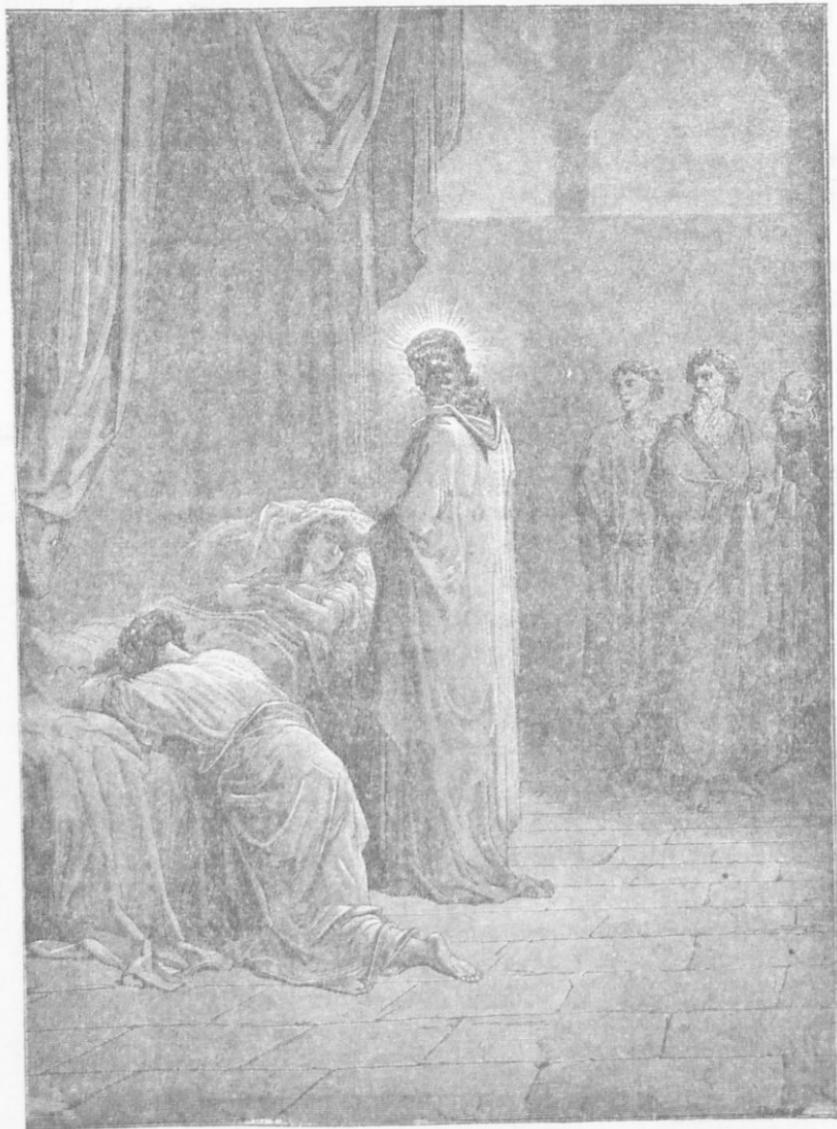
“Οταν ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, οἱ θρῆνοι ποὺ ἤκούοντο ἀπὸ μακρὰν ἐφανέρωναν, διτὶ πραγματικὰ ἡ κόρη εἶχε πλέον ἀποθάνει. Ο Ἰησοῦς δυμώς, καθὼς ἐπροχώρει μέσα ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔκλαιον, εἶπε :

— «Μὴ κλαίετε. Τὸ κοράσιον δὲν ἔχει ἀποθάνει, ἀλλὰ κοιμᾶται».

“Επειτα ἐπροχώρησε καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ δωμάτιον, διπου ἥτο τὸ κοράσιον, ἀκίνητον πλέον, ἐπάνω εἰς τὴν νεκρικὴν κλίνην.

Τότε διέταξεν δὲ Σωτὴρ νὰ ἔξελθουν ἀπὸ τὸ δωμάτιον ὅλοι ὅσοι εἶχον μαζευθῆ ἐκεῖ. Εἰς τὸν νεκρικὸν θάλαμον δὲν ἔμειναν παρὰ μόνον δὲ Ἰησοῦς, οἱ τρεῖς μαθηταὶ του Πέτρος, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ οἱ γονεῖς τῆς νεκρᾶς κόρης.

‘Αφοῦ ἔγιναν αὐτά, ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην, ἔλαβε τὸ παγωμένον χέρι τοῦ παιδίου καὶ εἶπε :

**H ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.*

— «Παιδί μου, σήκω! »

‘Αμέσως τὸ κοράσιον ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν κλίνην του γενέτα ζωὴν καὶ ύγειαν.

Τότε οἱ γονεῖς τοῦ παιδιοῦ τὸ ἔλαβον εἰς τὰς ἀγκάλας των καὶ ἔκλαιον ἀπὸ χαρὰν καὶ συγκίνησιν. Ἐπειτα ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, τὸν προσεκύνησαν καὶ τὸν ηὔχαριστησαν διὰ τὸ μεγάλο καλὸν ποὺ τοὺς ἔκαμε. Ὁ δὲ Ἰησοὺς παρήγγειλε νὰ δώσουν φαγητὸν εἰς τὸ παιδίον, διότι ἦτο πλέον ἔξηντλημένον ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν.

Ἐπειτα ἐπῆρε ἀμέσως τοὺς μαθητάς του καὶ ἔφυγε προτοῦ νὰ πληροφορηθῇ ὁ κόσμος, ποὺ ἐπερίμενεν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν τί συνέβη.

Τὸ θαῦμά τοῦτο ἔκαμε μεγάλην κατάπληξιν εἰς δλους καὶ πολὺ γρήγορα διεδόθη εἰς δλην τὴν χώραν.

30. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας εἰς Ναΐν.

(Λουκ. Ζ' 11 - 17)

‘Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπήγαινε κάποτε εἰς τὴν πόλιν τῆς Γαλιλαίας Ναΐν. Τὸν ἡκολούθουν δὲ οἱ μαθηταί του καὶ πολὺς λαός.

“Οταν ἐπλησίασαν εἰς τὴν πόλιν, συνήντησαν μίαν κηδείαν, ἡ ὥποια ἥρχετο ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος. Ὁ νεκρὸς ἦτο τὸ μονογενὲς τέκνον μιᾶς χήρας, ἡ ὥποια ἐθρήνει ἀπαρηγόρητα τὸ τέκνον της.

‘Ο Ἰησοῦς εύσπλαγχνίσθη τὴν δυστυχῆ μητέρα, τὴν ἐπλησίασε καὶ λέγει εἰς αὐτήν :

— «Μή κλαίῃς! »

Ἐπειτα ἐσταμάτησεν αὐτοὺς ποὺ ἔφερον τὸν νεκρόν, ἐπλησίασε καὶ λέγει :

— «Νεανίσκε, εἰς σὲ λέγω, σήκω ἐπάνω! »

‘Ο νεκρὸς ἀμέσως ἐκάθισεν εἰς τὸ κρεβάτι του καὶ ἥρχισε νὰ δημιλῇ.

Τότε παρέδωσεν αὐτὸν δ Ἰησοῦς εἰς τὴν μητέρα του.

“Ολοι κατελήφθησαν ἀπὸ φόβον καὶ θαυμασμὸν καὶ ἐπί-

στευον, δια ό Θεός εἶχε στείλει πραγματικά τὸν υἱὸν Αὔτοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου.

Διεδόθη δὲ τὸ θαῦμα εἰς ὅλα τὰ πέριξ μέρη.

31. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

('Ιωάν. ΙΑ' 1 - 44)

"Ἐνας φίλος τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ ὠνομάζετο Λάζαρος, ἔμενε μὲ τὰς δύο ἀδελφάς του, τὴν Μαρίαν καὶ τὴν Μάρθαν, εἰς μίαν κώμην πλησίον τῆς Τερουσαλήμ, τὴν Βηθανίαν. Μίαν ἡμέραν δὲ Λάζαρος ἦσθενησεν, αἱ δὲ ἀδελφαὶ του εἰδοποίησαν τὸν Ἰησοῦν.

'Ο Ιησοῦς, δταν τὸν ἐπληροφόρησαν διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ Λαζάρου, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του, δια όπο τὴν ἀσθένειαν αὐτὴν δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἀποθάνῃ δ Λάζαρος, ἀλλ' ἐπρόκειτο τὰ δοξασθῆ δ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ παρέμεινεν ἀκόμη δύο ἡμέρας ἐκεῖ ὅπου εύρισκετο.

Τὴν τρίτην ἡμέραν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του :

— «Ο φίλος ἡμῶν δ Λάζαρος ἐκοιμήθη.

"Ἄς ὑπάγω μεν νὰ τὸν ἔξυπνήσω μεν».

Οι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ὑπέθεσαν, δια πρόκειτο περὶ ὕπνου, ἐνῷ ἐκεῖνος ἐννοοῦσεν, δια δ Λάζαρος εἶχεν ἀποθάνει.

"Οταν εἶδεν, δια δὲν τὸν ἀντελήφθησαν, εἶπεν εἰς αὐτοὺς καθαρά :

— «Ο Λάζαρος ἀπέθανεν, ἄς ὑπάγω μεν πρὸς αὐτόν».

"Οταν ἔφθασαν εἰς τὴν Βηθανίαν, ὁ Λάζαρος εἶχεν ἥδη ἀποθάνει καὶ τὸν εἶχαν θέσει εἰς τὸν τάφον πρὸ τεσσάρων ἡμέρων.

'Η Μάρθα, δταν ἔμαθεν, δια ἔρχεται ό Ἰησοῦς, ἔτρεξε νὰ τὸν προϋπαντήσῃ ἐνῷ δ Μαρία ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν μαζὶ μὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, οἱ δποῖοι εἶχον ὑπάγει ἐκεῖ, διὰ νὰ τὰς παρηγορήσουν.

'Η Μάρθα, δταν εἶδε τὸν Κύριον, λέγει πρὸς αὐτόν :

— «Κύριε, ἐάν ἥσο ἐδῶ, δ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθησκε.

Καὶ τώρα δύμως ἡξεύρω, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ δώσῃ εἰς σὲ ὅ, τι ζητή σης παρ' αὐτοῦ».

‘Ο Ιησοῦς λέγει τότε εἰς τὴν Μάρθαν :

— «‘Ο ἀδελφός σου θ’ ἀναστηθῇ!».

‘Η Μάρθα λέγει :

— «‘Ηξεύρω, Κύριε, ὅτι ὁ ἀδελφός μου θ’ ἀναστηθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν».

‘Ο Σωτὴρ δύμως ἀπεκρίθη :

— «‘Εγὼ εἴμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. ‘Ο ποιος πιστεύει εἰς ἐμέ, θὰ ζήσῃ, ἔστω καὶ ἀν ἀποθάνῃ.

«Πιστεύεις εἰς αὐτό;»

‘Η δὲ Μάρθα ἀπεκρίθη :

— «Ναί, Κύριε· πιστεύω, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ».

“Επειτα ἡ Μάρθα ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀνήγγειλε τὸν ἔρχομόν τοῦ Ιησοῦ εἰς τὴν Μαρίαν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ποὺ εύρισκοντο ἑκεῖ. ‘Η Μαρία τότε ἐσηκώθη καὶ ἔσπευσε πρὸς τὸν Ιησοῦν, καθώς καὶ δλοὶ οἱ ἄλλοι.

‘Ο Κύριος, δταν εἶδε καὶ τὴν Μαρίαν, συνεκινήθη ἀπὸ τοὺς θρήνους τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ δλων ἑκείνων ποὺ παρηκολούθουν καὶ ἐδάκρυσε.

Τότε εἶπον μερικοὶ Ιουδαῖοι μεταξύ των :

— «Πόσον θὰ τὸν ἡγάπα!»

“Ἄλλοι δὲ ἔλεγον :

— «Αὔτος, ὁ ὄποιος ἐθεράπευσε τὸν τυφλόν, δὲν ἤδύνατο νὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ διά Λάζαρος;»

‘Η Μαρία ἀμέσως εἶπε :

— «Κύριε, ἔλα νὰ ἰδης». Καὶ ὠδήγησε τὸν Ιησοῦν.

“Οταν ὁ Ιησοῦς ἐπλησίασεν εἰς τὸ σπήλαιον, τὸ ὄποιον ἔχρησιμοποιεῖτο διά τάφος, διέταξε νὰ ἀφαιρέσουν τὸν λίθον, ποὺ ἔκλειε τὴν εἴσοδον αὐτοῦ.

‘Η Μάρθα τότε λέγει εἰς τὸν Ιησοῦν :

— «Κύριε, εἶναι τώρα τέσσαρες ἡμέραι, ποὺ ἔχει ταφῆ καὶ βεβαίως θά μυρίζῃ».

‘Ο ‘Ιησοῦς δμως εἶπεν εἰς αὐτήν :

— «Δὲν σοῦ εἶ πον, ὅτι ἐὰν πιστεύῃς, θέλεις ἵδει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;»

‘Αφοῦ δὲ ἐσήκωσαν τὸν λίθον, δὲν ἴησοῦς ἐπροχώρησεν εἰς τὸ ἄνοιγμα καὶ ἀφοῦ προσηυχήθη, ἀνεφώνησε :

— «Λάζαρε, ἔλα ἐξω!»

‘Αμέσως δὲ νεκρὸς ἐσηκώθη καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν τάφον μὲ τὸ σάβανον καὶ τὰ δεσμὰ τῆς ταφῆς αὐτοῦ.

Τότε δὲ ἴησοῦς εἶπε νὰ τὰ λύσουν, καὶ τὸν παρέδωσεν εἰς τὰς ἀδελφάς του.

“Οσοι ἐκ τῶν Ιουδαίων εἶδον τὸ θαῦμα τοῦτο τοῦ Χριστοῦ, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

Μὲ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου, δὲν ἴησοῦς Χριστὸς ἀπέδειξεν ἄλλην μίαν φοράν μὲ τρόπον θριαμβευτικὸν τὴν θείαν δύναμιν, τὴν δποίαν εἶχεν.

Οἱ Φαρισαῖοι ἀπὸ καιρὸν ἐμίσουν τὸν ἴησοῦν, διότι ἡ παρουσία του ἔκαμνε τὸν λαὸν νὰ διακρίνῃ τὴν ίδικήν των ύποκρισίαν. Τώρα λοιπὸν μὲ τὸ μεγάλο αὐτὸ θαῦμα, τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, ἔβλεπαν, διτὶ οἱ δπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ ἐπολλαπλασιάσθησαν. Ἐφοβήθησαν λοιπὸν μήπως δλος ὁ λαὸς τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ αὐτοὶ χάσουν πλέον τὴν θέσιν, ποὺ εἶχον εἰς τὴν κοινωνίαν. Διὰ τοῦτο ἐμίσησαν ἀκόμη περισσότερον τὸν ἴησοῦν.

“Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο δ Καϊάφας, ὁ δποῖος ἦτο καὶ ἀρχιερεὺς τῶν Ιουδαίων. Οὗτος περισσότερον ἀπὸ δλους ἐμίσει καὶ ἥθελε νὰ ἀφανίσῃ τὸν ἴησοῦν. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε καὶ τοὺς ἄλλους καὶ ἔκαμναν συμβούλιον.

Εἰς τὸ συμβούλιον αὐτό, ἀφοῦ συνεζήτησαν, ἀπεφάσισαν, διτὶ μὲ κάθε τρόπον ἔπρεπε νὰ θανατωθῇ δ ἴησοῦς. Τὸ καλύτερον δμως ἦτο νὰ τὸν συλλάβουν μὲ ἀνθρώπους ίδικούς των, νὰ τὸν δικάσουν διὰ τὸ θεαθῆναι καὶ νὰ τὸν καταδικάσουν εἰς θάνατον.

‘Αφοῦ ἔλαβαν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, ἔδωσαν ἐντολὴν εἰς τοὺς ἀνθρώπους των, νὰ παρακολουθοῦν τὸν ἴησοῦν καὶ νὰ τὸν συλλάβουν εἰς τὴν κατάλληλον εύκαιρίαν.

“Ἐπειτα ἀπὸ δλίγας ήμέρας, ἔπειδὴ ἔβλεπον οἱ Φαρισαῖοι,

ὅτι ἔξ αἰτίας τοῦ Λαζάρου, ποὺ εὑρίσκετο τώρα εἰς τὴν ζωήν, διαιρκῶς νέοι πιστοὶ δπαδοὶ ἐγίνοντο εἰς τὸν Χριστόν, συνῆλθον πάλιν εἰς συμβούλιον. Ὁκεῖ, ἀφοῦ συνεζήτησαν, ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν νὰ φονεύσουν καὶ τὸν Λάζαρον, ώστε νὰ μὴ λέγῃ οὕτος, ὅτι ἀνεστήθη.

Ἐν τούτοις δὲν κατώρθωσαν οὕτε τὸν Ἰησοῦν νὰ συλλάβουν οὕτε τὸν Λάζαρον νὰ φονεύσουν, διότι πάντοτε ἐφοβοῦντο τὸν λαόν. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ εὕρουν τὴν κατάλληλον εὔκαιριαν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τοῦτο.

Ἡ Ἔκκλησία ἡμῶν ἐορτάζει τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου τούτου θαύματος, τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, τὸ Σάββατον, τὸ πρὸ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν, ποὺ λέγεται καὶ Σάββατον τοῦ Λαζάρου, ψάλλεται τὸ ἀκόλουθον ἀπολυτίκιον :

Ἄ π ο λ υ τ ἔ κ ε ο ν

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἥγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Οὐθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, Σὲ τὸν νικητὴν τοῦ θανάτου βοῶμεν :

Ωσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄντος Κυρίου.

32. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.

(Ματθ. ΙΣΤ' 13 - 18 καὶ ΙΖ' 1 - 9)

Μίαν ἡμέραν ἡρώτησεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς του ποίαν ἰδέαν εἶχεν δὲ λαός περὶ αὐτοῦ.

Οὗτοι δὲ ἀπήντησαν, δτι ἄλλοι μὲν νομίζουν, δτι εἶναι δὲ Ιωάννης δ Βαπτιστής, ἄλλοι δ προφήτης Ἡλίας, ἄλλοι δ προφήτης Ἱερεμίας καὶ ἄλλοι, δτι εἶναι ἄλλος τις προφήτης.

Ο Ἰησοῦς κατόπιν ἡρώτησε τοὺς μαθητάς του ποῖος νομίζουν αὐτοὶ δτι εἶναι.

Ο Πέτρος τότε ἀπεκρίθη χωρὶς δισταγμόν :

— «Σὺ Κύριε, εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

‘Ο Ιησοῦς τότε ἀπήντησεν εἰς τὸν Πέτρον :

— «Εἶσαι εὐτυχής, Πέτρε, διότι ξέν σοῦ ἔκαμε τοῦτο γνωστὸν κανεὶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ δὲ πατήρ μου ὁ Οὐράνιος. Λοιπὸν ἐπάνω εἰς τὴν πίστην αὔτην, καθὼς εἰς πέτραν, θὰ κτίσω τὴν Ἐκκλησίαν μου».

“Ἐπειτα ἀπὸ ἑξ ἡμέρας δὲ Ιησοῦς παρέλαβε μαζὶ του τούς μαθητὰς του Πέτρον, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὅρος Θαβώρ, τὸ δόποιον εἶναι πλησίον εἰς τὴν Ναζαρέτ.

‘Ο Ιησοῦς καθ’ ὅδον ἔλεγεν εἰς αὐτοὺς διὰ τὸν θάνατόν του, ποὺ θὰ ἐγίνετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀπὸ τούς Ιουδαίους. ‘Ἐπισῆς τούς εἶπε καὶ διὰ τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ τὴν Ἀνάστασίν του.

“Οταν ἔφθασαν εἰς τὸ ὅρος καὶ ἐστάθησαν, ἔξαφνα δὲ Ιησοῦς μετεμορφώθη ἐμπρός των ως ἔξης :

Τὸ πρόσωπόν του ἔλαμψεν ως ὁ ἥλιος καὶ τὸ φόρεμά του δμοίως ἔγινε λευκότατον ως φῶς. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἐφάνησαν δύο ἄνδρες πλησίον του, δὲ Μωϋσῆς καὶ δὲ Ἡλίας, καὶ ἥρχισαν νά συνομιλοῦν μαζὶ του.

Τότε λέγει δὲ Πέτρος πρὸς τὸν Ιησοῦν :

— «Κύριε, καλὸν εἶναι νά μείνωμεν ἔδω. “Ἄς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, μίαν διὰ τὸν Μωϋσῆν καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν».

Εἶπε δὲ αὐτά δὲ Πέτρος, διότι ἐπίστευεν, δτὶ ἔτοι θὰ ἐσώζετο δὲ Ιησοῦς ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τῶν Ιουδαίων.

‘Ἐνῷ ὅμως δὲ Πέτρος ἔξηκολούθει νά δμιλῇ, ἔξαφνα μία φωτεινὴ νεφέλῃ ἐσκέπασε τὸν Ιησοῦν καὶ τοὺς δύο ἐκείνους ἄνδρας. Καὶ τότε μία φωνὴ ἥκούσθη ἀπὸ τὴν νεφέλην, ἡ δποία ἔλεγεν :

— «Οὗτος εἶναι δὲ υἱὸς μου δὲ ἀγαπητός, τὸν δόποιον ὑπεραγαπῶ αὐτὸν νά ἀκούετε».

Οἱ τρεῖς μαθηταὶ ἐπεισαν μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν ἐντρομοὶ ἀπὸ δύσα εἶδον καὶ ἤκουσαν. ‘Αλλὰ μετ’ δλίγον ἐπλησίασεν δὲ Ιησοῦς, τοὺς ἤγγισε καὶ λέγει :

— «Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβήσθε».

Ἐσήκωσαν τότε τοὺς ὀφθαλμούς των, ἀλλὰ δὲν εἶδον κανένα παρά τὸν Ἰησοῦν μόνον.

“Οτε δὲ κατέβαινον ἀπὸ τὸ ὅρος, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ ἀνακοινώσουν εἰς κανένα δσα ἔγιναν εἰς τὸ ὅρος, πρὶν γίνη ἡ ἀνάστασίς του.

Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος ἐορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν 6 Αὔγουστου, ὅτε ψάλλεται καὶ τὸ ἀπολυτίκιον :

Ἀ π ο λ ω τ ἔ κ τ ο ν

Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὅρει, Χριστὲ ὁ Θεός, δείξας τοῖς μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου, καθὼς ἥδυναντο.

Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαρτιωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ ἀίδιον, πρεσβείας τῆς Θεοτόκου, Φωτοδότα, δόξα σοι.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

1. Αἱ παρομοιώσεις καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ ἐγίνετο καὶ μὲ τὰς πράξεις του, ἀλλὰ κυρίως μὲ τὸν λόγον. Ἐχρησιμοποιεῖ δὲ τὰς καταλλήλους περιστάσεις καὶ ἥρχετο εἰς διδακτικὴν συνομιλίαν μὲ ἔνα πρόσωπον ἢ ἐκήρυξσεν ἐμπρὸς εἰς τὰ πλήθη.

Ἐλέγει π. χ. τὸν ἑαυτόν του «*νυμφίον*» καὶ τοὺς μαθητάς, διὰ νὰ παριστᾶ *ζωηρὰ* ἐκεῖνα ποὺ ἐδίδασκεν.

”Ἐλεγε π. χ. τὸν ἑαυτόν του «*νυμφίον*» καὶ τοὺς μαθητάς του «*νείοντες τοῦ νυμφίου*» (Ματθ. Θ' 15 καὶ ΚΕ' 1).

Ἐπροτίμα δὲ ἰδίως τὰς *παραβολάς*, εἰς τὰς ὅποιας παρουσιάζε λαμπρὰς εἰκόνας καὶ σκηνὰς ἀπὸ τὴν καθημερινὴν *ζωὴν* καὶ συγχρόνως ἔδειχνεν εἰς τὴν πραγματικότητα τὴν συμπεριφορὰν τοῦ γνησίου χριστιανοῦ.

2. Ὁ Ἰησοῦς παρομοιάζει τὴν διδασκαλίαν του μὲ λύχνον.

(Μαρκ. Δ' 21 - 22 καὶ Λουκ. ΙΑ' 34 - 36)

Διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἀξίαν τῆς διδασκαλίας του, παρωμοίαζεν αὐτὴν πρὸς τὸν λύχνον καὶ ἔλεγε:

— «Τοποθετεῖται δὲ λύχνος κάτω ἀπὸ τὴν κλίνην ἢ κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι;

»”Οχι βέβαια, ἀλλὰ τοποθετεῖται εἰς τὸν λυχνοστάτην, ὥστε νὰ φωτίζῃ ὅλα.

»”Ετσι, ἡ διδασκαλία μου εἶναι ἔνας λύχνος, ποὺ φωτίζει ὅλα καὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε κρυμμένον, ποὺ δὲν θὰ φανερωθῇ.

»"Οσοι ἔχουν τὴν διδασκαλίαν μου μέσα εἰς τὸν νοῦν τῶν θάτα τοὺς φωτίζῃ ὡς ὁ λύχνος καὶ ὀλόκληρος ἡ ψυχή τῶν θάτα εἶναι φωτεινὴ καὶ καθαρά».

3. Ὁ διάλογος τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν πλούσιον νεανίσκον.
(*Ματθ. ΙΘ' 16 - 26*)

Μίαν ήμέραν, ἐνῷ δὲ Ἰησοῦς εύρισκετο εἰς τὸ μέσον τοῦ λαοῦ καὶ ἐδίδασκε, τὸν ἐπλησίασεν ἔνας νεανίσκος, δὲ ὅποιος ἐφαίνετο ἀπὸ τὴν περιβολὴν του, δτὶ ἀνῆκεν εἰς τὴν πλουσίαν τάξιν.

‘Ο νεανίας, ἀφοῦ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν, τοῦ λέγει :

— «Διδάσκαλε ἀγαθέ, ποίας καλὰς πράξεις πρέπει νὰ κάμω, διὰ ν' ἀποκτήσω τὴν αἰώνιον ζωήν;»

‘Ο Ἰησοῦς λέγει εἰς τὸν νεανίαν :

— «Διατί μὲ δονομάζεις ἀγαθόν; Δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἀγαθὸς εἴμην μόνον ὁ Θεός.

»Ἐὰν θέλης νὰ ζήσῃς εἰς τὴν αἰώνιον εύτυχίαν, πρέπει νὰ φυλάττῃς τὰς ἐντολάς.

Τότε δὲ νεανίας ἡρώτησε πάλιν :

— «Ποίας ἐντολάς;

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ ἀπεκρίθη :

«Νὰ μὴ φονεύσῃς, νὰ μὴ ἀτιμάσῃς, νὰ μὴ κλέψῃς, νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ νὰ ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου δύπως τὸν ἔαυτόν σου».

‘Ο νεανίας εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— «“Ολα αὐτὰ τὰ ἐφύλαξα ἀπὸ μικρὰν ἡλικίαν. Τί ἄλλο χρειάζεται νὰ κάμω;»

Λέγει εἰς αὐτὸν δὲ Ἰησοῦς :

— «‘Ἐὰν ἐπιθυμῆς νὰ γίνῃς τέλειος, πήγαινε, πώλησε δλατὰ ύπαρχοντά σου καὶ μοίρασε τὰ χρήματα εἰς τοὺς πτωχούς. Ἀντὶ τῆς περιουσίας σου αὐτῆς θὰ ἔχῃς ἄλλον θησαυρὸν οὐράνιον. Τότε ἔλα νὰ γίνῃς μαθητής καὶ ἀκόλουθός μου».

‘Ο νεανίας δύμως, δταν ἥκουσεν αύτά, ἔφυγε συλλογισμένος καὶ στενοχωρημένος, διότι εἶχε πολλά κτήματα, τὰ δποῖα δὲν ἥθελε νὰ στερηθῇ.

‘Ο Ἰησοῦς, ἀφοῦ εἶδε τὸν νέον νὰ φεύγῃ, ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς εἶπεν :

— «Ἀληθινὰ λοιπόν σᾶς λέγω, δτι πολὺ δυσκόλως ἔνας πλούσιος θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

«Σᾶς λέγω, δτι εἶναι περισσότερον εὔκολον νὰ περάσῃ ἔνα χονδρὸν σχοινίον ἀπό τὴν μικροσκοπικὴν ὁπῆν τῆς βελόνης, παρὰ ἔνας πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος, δταν ἥκουσαν αύτά, πολὺ ἐπαραξενεύθησαν καὶ ἔλεγον :

— «Ποῖος ἄρα γε θὰ εἶναι δυνατόν νὰ σωθῇ;»

Τότε ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ τοὺς ἐκοιταξε καλά, εἶπεν :

— «Ἐις τοὺς ἀνθρώπους αὐτὸς εἶναι ἀδύνατον, εἰς τὸν Θεὸν δύμως τὰ πάντα εἶναι δυνατά».

4. Ὁ δβαλὸς τῆς χήρας.

(Μάρκ. ΙΒ'. 4 - 44)

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς ἦτο εἰς τὸν ναόν. Ἐκεῖ εἶδε τοὺς πλουσίους, οἱ δποῖοι ἔρριπτον εἰς τὸν δίσκον ἐπιδεικτικῶς μεγάλα νομίσματα. Τότε εἶδε καὶ μίαν χήραν πτωχήν, ἡ δποία ἔρριψε καὶ αὐτὴ ἔνα διλεπτόν.

Μὲ τὴν εύκαιριαν αὐτὴν ἥθελησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ δείξῃ, δτι αἱ προσφοραὶ εἰς τὸν ναὸν δὲν ἐκτιμῶνται παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀναλόγως μὲ τὸ μέγεθός των, ἀλλὰ ἀναλόγως μὲ τὴν εὔσεβειαν, μὲ τὴν δποίαν προσφέρονται.

Λέγει λοιπόν εἰς τοὺς γύρω, οἱ δποῖοι τὸν ἥκουσον :

— «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δτι ἡ πτωχὴ αὐτὴ χήρα ἔρριψε περισσότερα ἀπό δλους τοὺς ἄλλους, διότι δλοι αὐτοὶ οἱ ἄλλοι προσέφεραν εἰς τὸν ναὸν κάτι ποὺ τοὺς ἐπερίσσευεν, ἐνῷ αὐτὴ ἔρριψεν ἐκεῖ τὸ ὑστέρημά της, «ὅτι εἶχε καὶ δὲν εἶχε».

Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

(*Iωάν. Δ' 1 - 42*)

Απὸ τὰς σπουδαιοτέρας συνομιλίας εἶναι ἐκείνη, ποὺ ἔκαμεν δὲ ὁ Ἰησοῦς μὲ τὴν Σαμαρείτιδα εἰς τὴν ἔξῆς περίστασιν.

“Οταν ἀνεχώρησε κάποτε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ τῆς Ἰουδαίας, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐπέρασεν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν.

Οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἐπερνοῦσαν ποτὲ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν, διότι δὲν ἦθελον μὲ κανένα τρόπον νὰ ἔρχωνται κοντά εἰς τοὺς Σαμαρείτας.

Ἐθεωροῦσαν τοὺς Σαμαρείτας ἀμαρτωλούς, ἐπειδὴ δὲν ἐλάττευον τὸν Θεὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ ἐπάνω εἰς τὸ δρός Γαριζίν. Ἐπίσης εἶχον καὶ ἄλλας διαφοράς εἰς τὴν θρησκείαν. Ἔνδιμιζον λοιπόν, δτι θὰ ἐμολύνοντο, ἔστω καὶ ἂν ἐπερνοῦσαν μόνον μέσα ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Σαμαρειτῶν.

Ο Ἰησοῦς Χριστὸς ὅμως ἐπίτηδες ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν. Διότι, καθὼς θὰ ἔδωμεν ἀπὸ τὴν συνομιλίαν, ποὺ ἔκαμε μὲ μίαν Σαμαρείτιδα, ἦθελε νὰ δείξῃ, δτι οἱ Σαμαρεῖται δὲν εἶναι τόσον ἀμαρτωλοί, ὅπως ἐθεωροῦσαν αὐτοὺς οἱ Ἰουδαῖοι. Ἄλλα τόσον οἱ Σαμαρεῖται δσον καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἔξ ίσου ἐπλανῶντο διότι ἐνόμιζον, δτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ εἰς ἔνα μέρος. Οἱ μὲν Ἰουδαῖοι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, οἱ δὲ Σαμαρεῖται εἰς τὸ δρός Γαριζίν.

Λοιπὸν ἀκριβῶς, διὰ νὰ δείξῃ αὐτὸ τὸ σφάλμα δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν.

Πλησίον εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας Σιχάρ, ὑπῆρχεν ἔνα φρέαρ, ποὺ ὠνομάζετο φρέαρ τοῦ Ἰακώβ.

Ο Ἰησοῦς, κουρασμένος ἀπὸ τὴν δδοιπορίαν, ἐκάθισε πλησίον τοῦ φρέατος, διὰ νὰ ἀναπαυθῇ. Οἱ δὲ μαθηταὶ του μετέβησαν, διὰ νὰ προμηθευθοῦν τρόφιμα ἀπὸ τὴν πόλιν.

Καθὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκάθητο εἰς τὸ φρέαρ μόνος καὶ ἀνεπάυετο, ἐφάνη μία γυναίκα, μία Σαμαρεῖτις.

Αὕτη ἤρχετο μὲ τὴν ύδριαν της, διὰ νὰ τὴν γεμίσῃ ύδωρ,

διότι τὸ φρέαρ αὐτὸν ἦτο τὸ μόνον, ἀπὸ τὸ δποῖον ὑδρεύοντο οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Σιχάρ.

‘Η Σαμαρεῖτις, δταν ἐπλησίασεν, εἶδεν, ὅτι δ ἄνθρωπος ποὺ ἔκαθητο ἔκει, ἦτο ἔνας Ἰουδαῖος. Ἡπόρησε πῶς εὑρέθη Ἰουδαῖος εἰς τὴν χώραν των, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε. Σιωπηλὴ ἥρχισε νὰ ἀντλῇ ὕδωρ ἀπὸ τὸ φρέαρ καὶ νὰ γεμίζῃ τὴν ὑδρίαν της.

‘Ο Ἰησοῦς, δ ὁ δποῖος ἦτο διψασμένος ἀπὸ τὴν μακρὰν ὁδοιπορίαν καὶ τὸν καύσωνα, παρεκάλεσε τὴν Σαμαρεῖτιδα νὰ τοῦ δώσῃ νὰ πίῃ.

Τότε ἡ Σαμαρεῖτις κατεπλάγη. Πῶς ἔνας Ἰουδαῖος ὅχι μόνον εὑρέθη εἰς τὴν χώραν τῶν Σαμαρειτῶν, ἀλλὰ κατεδέχετο ἀκόμη καὶ νὰ διμιλήσῃ πρὸς μίαν Σαμαρεῖτιδα καὶ νὰ ζητήσῃ μάλιστα ὕδωρ ἀπὸ αὐτήν! Οὐδέποτε Ἰουδαῖος εἶχε δείξει παρομοίαν συμπεριφοράν, ἀλλὰ μόνον περιφρόνησιν πρὸς τοὺς Σαμαρείτας.

Λέγει λοιπὸν ἡ Σαμαρεῖτις πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— «Πῶς σύ, ἔνας Ἰουδαῖος, ζητεῖς νερὸν ἀπὸ ἐμέ, μίαν Σαμαρεῖτιδα ;»

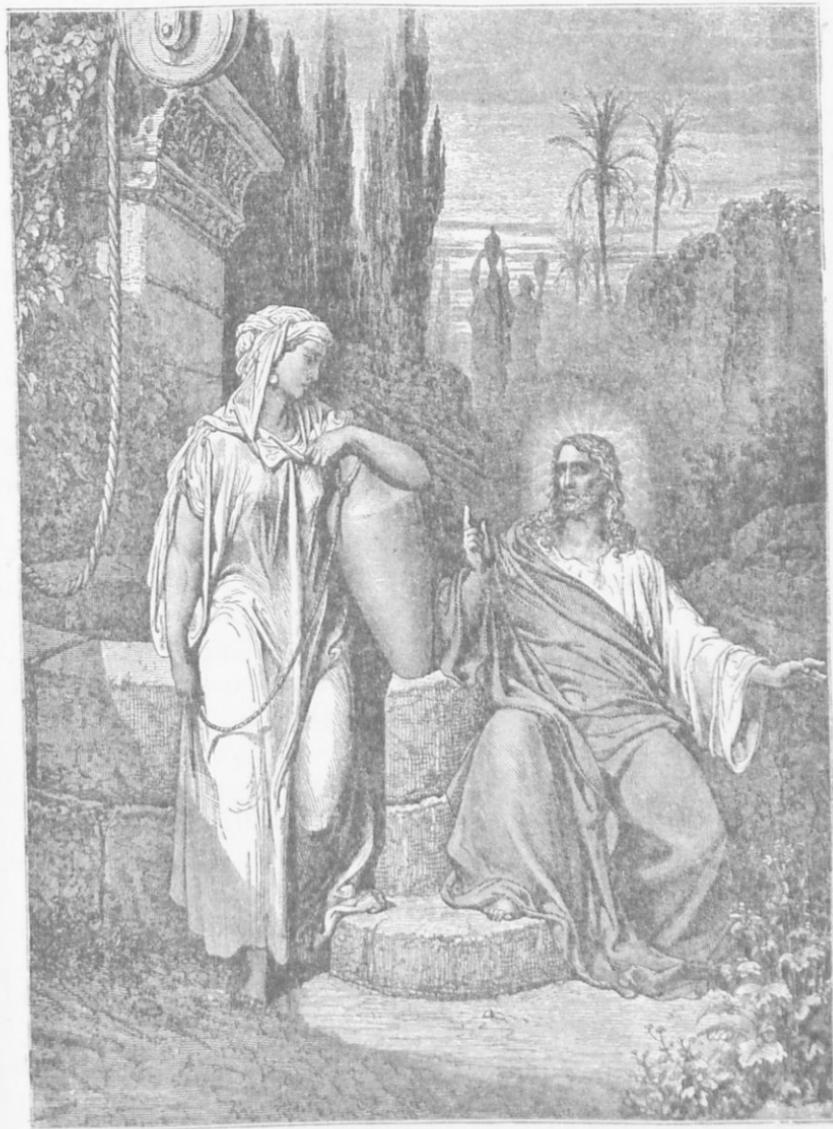
Τότε δ Ἰησοῦς ἀπήντησεν εἰς αὐτήν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπορῇ καθόλου, διότι αὐτὸς δὲν ἦτο ἔνας τυχαῖος Ἰουδαῖος, ἀλλὰ κάποιος ἄλλος. Καὶ ἀν αὐτῇ ἐγνώριζε ποῖος εἶναι, δὲν θὰ ἐπερίμενε νὰ ζητήσῃ ἔκεινος ὕδωρ, ἀλλ’ αὐτῇ θὰ ἔσπευδε πρώτη νὰ ζητήσῃ ἀπὸ αὐτὸν. Διότι θὰ τῆς ἔδιδε τότε ὕδωρ πολὺ ἀνώτερον ἀπὸ ἔκεινο, ποὺ ἦτο μέσα εἰς τὸ φρέαρ.

Εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ γυνὴ ἥπόρησεν ἀκόμη περισσότερον καὶ διὰ νὰ κάμῃ τὸν Ἰησοῦν νὰ τῆς ἔξηγήσῃ αὐτὰ ποὺ τῆς ἔλεγε, τοῦ εἶπε πάλιν :

— «'Απορῶ, διότι μοῦ λέγεις, ὅτι θὰ μοῦ ἔδιδες σὺ ὕδωρ, ἐνῷ τὸ πηγάδι εἶναι βαθὺ καὶ δοχεῖον δὲν ἔχεις διὰ νὰ ἀντλήσῃς. Οὕτε φαντάζομαι, πῶς σὺ εἶσαι κανεὶς Ικανώτερος ἀπὸ τὸν πρόγονόν μας τὸν Ἰακώβ, δ ὁ δποῖος ἦνοιξεν αὐτὸν τὸ φρέαρ καὶ ἔχομεν ὅλοι ἀπὸ αὐτὸν τὸ ὕδωρ ἔως σήμερα».

Τότε δ Ἰησοῦς τῆς λέγει :

— «Ο ποιος πίνει ὕδωρ ἀπὸ τὸ φρέαρ

*Ο *Ιησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

τοῦτο, θὰ διψάσῃ πάλιν. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ θὰ πίῃ ὕδωρ ἀπό τὸ ἱδικόν μου, αὐτὸς δὲν θὰ διψάσῃ ποτὲ πλέον».

Καὶ πάλιν ἡ Σαμαρεῖτις δὲν ἐνόησεν, δτὶ δὲ Ἱησοῦς ὥμιλοῦσε διὰ τὴν διδασκαλίαν του. Τοῦ λέγει λοιπόν, δτὶ αὐτὸς θὰ ἦτο μεγάλη ώφέλεια, τὸ νὰ μὴ διψᾷ κανεὶς πλέον, διότι δὲν θὰ ἔχρειάζετο νὰ κοπιάζῃ, διὰ νὰ ἔρχεται εἰς τὸ φρέαρ τακτικά νὰ ἀντλῇ νέον ὕδωρ.

“Ἐπειτα, δταν ἡκουσεν ὄκομη τὸν Ἱησοῦν νὰ φανερώνῃ εἰς αὐτὴν διάφορα οἰκογενειακά περιστατικά της, ἐνόησεν, δτὶ ἐμπρός της ἐίχεν ἔνα προφήτην.

Εύρηκε λοιπὸν εὔκαιριαν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν προφήτην τὴν γνῶμην του διὰ τὴν θρησκευτικὴν διαφοράν, ποὺ είχον μεταξύ των οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Σαμαρεῖται : Ποῦ δηλαδὴ ἦτο ὁρθὸν νὰ γίνεται ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, δπου ἥθελον οἱ Ἰουδαῖοι ἢ εἰς τὸ ὅρος Γαριζίν, δπου ἥθελον οἱ Σαμαρεῖται.

Τότε δὲ Ἱησοῦς ἀπεκρίθη εἰς τὴν Σαμαρείτιδα, δτὶ δὲ Θεός δύναται νὰ λατρεύεται εἰς οἰονδήποτε τόπον, διότι εύρισκεται πανταχοῦ, ἐπειδὴ εἶναι πνεῦμα. Διὰ τοῦτο ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ λατρεύεται δὲ Θεός.

‘Η δὲ Σαμαρεῖτις εἶπεν, δτὶ τοιαῦτα ἀκριβῶς πράγματα ἀναμένει ὁ λαὸς ν’ ἀκούσῃ ἀπὸ τὸν Μεσσίαν.

‘Ο Ἱησοῦς λέγει εἰς αὐτήν :

— «Ἐγὼ εἰμαὶ δὲ Μεσσίας, δὲ ὁποῖος σοῦ ὁμιλῶ».

‘Η Σαμαρεῖτις κατεπλάγη, ἀμέσως δὲ ἔτρεξεν εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τοὺς κατοίκους καὶ ἀφῆσεν εἰς τὸ φρέαρ τὴν ὑδρίαν της.

‘Ἐν τῷ μεταξύ, πρὶν αὐτὴν φύγῃ, είχον ἐπιστρέψει οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος καὶ παρετήρουν μὲ ἀπορίαν τὸν διδάσκαλόν των νὸς συνομιλῆ μὲ τὴν Σαμαρείτιδα, τὸν ἐκάλεσαν δὲν νὰ φάγῃ.

‘Ο Ἱησοῦς ὅμως ἀπεκρίθη :

— «Ἡ ἱδικὴ μου τροφὴ εἶναι νὰ ἐκτελῶ τὸ θέλημα Ἐκείνου, δὲ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε καὶ νὰ φέρω εἰς τέλος τὸ ἔργον, τὸ δποῖον μοῦ ἀνέθεσε».

“Οταν δὲ μετ’ ὀλίγον ἥρχισαν νὰ ἔρχωνται τὰ πλήθη τῶν Σαμαρειτῶν καὶ νὰ πιστεύουν εἰς αὐτὸν ὡς Χριστόν, τότε οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος ἐνόησαν τοὺς λόγους του.

Παρεκάλουν δὲ οἱ Σαμαρεῖται τὸν Ἰησοῦν νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν των. ‘Ο Ἰησοῦς ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας καὶ ἔπειτα μετέβη εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

6. ‘Ομιλία τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν Νικόδημον.

(‘Ιωάν. Ι' 1 - 21)

“Ἐνας ἀπὸ ἑκείνους, ποὺ ἦσαν κρυφοὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, δὲ Νικόδημος, ἥλθεν εἰς τὸν Ἰησοῦν μίαν νύκτα καὶ τοῦ λέγει:

— «Διδάσκαλε, βλέπομεν, δτι πραγματικῶς εἶσαι ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ; διότι κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ κάμνῃ τὰ ἔργα αὐτά, τὰ δποῖα κάμνεις σύ, ἐὰν δὲν εἴναι ὁ Θεὸς μαζί του».

‘Ο Ἰησοῦς λέγει τότε εἰς τὸν Νικόδημον:

— «Νὰ εἶσαι βέβαιος, Νικόδημε, δτι δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ ίδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἐὰν δὲν ἀναγεννηθῇ».

‘Ο Νικόδημος δὲν ἀντελήφθη τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἶπε:

— «Πῶς εἴναι δυνατὸν νὰ ἀναγεννηθῇ ἔνας ἄνθρωπος καὶ μάλιστα ὅταν εἴναι πλέον γέρων; ἤμπορεῖ νὰ γεννηθῇ ἔνας ἄνθρωπος δύο φοράς;»

Τότε λέγει ὁ Ἰησοῦς:

— «Ἐὰν δὲν ἀναγεννηθῇ ὁ ἄνθρωπος πνευματικῶς, δὲν ἤμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. “Ο, τι ἐγεννήθη ἀπὸ σάρκα, εἴναι σάρξ καὶ ὄ, τι ἐγεννήθη ἀπὸ πνεῦμα, εἴναι πνεῦμα.

»‘Ο υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανόν, δπου εἴναι ἡ κατοικία του. ‘Ο Θεὸς τόσον ἤγάπησε τὸν κόσμον, δστε ἔστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν ἐκείνων, ποὺ θὰ πιστεύουν. Δὲν ἔστειλεν δὲ Θεὸς τὸν υἱόν του εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ δικάσῃ, ἀλλὰ

διὰ νὰ σώσῃ. Διότι ἐκεῖνος ποὺ πιστεύει εἰς αὐτὸν, δὲν δικάζεται· ἐκεῖνος δὲν πιστεύει, ἔχει ἥδη δικασθῆ, ἀφοῦ δὲν ἐπίστευσεν.

»Οσοι ἄνθρωποι τιμωρηθοῦν, θὰ τιμωρηθοῦν μόνοι τῶν, διότι, ἐνῷ τὸ φῶς ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον, αὐτοὶ ἡγάπησαν τὸ σκότος περισσότερον παρὰ τὸ φῶς, ἀφοῦ ἔκαμαν ἔργα πονηρά. Διότι ἐκεῖνος ποὺ κάμνει πονηρὰ ἔργα, μισεῖ τὸ φῶς καὶ δὲν ἔρχεται εἰς αὐτό, διὰ νὰ μὴ φανοῦν τὰ ἔργα του. Ἐκεῖνος δὲν πράττει τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθοῦν τὰ ἔργα του, διὰ ἐξετελέσθησαν κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ».

7. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία.

(Ματθ. Ε' - Ζ')

Μίαν ήμέραν ἤκολούθησε τὸν Ἰησοῦν πολὺς κόσμος, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν διδασκαλίαν του.

Τότε ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ τὸν ἀκούῃ καὶ νὰ τὸν βλέπῃ καλύτερα δι κόσμος, ἀνέβη εἰς ἔνα ὅρος, ποὺ ἦτο ἐκεῖ πλησίον καὶ διὰ τοῦτο ἡ διδασκαλία αὐτὴ ἔχει τὸ ὄνομα ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία. Διὰ νὰ μὴ κουρασθῆ μάλιστα δι κόσμος, ἐπειδὴ θὰ ὀμιλοῦσε πολλὴν ὥραν, τοὺς εἶπε νὰ καθίσουν, ἐκάθισε δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία ἔχει πολὺ μεγάλην ἀξίαν, διότι εἰς αὐτὴν ἀναφέρονται δι ὅλιγων ὅλα δσα ἐδίδαξεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ διάφορα μέρη καὶ κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις.

Εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρους λοιπὸν ὁμιλίαν ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξε τὰ ἔξῆς:

- α) Ποῖοι θὰ κληρονομήσουν τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.
- β) Ποία ἡ ἀξία τῶν μαθητῶν του.
- γ) Πῶς συμπληρώνεται δι Μωσαϊκός νόμος.
- δ) Περὶ φόνου.
- ε) Περὶ δρκου.
- στ) Περὶ ἀνεξικακίας.

- ζ) Περὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἔχθρούς.
- η) Περὶ ἐλεημοσύνης.
- θ) Περὶ προσευχῆς.
- ι) Περὶ νηστείας.
- ια) Περὶ τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ.
- ιβ) Περὶ τῆς θείας προνοίας.
- ιγ) Περὶ κατακρίσεως.
- ιδ) Περὶ τῶν πῶς πρέπει νὰ ζητεῖται τὸ ἀγαθόν.
- ιε) Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας.
- ιστ) Περὶ σταθερᾶς πίστεως.

*8. Ὁ Ἰησοῦς λέγει ποῖοι θὰ κληρονομήσουν
τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.*

(Ματθ. Ε 3 - 11)

‘Ο Ἰησοῦς πρῶτα πρῶτα ὄμιλεῖ διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἑκεῖνους, ποὺ θὰ κληρονομήσουν τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, δηλαδὴ τὸν Παράδεισον.

Τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ὁ Χριστὸς δονομάζει μακαρίους, δηλαδὴ εὔτυχεῖς, ἐπειδὴ ἡ μεγαλυτέρα εύτυχία εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι τὸ νὰ κληρονομήσῃ τὸν Παράδεισον.

Διὰ νὰ κληρονομήσῃ λοιπὸν ἔνας ἄνθρωπος τὸν Παράδεισον, πρέπει νὰ εἶναι ταπεινός.

Ταπεινοὺς δὲ ἔννοεῖ ἐνταῦθα ὁ Χριστὸς ἑκείνους, ποὺ συναισθάνονται τὰ σφάλματά των.

Διότι δταν ἔνας ἄνθρωπος ἀναγνωρίσῃ τὸ σφάλμα του, τότε θὰ λυπηθῇ, ἐπειδὴ τὸ ἔκαμε καὶ θὰ προσπαθήσῃ νὰ μὴ τὸ ἐπαναλάβῃ. Αὐτὸ δὲ σημαίνει, δτι θέλει νὰ διορθωθῇ καὶ νὰ γίνη καλύτερος.

Σφάλμα δὲ εἶναι τὸ νὰ ἐνοχλῇ κανεὶς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. “Οταν ἔνας ἄνθρωπος δὲν ἐνοχλῇ τοὺς ἄλλους, τότε εἶναι φρόνιμος. Καὶ δταν αὐτὸς εἶναι φρόνιμος καὶ δίκαιος, προσπαθεῖ καὶ οἱ ἄλλοι νὰ γίνουν φρόνιμοι καὶ δίκαιοι.

‘Ο δίκαιος ἄνθρωπος βοηθεῖ καὶ ἐλεεῖ τοὺς ἄλλους, οἱ δποῖοι ἔχουν ἀνάγκην. Αὐτὸς δὲ ποὺ πράττει τοῦτο, φανερώνει,

ὅτι ἔχει καθαρὰν καρδίαν. Εἶναι δηλαδὴ πολὺ εύτυχής. 'Ο εύτυχής αὐτὸς ἄνθρωπος θέλει καὶ οἱ ἄλλοι νὰ εἶναι εύτυχεῖς καὶ ἐργάζεται, διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὸν κόσμον ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη.

"Οπως ὅμως αὐτὸς ἐργάζεται διὰ τὴν εἰρήνην, ἔτσι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι, ποὺ θέλουν τὸν πόλεμον, διότι ἔχουν συμφέροντα. Αὐτοὶ τότε καταδιώκουν ἐκεῖνον, ποὺ ἐργάζεται διὰ τὴν εἰρήνην. Καὶ ἀφοῦ ἐκεῖνος, ποὺ καταδιώκεται διὰ τοῦτο εἶναι εύτυχής, ἀκόμη περισσότερον θὰ εἶναι ευτυχῆς ἐκεῖνος ποὺ θὰ καταδιωχθῇ, διότι κηρύττει τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ.

9. "Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν μαθητῶν του.

(Ματθ. Ε' 13 - 16)

"Ο Χριστός, διὰ νὰ δείξῃ τὴν μεγάλην ἀξίαν τῶν μαθητῶν του, τοὺς παραβάλλει μὲ τὸ ἄλας, μὲ τὸ φῶς καὶ μὲ μίαν πόλιν, ή δποία εἶναι κτισμένη εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς ὅρους.

α) Τὸ ἄλας.

Τὸ ἄλας εἶναι πολὺ χρήσιμον διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, διότι διατηρεῖ τὰς τροφὰς καὶ δέν τὰς ἀφήνει νὰ σαπίζουν καὶ ἀκόμη τὰς κάμνει νὰ εἶναι νόστιμοι. "Οταν ὅμως χάσῃ τὴν δύναμιν αὐτήν, τότε γίνεται ἄχρηστον καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸ πετοῦν.

— «"Ἐτσι καὶ σεῖς», λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς του ὁ Χριστός, «πρέπει νὰ ὠφέλητε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν διδασκαλίαν σας. Νὰ τοὺς προφυλάσσετε ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, διότι ὅταν παύσετε νὰ διδάσκετε, τότε καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἀδιαφορήσουν καὶ θὰ σᾶς περιφρονήσουν».

β) Τὸ φῶς.

"Ο Χριστὸς κατόπιν παραβάλλει τοὺς μαθητάς του μὲ τὸ φῶς.

— «"Οπως τὸ φῶς φωτίζει τὸν κόσμον, ἔτσι καὶ σεῖς πρέπει νὰ φωτίζετε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, διὰ νὰ πράττουν πάντοτε ἀγαθά ἔργα».

γ) Ἡ πόλις.

“Ἐπειτα δὲ Χριστὸς παραβάλλει τοὺς μαθητάς του μὲ μίαν πόλιν, ποὺ εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς ὅρους καὶ λέγει :

— «Ἡ πόλις αὕτη δὲν δύναται νὰ κρυφθῇ, ἐπειδὴ εὑρίσκεται εἰς ὑψηλὸν μέρος, ἀλλὰ τὴν βλέπουν ἀπὸ μακρὰν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.” Ἔτσι καὶ σεῖς, ἐπειδὴ εἶσθε μαθηταὶ μου, δὲν ἡμπορεῖτε νὰ κρυφθῆτε, διότι σᾶς γνωρίζουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι».

Τέλος δὲ Χριστὸς λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς του :

— «Πρέπει νὰ διδάσκετε συνεχῶς τὸν κόσμον καὶ νὰ ἔκτελήτε καὶ καλὰ ἔργα, ὥστε οἱ ἄνθρωποι, ποὺ θὰ ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν σας καὶ θὰ βλέπουν τὰ ἔργα σας, θὰ δοξάσουν τὸν Θεόν, δὲ ποῖος σᾶς ἀπέστειλε».

10. Ὁ Ἰησοῦς διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

(*Ματθ. Ε' 17 - 20*)

‘Ο Ἰησοῦς εἶπεν, δτὶ ή διδασκαλία του διαφέρει ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Μωϋσέως. ‘Η διαφορὰ ὅμως αὕτη δὲν βλάπτει τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, οὕτε τὸν καταργεῖ, δπως ἔλεγον δοι ήθελον νὰ κατηγορήσουν τὸν Ἰησοῦν. Τουναντίον μάλιστα τὸν καλυτερεύει καὶ τὸν συμπληρώνει.

Διὰ νὰ ἀποδείξῃ δὲ τοῦτο ὁ Χριστός, ἀρχίζει τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

11. Ὁ Ἰησοῦς διὰ τὰς ἀφορμὰς τοῦ φόνου.

(*Ματθ. Ε' 20 - 26*)

‘Ο Μωσαϊκὸς νόμος ἀπηγόρευεν ἀπλῶς τὸν φόνον. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἐφόνευε, θὰ ἐδικάζετο καὶ θὰ ἐτιμωρεῖτο.

‘Ο Μωσαϊκὸς νόμος, βλέπομεν, δὲν ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ, δηλαδὴ ἀπὸ ποίας συνήθως ἀφορμὰς προέρχεται τὸ φοβερὸν ἔγκλημα τοῦ φόνου. Ἀρκεῖται μόνον εἰς τὸ νὰ

ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ φονεύσῃ καὶ ὅταν φονεύσῃ, τὸν τιμωρεῖ.

‘Ο Ιησοῦς ὅμως, δόποιος, ὅπως εἴπομεν, ἥλθε, διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, εἰσέρχεται βαθύτερα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Εὑρίσκει ἐκεῖ τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ. Βλέπει, ὅτι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ εἶναι ἡ δργή, ἡ δόποια εὑρέθη εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς του ὡς σπόρος καὶ ἐβλάστησε, διὰ νὰ καρποφορήσῃ καὶ νὰ γίνῃ δόφονος.

‘Η δργὴ λοιπὸν εἶναι ἡ πρώτη ἀφορμή. Ἀπό αὐτὴν τὴν δργὴν ἀρχίζει ἡ ἀμαρτία καὶ τὸ ἔγκλημα.

Διότι πρῶτα θά δργισθῇ ἔνας, ἔπειτα θὰ ὑβρίσῃ, θὰ βλασφημήσῃ, θὰ μισήσῃ καὶ τέλος θὰ φονεύσῃ.

‘Από τὴν δργὴν λοιπὸν καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀδικαιολόγητον δργὴν προέρχεται δόφονος. Διότι ἡ δικαιολογημένη δργὴ ἐπιτρέπεται, ὅπως εἶναι τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα των κ.τ.λ.

‘Ιδοὺ ἡ διαφορά μεταξὺ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωτῆρος. ‘Ιδοὺ ἡ καλυτέρευσις καὶ ἡ συμπλήρωσις τοῦ Νόμου.

‘Ἐπειδὴ δὲ δό Ιησοῦς ἥθελε τελείως νὰ ἔξαλείψῃ τὴν δργὴν, τὴν ὕβριν καὶ τὸ μῖσος, προσθέτει τὰ ἔξῆς :

— «“Οταν ἔχῃ κανεὶς μῖσος εἰς τὴν ψυχὴν του ἐναντίον ἔνος ἄλλου ἀνθρώπου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ εἰς τὸν Θεόν. Πρέπει πρῶτα νὰ ὑπάγῃ, νὰ εὕρῃ τὸν ἄνθρωπον, τὸν δόποιον μισεῖ ἢ τὸν ἔχει δόπωσδήποτε ἀδικήσει, νὰ συμφιλιωθῇ μαζὶ του καὶ τότε, μὲ ἀγάπην πλέον εἰς τὴν καρδίαν, νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν ναόν. Τότε ἡ προσευχή του θὰ εἶναι εὔπρόσδεκτος ἀπὸ τὸν Θεόν.

12. ‘Ο Ιησοῦς ὁ μιλεῖ περὶ δρκουν.

(Ματθ. Ε' 33 - 37)

‘Ο Μωσαϊκὸς νόμος ἐπέτρεπε τὸν δρκον. Ἀπηγόρευεν ὅμως εἰς τοὺς Ἐβραίους νὰ παραβαίνουν ὅ,τι ὑπεσχέθησαν μὲ δρκον νὰ ἔκτελέσουν. Ἐκεῖνοι ποὺ παρέβαινον τὰς ὑποσχέσεις των, ἐτιμωροῦντο.

‘Ο Ἰησοῦς, ὁ ὄποῖος ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, ἀπαγορεύει τελείως τὸν ὅρκον. Οἱ ἄνθρωποι, λέγει, πρέπει νὰ ἔχουν ἐμπιστούνην μεταξύ των, ὅστε νὰ ἀρκοῦνται εἰς ἓνα ναὶ ἢ εἰς ἓνα ὅχι.

‘Ο Ἰησοῦς λοιπὸν δὲν ἐπιτρέπει καθόλου τὸν ὅρκον. Δὲν πρέπει, λέγει, νὰ παίρνουν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ στόμα των οἱ ἄνθρωποι εἰς τάς συναλλαγάς των. Τοῦτο εἶναι ἀσέβεια καὶ δὲν ἐπιτρέπεται. Ἀπαγορεύεται λοιπὸν ὀπωσδήποτε δὲν ὅρκος.

Ἐάν θέλῃ κανεὶς νὰ βεβαιώσῃ τὸν ἄλλον δι’ ὅτιδήποτε, ἀρκεῖ ἕνα ναὶ καὶ τίποτε περισσότερον. Όσονδήποτε καὶ ἂν δὲν τὸν πιστεύουν πάλιν, δταν ἀρνεῖται κάτι, αὐτὸς πρέπει πάντοτε νὰ ἀρκῆται εἰς ἓνα ἀπλοῦν ὅχι καὶ ποτὲ νὰ μὴ καταφεύγῃ εἰς τὸν ὅρκον.

“Ἐναὶ ναὶ ἢ ἓνα ὅχι λοιπὸν εἶναι ἀρκετά, διὰ νὰ βεβαιώνουν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι μεταξύ των τὰ λεγόμενα ἢ τάς ύποσχέσεις των. Ο ὅρκος εἶναι ἀσέβεια πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

‘Ιδοὺ λοιπὸν καὶ εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ πῶς δὲν Ἰησοῦς ἐκαλυτέρευσε καὶ συνεπλήρωσε τὸν Μωσαϊκὸν νόμον.

13. ‘Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ ἀνεξικακίας.

(Ματθ. Ε' 38 - 43)

“Αλλῇ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, ποὺ ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, εἶναι ἡ ἐντολὴ τῆς ἀνεξικακίας.

Οι Ἐβραῖοι ἔλεγον :

—«Ο φθαλμὸν ἀντὶ ὁφθαλμοῦ καὶ ὁδόντα ἀντὶ ὁδόντος», δηλαδὴ διτικακόν σοῦ κάμουν, νὰ κάμης καὶ σὺ τὸ ἴδιον.

‘Ο Χριστὸς λέγει :

—«Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐναντιώνεσαι εἰς ἐκεῖνον ποὺ σὲ ἀδικεῖ, διὰ νὰ τοῦ ἀνταποδώσῃς τὰ ἴσα.

‘Απαγορεύει λοιπὸν δὲν Σωτὴρ τὴν ἀντεκδίκησιν, δηλαδὴ δταν σοῦ κάμουν ἓνα κακόν, ἀπαγορεύεται νὰ κάμης καὶ σὺ ἓνα ἄλλο κακόν δμοιον.

‘Η ἀντεκδίκησις δὲν φέρει ποτέ καλὸν ἀποτέλεσμα. Ὁ ἐκδικούμενος προκαλεῖ νέαν ἐκδίκησιν ἀπὸ ἐκεῖνον, ποὺ τὸ πρῶτον τὸν ἡδίκησε καὶ οὕτος πάλιν νέαν, ὥστε τὸ κακὸν δὲν σταματᾷ ποτέ, ἀλλὰ ἔξακολουθεῖ μέχρι τελείας καταστροφῆς.

“Οχι λοιπόν ἀντεκδίκησιν, ἀλλ’ ὅταν ὁ δικηθῆ κανείς, τὸ προτιμότερον εἶναι νὰ ὑποχωρήσῃ, νὰ ἀνεχθῇ τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν καὶ ἀνεξικακίαν.

14. ‘Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ ἀγάπης πρὸς τὸν ἔχθρον.

(Ματθ. Ε' 43 - 48)

‘Ο Σωτὴρ δὲν θέλει μόνον νὰ μὴ ἀδικῶμεν ἔκείνους ποὺ μᾶς ἀδικοῦν, ἀλλὰ προχωρεῖ ἀκόμη περισσότερον. Δὲν θέλει νὰ μείνημέσα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου οὔτε τὸ ἐλάχιστον ἔχνος δργῆς ἢ μίσους ἐναντίον ἔκείνου ποὺ τὸν ἡδίκησεν. Ἐὰν μείνῃ τοιοῦτον αἴσθημα, δσονδήποτε καὶ ἀν εἶναι μικρόν, εἶναι δπωσδήποτε ἔνας κόκκος, ὁ δποῖος, ἐφ’ ὅσον παραμένει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, θὰ ἔλθῃ μία στιγμὴ ποὺ θὰ βλαστήσῃ. Καὶ θὰ βλαστήσῃ τότε τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὸν φόνον.

“Οταν λοιπόν ἀδικήται κανείς, ὅχι μόνον πρέπει νὰ ὑποχωρῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ διατηρῇ κανένα μῆσος πρὸς αὐτὸν ποὺ τὸν ἡδίκησε. Καὶ μάλιστα νὰ μὴ παύσῃ νὰ τὸν ἀγαπᾷ.

Μάλιστα! Ἰδοὺ εἰς ποῖον σημεῖον προχωρεῖ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος καὶ πόσον ἀληθινὰ συμπληρώνει καὶ καλυτερεύει τὸν Μωσαϊκὸν νόμον.

«Ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθρούς σας» λέγει ὁ Χριστός, ἐνῷ δὲ Μωσαϊκὸς νόμος ἔλεγε: νὰ ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου, δηλαδὴ τὸν δμόφυλόν σου καὶ νὰ μισής τὸν ἔχθρόν σου, δηλαδὴ κάθε ἔνον.

Ἴδού λοιπόν πόσον ἀνώτερος εἶναι ὁ νόμος τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως.

Καὶ ἀκόμη περισσότερον ὁ Χριστὸς λέγει, δτι πρέπει ὅχι μόνον νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἔχθρούς μας ἀλλὰ καὶ νὰ κάμνωμεν καλὸν εἰς ἔκείνους, οἱ δποῖοι μᾶς καταρῶνται, μᾶς μισοῦν καὶ μᾶς καταδιώκουν. Καὶ ἔτσι θὰ δείξωμεν, δτι εἴμεθα πραγματικά

τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὁ ὅποῖος ἀνατέλλει τὸν ἥλιον εἰς τοὺς πονηρούς καὶ ἀγαθούς καὶ βρέχει εἰς δικαίους καὶ ἀδίκους.

'Αληθινά ἡ ἐντολὴ αὐτὴ ὅχι μόνον καταργεῖ τὴν ἀντεκδίκησιν τοῦ ἔβραϊκοῦ νόμου, ἀλλὰ γενικῶς εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα ἐντολή. Διότι ἐκεῖνος ποὺ ἔκτελεῖ τὴν ἐντολὴν αὐτῆν, δηλαδὴ ἀγαπᾷ τὸν ἔχθρόν του, θὰ ἀγαπήσῃ καὶ τὸν πλησίον του, τὸν συγγενῆ του, τὸν ἑαυτόν του καὶ τὸν Θεόν. Καὶ τότε θὰ ἀποδείξῃ, δτι εἶναι ἀληθινὸς Χριστιανός.

15. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ ἐλεημοσύνης.

(Ματθ. ΣΤ' 1 - 4)

'Εσυνήθιζαν τότε νὰ κάμνουν ἐλεημοσύνην μὲ τρόπον ἐπιδεικτικόν. Δὲν ἐθεωροῦσαν δηλαδὴ τὴν ἐλεημοσύνην ώς μίαν πρᾶξιν, ἡ δποία γίνεται ἀπὸ ἀνάγκην τῆς ψυχῆς. Ήμποροῦσαν νὰ ἐλεοῦν ἔνα δυστυχή πτωχόν, χωρὶς νὰ αἰσθάνωνται πραγματικὴν λύπην δι' αὐτόν, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἰδουν οἱ ἄλλοι καὶ ὅμιλήσουν δι' αὐτούς.

'Η ἐλεημοσύνη αὐτὴ εἶναι μία πρᾶξις ἀπάτης. Διότι ἔξαπατῶμεν τοὺς ἄλλους, ἔξαπατῶμεν ἐκεῖνον τὸν δποῖον ἐλεοῦμεν, ἔξαπατῶμεν τέλος καὶ αὐτὸν τὸν Θεόν. Τοιαύτη ἐλεημοσύνη δχι μόνον εἶναι περιττή, ἀλλὰ καὶ ἀσεβής, ἀφοῦ ζητοῦμεν νὰ ἔξαπατήσωμεν καὶ αὐτὸν τὸν Θεόν.

'Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει :

— «Τὴν ἐλεημοσύνην πρέπει νὰ τὴν κάμνετε κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὅστε νὰ μὴ γνωρίζῃ ἡ ἀριστερά σας χειρὶ ποιεῖ ἡ δεξιά». Δηλαδὴ νὰ γίνεται ἔτσι, ὅστε νὰ μὴ μάθουν, δτι ἐκάμαμεν ἐλεημοσύνην οὕτε οἱ πλησιέστεροί μας συγγενεῖς καὶ φίλοι.

16. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ προσευχῆς.

(Ματθ. ΣΤ' 5 - 15)

"Οχι μόνον τὴν ἐλεημοσύνην ἀλλὰ καὶ τὴν προσευχὴν οἱ ὑποκριταὶ Ἐβραῖοι ἔκαμνον μόνον πρὸς ἐπίδειξιν." Οταν λοιπόν

αύτοὶ προσηγόριζον νὰ εἶναι εἰς τὸ μέσον πολλῶν ἀνθρώπων, ὅστε νὰ τοὺς βλέπῃ ὁ κόσμος καὶ νὰ ἀκούῃ ὅσα ἔλεγον.

Αὐτὰ δὲ ποὺ ἔλεγον, ἦσαν φλυαρίαι καὶ «βαττολογήματα», δηλαδὴ ἀνόητοι αἰτήσεις καὶ παρακλήσεις πρὸς τὸν Θεόν.

‘Ο Χριστὸς εἶπεν, δτι αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ἐπιδεικτικῆς προσευχῆς δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἄξιαν.

‘Η προσευχή, λέγει ὁ Σωτήρ, πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὸ περισσότερον κρυφὸν μέρος τῆς οἰκίας καὶ ὅχι ἐμπρὸς εἰς ὅλον τὸν κόσμον, διότι δὲν πρόκειται νὰ τὴν ἀκούσουν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἀλλὰ ὁ Θεός.

Δὲν πρέπει δὲ εἰς τὴν προσευχὴν νὰ ζητῇ κανεὶς πράγματα παράλογα καὶ μωρά, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα, ἀπὸ τὰ δποῖα ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ τὰ δποῖα ἀλλωστε γνωρίζει ὁ Θεός ὡς Παντογνώστης.

‘Ο Σωτήρ, ἐπειδὴ ἥθελε νὰ δειξῃ πόσον μεγάλην σημασίαν ἔχει ἡ προσευχή, δίδει καὶ ὁ Ἰδιος ἔνα τύπον προσευχῆς.

‘Η προσευχὴ αὐτὴ ὀνομάζεται Κυριακὴ προσευχὴ, ἐπειδὴ τὴν ὅρισεν ὁ Κύριος. Λέγεται καὶ Πάτερ ή μῶν, ἐπειδὴ ἀρχίζει μὲ τὰς λέξεις αὐτάς.

‘Η Κυριακὴ προσευχὴ περιέχει ἀκριβῶς ὅτι χρειάζεται ἔνας καλός Χριστιανός.

Εἶναι δὲ ἡ ἔξῆς :

Πάτερ ἡμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου,
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου,
γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν οήμερον·
καὶ ἀφες ἡμῖν τὰ δψειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς δψειλέταις ἡμῶν·
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ὁῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
Ἄμην.

Εἰς τὴν Κυριακὴν προσευχὴν ὀνομάζομεν τὸν Θεόν :

Π α τ έ ρ α.

‘Ο Θεός είναι δοκινός πατήρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, διότι αὐτὸς παρέχει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

‘Ο ἐν τοῖς Οὐρανοῖς.

Λέγομεν, διτι δ Θεός κατοικεῖ εἰς τοὺς Οὐρανούς, διὰ νὰ δείξωμεν τὸ μεγαλεῖον του.

‘Αλλὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλος λόγος, διὰ τὸν ὅποιον δ Θεός κατοικεῖ εἰς τοὺς Οὐρανούς. Ἐδῶ εἰς τὴν γῆν οἱ ἄνθρωποι εἰναι ἀμαρτωλοί. ‘Ο Θεός ὅμως δὲν θέλει νὰ βλέπῃ τὴν ἀμαρτίαν καὶ διὰ τοῦτο ἔφυγεν ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ἀνέβη εἰς τοὺς Οὐρανούς. ‘Η ἀμαρτία λοιπὸν τῶν ἀνθρώπων είναι ἔκεινη, ποὺ ἀπεμάκρυνε τὸν Θεόν ἀπὸ πλησίον μας.

Τώρα ἀρχίζουν τὰ αἰτήματά μας πρὸς τὸν Θεόν.

Αἴτημα πρῶτον :

‘Ε λ θ ἐ τ ω ἡ β α σι λ ε ē α σ ο υ.

Αὐτὸς δμως, τὸ διτι δηλαδὴ δ Θεός ἔφυγεν ἀπὸ κοντά μας, δὲν μᾶς εὐχαριστεῖ καὶ διὰ τοῦτο παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν νὰ ἔλθῃ πάλιν βασιλεία του εἰς τὴν γῆν. “Οταν δὲ λέγωμεν νὰ ἔλθῃ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν, σημαίνει, διτι θέλομεν νὰ γίνῃ δευτέρα Παρουσία.

Αἴτημα δεύτερον :

‘Α γι α σ θή τ ω τὸ δ ὄ ν ο μά σ ο υ.

Θέλομεν νὰ ἔλθῃ πάλιν βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ νὰ ἀγιασθῇ, δηλαδὴ νὰ δοξασθῇ τὸ δνομα τοῦ Θεοῦ.

Αἴτημα τρίτον :

Γενηθήτω τὸ θέλημά σου ως ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Τὸ δνομα τοῦ Θεοῦ θὰ δοξασθῇ, οταν γίνεται τὸ θέλημά του κάτω εἰς τὴν γῆν, δπως γίνεται ἐπάνω εἰς τοὺς Οὐρανοὺς ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους.

Αἴτημα τέταρτον :

Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.

Μὲ τὸ αἴτημα αὐτὸ παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν νὰ μᾶς δώσῃ

τὸν ἄρτον τὸν' καθημερόν, δηλαδὴ τὸν ἄρτον, πού μᾶς φθάνει διὰ μίαν ἡμέραν.

Ζητοῦμεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι θέλομεν μὲν νὰ ἔλθῃ ἡ Δευτέρα Παρουσία, ἀλλὰ πότε θὰ γίνη τοῦτο δὲν γνωρίζομεν.

‘Ο ἄνθρωπος ὅμως ἀποτελεῖται ἀπὸ σῶμα καὶ ψυχῆν. Ἄλλα τὸ σῶμα διὰ νὰ ζήσῃ, ἔχει ἀνάγκην τροφῆς καὶ ἐπειδὴ τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς τροφῆς εἶναι ὁ ἄρτος, διὰ τοῦτο ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεόν νὰ μᾶς δώσῃ τὸν ἄρτον, πού μᾶς φθάνει διὰ μίαν ἡμέραν. “Αν δὲ δὲν ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τότε τὴν ἄλλην ἡμέραν πάλιν βέβαια τὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν παράκλησίν μας.

Αἴτημα πρέμπτον :

Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὄφειλήματα ἡμῶν, ως καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὄφειλέταις ἡμῶν.

Εἰς τὸ αἴτημα αὐτὸν παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας μας, ὅπως καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ συγχωρῶμεν τὰς ἀμαρτίας τῶν ἄλλων.

Αἴτημα ἔκτον :

Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.

“Ἐπειτα παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν νὰ μὴ μᾶς δοκιμάζῃ. Δὲν θέλομεν νὰ μᾶς δοκιμάζῃ ὁ Θεός, διότι δὲν ἔχομεν πεποίθησιν εἰς τὸν ἑαυτόν μας, ὅτι θὰ ἡμπορέσωμεν νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν καὶ νὰ μὴ ἀμαρτήσωμεν.

‘Ο Θεός μᾶς δοκιμάζει ἡ διὰ νὰ γίνωμεν μὲ τὴν σταθεράν μας πίστιν παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅπως ὁ Ἀβραάμ, ὁ Ἰάβης καὶ ἄλλοι, ἡ διὰ νὰ μᾶς δώσῃ ἀφορμὴν νὰ κάμωμεν καλάς πράξεις.

Αἴτημα ἔβδομον :

‘Αλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Τὸν Θεόν παρακαλοῦμεν ὅχι μόνον νὰ μὴ θέλῃ νὰ μᾶς δοκιμάζῃ, ἀλλὰ τὸν παρακαλοῦμεν καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν πονηρόν, τὰς κακάς ἐπιθυμίας, δηλαδὴ τοὺς πειρασμούς.

‘Α μήν.

Εἴθε νὰ γίνουν αὐτά, τὰ ὄποια ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεόν.

‘Η προσευχὴ εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν ἄνθρωπον.” Οπως τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀνάγκην τροφῆς, διὰ νὰ ζήσῃ, ἔτσι

καὶ ἡ ψυχὴ ἔχει ἀνάγκην τροφῆς. Καὶ ἡ τροφὴ τῆς φυχῆς εἶναι ἡ προσευχή.

17. Ὁ Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ νηστείας.

(Ματθ. ΣΤ' 16 - 18)

Ἄλλὰ καὶ τὴν νηστείαν οἱ ὑποκριταὶ Ἰουδαῖοι ἔκαμνον μὲν ἐπίδειξιν. Ὅταν ἐνήστευον, ἐπειφέροντο καὶ ἔδειχναν τὰ πρόσωπά των, διὰ τούς οὓς γίνεται ὁ χρόνος καὶ ἀδύνατα, διὰ τοὺς βλέπουσιν οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι.

Ἡ νηστεία δὲν χρειάζεται, διὰ τὸ προσέξουν οἱ ἄλλοι καὶ νὰ ἐπαινέσουν αὐτὸν ποὺ νηστεύει. Ἡ νηστεία μαζὶ μὲ τὴν προσευχὴν ἔχουν σκοπὸν νὰ καθαρίσουν τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ μαζὶ μὲ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνεται μὲ σεμνότητα καὶ χωρὶς οὐδεμίαν ἐπίδειξιν.

Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ἰησοῦς :

— «Οταν νηστεύετε, πρέπει νὰ καθαρίσετε τὸ κεφάλι σας καὶ νὰ πλύνετε τὸ πρόσωπόν σας, διὰ τὸ μὴ φανῆτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο νηστεύετε. Ὁ δὲ Θεός, δὸποιος γνωρίζει τοῦτο, θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ».

18. Ὁ Ἰησοῦς δμιλεῖ διὰ τὸν πνευματικὸν θησαυρόν.

(Ματθ. ΣΤ' 19 - 24)

Ἄφοῦ δὲ Σωτὴρ ὁμίλησε περὶ ἐλεημοσύνης, προσευχῆς καὶ νηστείας, λέγει ἐπειτα, διὰ τὸ ἀνθρωπὸς περισσότερον πρέπει νὰ φροντίζῃ διὰ τὰ πνευματικὰ ἀγαθά καὶ διλιγότερον διὰ τὰ ὄλικά.

Τὰ πνευματικὰ ἀγαθά, δηλαδὴ αἱ καλαὶ πράξεις, εἶναι ἔνας πνευματικὸς θησαυρός, ποὺ δὲν κινδυνεύει ἀπό τίποτε. Τὰ ὄλικά δὲν ἔχουν χρήματα, εἶναι ἔνας θησαυρός, ποὺ κινδυνεύει καὶ ἀπό τοὺς κλέπτας ἀκόμη.

19. Ὁ Ἰησοῦς ὅμιλεῖ περὶ τῆς Θείας Προνοίας.
 (Ματθ. ΣΤ' 25 - 34)

Ο Σωτὴρ λέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπασχολῶμεν διαρκῶς τὸν ἔαυτόν μας μὲ τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς μας. Δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν πάντοτε μέσα εἰς τὸν νοῦν μας τὴν φροντίδα, πῶς θὰ ἔξασφαλίσωμεν τὰ τρόφιμα καὶ τὰ ἐνδύματά μας.

Πρέπει νὰ ἔχωμεν πάντοτε τὴν ἐλπίδα μας εἰς τὸν Θεόν. Διότι δὲ Θεός ποὺ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον, δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς τὴν τύχην του. 'Αφοῦ φροντίζει δὲ' ὅλα τὰ πλάσματα τῆς δημιουργίας, ἀκόμη καὶ διὰ τὰ πλέον ταπεινὰ καὶ δίδει τροφὴν εἰς τὰ πτηνά, φύλλωμα καὶ ἄνθη ὀρατά εἰς τὰ φυτά, θὰ φροντίσῃ πολὺ περισσότερον διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Ο ἄνθρωπος εἶναι τὸ περισσότερον ἀγαπητὸν πλάσμα εἰς τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν δὲ Θεός οὐδέποτε ἔγκαταλείπει τὸν ἄνθρωπον καὶ ἡ Θεία Πρόνοια παρακολουθεῖ καὶ ἐφοδιάζει αὐτὸν μὲ ὅλα τὰ ψυκτὰ ἀγαθά, ἀπὸ τὰ δόποια ἔχει ἀνάγκην.

Ο ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀπασχολῇ τὸν νοῦν του κυρίως εἰς τὸ νὰ πράττῃ καλὰ ἔργα. Τότε θὰ ἔχῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀπὸ τὴν Θείαν Πρόνοιαν.

20. Ὁ Ἰησοῦς ὅμιλεῖ περὶ κατακρίσεως.
 (Ματθ. Ζ' 1 - 6)

Ο Ἰησοῦς λέγει ἔπειτα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρατηροῦμεν ποια σφάλματα ἔχουν οἱ ἄλλοι καὶ νὰ τὰ κατακρίνωμεν. Εἶναι ἀνάγκη πρῶτα νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἰδικά μας σφάλματα καὶ νὰ τὰ διορθώσωμεν.

Ἡ προσπάθεια ὅμως αὐτὴ θέλει βέβαια ἔργασίαν, κόπους καὶ χρόνον. 'Αλλ' ὅταν κάμνωμεν αὐτὴν τὴν προσπάθειαν, δὲν ἔχομεν τότε τὸν καιρὸν νὰ προσέξωμεν τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων καὶ νὰ τοὺς κατακρίνωμεν δι' αὐτά.

Καὶ ἐν αὐτῷ πρέπει καθένας νὰ τὸ κάμνῃ, πολὺ περισσότερον ὁφείλει νὰ τὸ κάμνῃ ἑκεῖνος, δὲ ὁποῖος ἔχει μεγάλα καὶ σοβαρά σφάλματα.

‘Ο ἄνθρωπος αὐτὸς τὰ μὲν ἱδικά του ἔσφαλματα δὲν τὰ διορθώνει, βλέπει δύμας τὰ μικρὰ σφάλματα, ποὺ ἔχουν οἱ ἄλλοι καὶ τὰ κατακρίνει. Τότε βέβαια δ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀξιοκατάκριτος καὶ γίνεται καταγέλαστος ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

**21. ‘Ο Ἰησοῦς λέγει πᾶς πρέπει νὰ ζητῶμεν τὰ ἀγαθά.
(Ματθ. Ζ' 6 - 12)**

‘Ο Σωτὴρ λέγει, δτι οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ διστάζουν καθόλου νὰ ζητοῦν ἐκεῖνο τὸ ἀγαθόν, τοῦ δποίου ἔχουν ἀνάγκην. Διότι ἀσφαλῶς θὰ τὸ λάβουν.

Λέγει μάλιστα, δτι πρέπει νὰ τὸ ζητοῦν μὲ μεγάλην ἐπιμονήν.

Καὶ προσθέτει, δτι ὁ Θεός, ὁς πατὴρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ εὔχαριστως νὰ ἴκανοποιῇ τὰς δικαίας ἀνάγκας τῶν ἀνθρώπων.“Οπως δὲν ὑπάρχει κανένας πατέρας, ποὺ ἂν τοῦ ζητήσῃ ὁ υἱός του ἄρτον, θὰ τοῦ δώσῃ πέτραν καὶ ἂν τοῦ ζητήσῃ λχθύν, θὰ τοῦ δώσῃ ὅφιν.

Διά ταῦτα λοιπόν, χωρὶς κανένα δισταγμόν ἀλλὰ μὲ ἐμπιστοσύνην πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸν Θεόν δτι τοὺς εἶναι ἀναγκαῖον.

**22. ‘Ο Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας.
(Ματθ. Ζ' 13 - 20)**

‘Ο Ἰησοῦς λέγει, δτι τὸ νὰ πράττῃ κανεὶς τὸ καλόν, εἶναι ἔργον δύσκολον καὶ δμοιάζει ὅπως νὰ εἰσέρχεται κανεὶς ἀπὸ μίαν στενὴν πύλην εἰς ἔνα δρόμον δύσκολον, ἀνώμαλον καὶ ἀνηφορικόν. Τὸ νὰ πράττῃ δὲ ἀντιστρόφως τὸ κακόν, εἶναι ἔργον εὕκολον καὶ δμοιάζει ὅπως νὰ εἰσέρχεται κανεὶς ἀπὸ μίαν μεγάλην πύλην εἰς ἔνα δρόμον πλατύν,εύρυχωρον, εύθυν καὶ δμαλόν.

Εἶναι δὲ φυσικὸν εἰς μὲν τὸν δύσκολον δρόμον νὰ περιπατοῦν ὀλίγοι ἄνθρωποι, ἐνῷ εἰς τὸν εὕκολον πολλοί.Ἐν τούτοις δὲ δύσκολος δρόμος εἶναι προτιμότερος. Διότι αὐτὸς εἶναι δ δρόμος τῆς ἀρετῆς καὶ δι’ αὐτοῦ φθάνει κανεὶς εἰς τὴν αἰώνιον ζωήν, εἰς τὴν εὐτυχίαν τὴν ποντοτεινήν· ἐνῷ ἀπὸ τὸν ἄλλον, τὸν δρό-

μον τῆς κακίας, φθάνει εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ εἰς τὴν αιώνιον τιμωρίαν.

23. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων.

(*Ματθ. Ζ' 21 - 23*)

Ο Σωτήρ διμιλεῖ καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς, ποὺ ἔχουν οἱ λόγοι ἀπὸ τὰ ἔργα.

Τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, λέγει ὁ Σωτήρ, θὰ κληρονομήσουν ὅχι ἕκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν του καὶ ἀρκοῦνται μόνον εἰς λόγους, ἀλλὰ ἕκεῖνοι οἱ ὅποιοι κάμνουν καλὰ ἔργα. Διότι τὸ νὰ λέγῃ κανεὶς λόγους εἶναι εὔκολον, ἐνῷ τὸ νὰ πράττῃ ἀγαθὰ ἔργα εἶναι δύσκολον.

Οι πραγματικῶς δὲ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι θὰ φανοῦν ἀπὸ τὰ καλὰ των ἔργων.

24. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως.

(*Ματθ. Ζ' 24 - 27*)

Ο Ἰησοῦς τέλος διμιλεῖ περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως, ποὺ πρέπει νὰ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι.

Ἐκεῖνον ποὺ ἔχει σταθερὰν πίστιν, ὁ Χριστός τὸν παρομοιάζει μὲ ἔνα ἄνθρωπον φρόνιμον, ποὺ ἔκτισε τὴν οἰκίαν του ἐπάνω εἰς ἔνα βράχον, δηλαδὴ εἰς στερεά θεμέλια.

Καὶ ὅπως τὴν οἰκίαν αὕτην δὲν ἡμποροῦν νὰ βλάψουν ἄνεμοι, βροχαὶ καὶ ποταμοί, ἔτσι καὶ τὴν πίστιν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ δὲν ἡμποροῦν νὰ κλονίσουν οὔτε αἱ κακαὶ συμβουλαὶ τῶν ἄλλων, οὔτε αἱ ἴδιαι του στενοχωρίαι.

Ἐκεῖνος δὲ ποὺ δὲν ἔχει σταθερὰν πίστιν, παρομοιάζεται μὲ ἄνθρωπον ἀνόητον, ποὺ ἔκτισε τὴν οἰκίαν του εἰς τὴν ἄμμον. Καὶ ὅπως ἡ οἰκία αὕτη θὰ κρημνισθῇ, μόλις φυσήσουν σφοδροὶ ἄνεμοι ἢ πέσουν μεγάλαι βροχαὶ, ἔτσι καὶ ἡ πίστις του θὰ κλονισθῇ, θὰ χαθῇ, μόλις ἀκούσῃ κακάς συμβουλάς ἢ τὸν εὔρουν διάφορα δυστυχήματα.

25. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία.

(*Ματθ. Ζ' 28 - 29*)

‘Η ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔκαμε πολὺ μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς του.

Δέν ὡμίλησε Ἑρώδης καὶ τυπικῶς, ὅπως συνήθως ὠμίλουν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἀλλὰ ἔδιδε ζωὴν εἰς τοὺς λόγους του, ὡς ἄνθρωπος ἔχων ἔξουσίαν.

“Ολοι δὲ ἔλεγον, δτι ποτὲ δὲν ἤκουσαν τοιαύτην διδασκαλίαν.

26. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

(*Ματθ. ΙΙ' 1 - 23, Λουκ. Η' 4 - 15, Μαρκ. Δ' 1 - 21*)

Μίαν ἡμέραν ὁ Σωτὴρ εἶπε πρὸς τὸν λαόν τὴν ἑξῆς παραβολήν :

“Ἐνας γεωργὸς ἔξηλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν του, διὰ νὰ σπείρῃ. Καὶ καθὼς ἔσπειρεν, ἄλλος μὲν σπόρος ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον καὶ τὰ πτηνὰ ἔφαγον αὐτὸν· ἄλλος ἔπεσεν εἰς μέρος πετρῶδες καὶ ἐρρίζωσε μὲν εἰς τὸ δόλιγον χῶμα, ἀλλὰ ταχέως ἔξηράνθη καὶ ἔχαθη· ἄλλος ἔπεσεν εἰς μέρος, ὅπου ὑπῆρχον καὶ ἄκανθαι, ποὺ ἐβλάστησαν μαζὶ του καὶ τὸν ἔπνιξαν.

‘Ο σπόρος δέ, δ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς τὸ εὔφορον ἔδαφος, ἐβλάστησεν, ηὔξηθη καὶ ἐκαρποφόρησε πολύ, ὥστε ἄλλος μὲν νὰ δώσῃ, τριακονταπλάσια, ἄλλος ἔξηκονταπλάσια καὶ ἄλλος ἐκατονταπλάσια.

‘Ο Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολήν, ἔξήγησεν εἰς τοὺς μαθητάς του, διὰ νὰ ἔξηγήσουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν λαόν, δτι γεωργὸς μὲν εἶναι δ ἕδιος δ Χριστός, ἀγρός εἶναι οἱ ἀκροαταὶ του καὶ σπόρος ἡ διδασκαλία του.

Οι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δὲν δέχονται καθόλου τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, δμοιάζουν πρὸς τὸν δρόμον, ὅπου δ σπόρος ἔπεσε καὶ ἤλθον τὰ πτηνὰ καὶ τὸν ἔφαγον.

‘Εκεῖνοι οἱ ὁποῖοι, δταν ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν, δέχονται μὲν αὐτὴν, ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν λησμονήσουν μετ' ὀλίγον, δμοιάζουν

πρὸς τὸ ἔδαφος τὸ πετρῶδες, ὅπου ὁ σπόρος φυτρώνει, ἀλλὰ ξηραίνεται ἀμέσως.

Ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι πάλιν οἱ ὄποιοι διέρχονται τὴν ζωήν των μεταξὺ πονηρῶν καὶ κακῶν συντρόφων, δμοιάζουν μὲ τὸν σπόρον, ποὺ ἐβλάστησε μαζὶ μὲ τὰς ἀκάνθας. Καθὼς δὲ ὁ σπόρος αὐτὸς πνίγεται ἀπὸ τὰς ἀκάνθας, ἔτσι καὶ ἐκεῖνοι ἐμποδίζονται ἀπὸ τοὺς κακούς φίλους νὰ γίνουν ἐνάρετοι.

Τέλος οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι δμοιάζουν μὲ τὴν εὔφορον γῆν. "Οπως δηλαδὴ εἰς τὴν καλὴν γῆν ὁ σπόρος καρποφορεῖ, ἔτσι καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ συντελεῖ, ὥστε ὅχι μόνον αὐτοὶ ὠφελοῦνται, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ὠφελοῦν.

27. Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων.

(Ματθ. ΙΙ' 24 - 30)

Εἰς τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς παρομοιάζει τὸν ἑαυτόν του πρὸς ἔνα γεωργόν, ὁ ὄποιος ἐπῆγεν εἰς τὸν ἀγρὸν του καὶ ἔσπειρε καθαρὸν σπόρον. Τὴν νύκτα ὅμως ἐπῆγαν οἱ ἔχθροι τοῦ γεωργοῦ καὶ ἔσπειραν εἰς τὸν ἀγρὸν του ζιζάνια.

"Οταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς βλαστήσεως, ἐφύτρωσαν μαζὶ ὁ σῖτος καὶ τὰ ζιζάνια, τὰ δποῖα, ἀφοῦ ηύξήθησαν ἀρκετά, ἤρχισαν νὰ διακρίνωνται.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ γεωργοῦ, ὅταν εἶδον αὐτά, ἀνήγγειλαν τὸ πρᾶγμα εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπον :

— «Θέλεις νὰ ἐκριζώσωμεν τὰ ζιζάνια;»

‘Ο κύριος ὅμως τοῦ ἀγροῦ ἀπεκρίθη :

— «Οχι, διότι ήμπορεῖ μὲ τὰ ζιζάνια νὰ ἐκριζώσετε καὶ τὸν σῖτον. Ἀφήσατέ τα καὶ ἃς αὐξάνουν. "Οταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θερισμοῦ, θὰ παραγγείλω εἰς τοὺς θεριστὰς νὰ συλλέξουν πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ κατόπιν τὸν σῖτον. Καὶ ἐκεῖνα μὲν νὰ τὰ καύσουν, τὸν δὲ σῖτον νὰ συναθροίσουν εἰς τὴν σιταποθήκην".

‘Αφοῦ εἶπε τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Σωτήρ, τὴν ἔξήγησεν εἰς τοὺς μαθητάς του ὡς ἔξῆς :

— «‘Ο Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὅταν διδάσκῃ τοὺς ἀνθρώπους, δμοιάζει πρὸς γεωργόν, ποὺ σπείρει καλὸν σπόρον.

»Ο ἔχθρὸς τοῦ γεωργοῦ, ποὺ σπείρει τὰ ζιζάνια, εἶναι ὁ πινηρὸς δαίμων, ὁ ὅποῖος βάλλει εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀπιστίαν καὶ κάθε κακὸν διαλογισμόν.

»Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ἐποτίσθησαν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου καὶ οἱ πονηροί, ποὺ ἀκούουν μόνον εἰς τὸ κακόν, θὰ χωρισθοῦν τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Κυρίου.

»Καὶ οἱ μὲν κακοὶ θὰ ριφθοῦν εἰς τὸ πῦρ, διὰ νὰ τιμωρηθοῦν, οἱ δὲ δίκαιοι θὰ διαφυλαχθοῦν».

28. Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

(Ματθ. ΙΙ' 44 - 52)

Ο Ἰησοῦς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, τὴν ὅποιαν ὑπέσχετο εἰς τοὺς πιστούς, παρωμοίαζε κατὰ διαφόρους τρόπους. Τοῦτο τὸ βλέπομεν εἰς τὰς ἀκολούθους παραβολάς :

Ο κεκρυμμένος θησαυρός.

(Ματθ. ΙΙ' 44)

Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δμοιάζει μὲθησαυρόν, ὁ ὅποῖς εὑρίσκεται κρυμμένος εἰς ἔνα ἀγρόν.

Κάποτε ἔνας ἄνθρωπος τὸν ἀνακαλύπτει καὶ δὲν τὸ φανερώνει εἰς κανένα, ἀλλὰ τρέχει γεμάτος χαράν καὶ πωλεῖ ὅλα δσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

30. Ο πολύτιμος μαργαρίτης.

(Ματθ. ΙΙ' 45 - 46)

Πάλιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι δμοία μὲ ἄνθρωπον ἔμπορον, ποὺ ζητεῖ καλούς μαργαρίτας.

Ο ἔμπορος αὐτὸς μόλις εύρηκεν ἔνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἔτρεξε καὶ ἐπώλησεν ὅ,τι εἶχε καὶ ἡγόρασεν αὐτόν.

31. Ἡ παραβολὴ τῆς σαγήνης.

(*Ματθ. ΙΓ' 47 - 51*)

Πάλιν δύοια εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δίκτυον (σαγήνην), τὸ δποῖον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἔγέμισεν ἀπὸ κάθε εἰδος ἰχθύων. Ἀφοῦ τὸ ἔσυραν εἰς τὴν παραλίαν, ἐκάθισαν καὶ ἐδιάλεξαν τοὺς καλούς, τοὺς δποῖους ἐρριψαν εἰς τὰ κοφίνια καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐπέταξαν.

Ἐτοι θά γίνῃ καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Οἱ ἄγγελοι θὰ χωρίσουν τοὺς πονηρούς ἀπὸ τοὺς δικαίους. Καὶ τοὺς μὲν δικαίους θὰ τοποθετήσουν εἰς τὸν παράδεισον, τοὺς δὲ πονηρούς θὰ ρίψουν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός.

Κατόπιν δὲ προσθέτει :

«Οσοι ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν μου περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τὴν ἐννοοῦν, δύοιαζουν μὲ ἄνθρωπον, δ δποῖος ἔχει ἔνα θησαυρὸν ἀπὸ διάφορα ἀντικείμενα, τὰ δποῖα χωρίζει εἰς νέα καὶ εἰς παλαιά».

*32. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ βασιλέως
καὶ τοῦ πονηροῦ δούλου.*

(*Ματθ. ΙΗ' 23 - 35*)

Διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν δ Ἰησοῦς εἶπε καὶ ἄλλας παραβολάς.

Μία ἀπὸ αὐτάς εἶναι καὶ ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πονηροῦ δούλου.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δύοιαζει, λέγει δ Ἰησοῦς, μὲ ἔνα βασιλέα, δ δποῖος ἥθελησε νὰ λογαριασθῇ μὲ τοὺς δούλους του.

«Οταν ἥρχισε λοιπὸν νὰ λογαριάζεται, παρουσιάσθῃ εἰς αὐτὸν εἰς δούλος, δ δποῖος τοῦ χρεωστοῦσε δέκα χιλιάδες τάλαντα, δηλαδὴ ἔνα πάρα πολὺ μεγάλο χρηματικὸν ποσόν.

«Ο δούλος αὐτός δέν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸ δάνειον αὐτό.

«Ο βασιλεὺς, σύμφωνα μὲ τὸ δικαίωμα, τὸ δποῖον εἶχεν ἀπὸ τὸν νόμον, διέταξε νὰ πωληθῇ δ δούλος ἐκεῖνος, καθὼς καὶ ἡ γυναίκα του καὶ τὰ παιδιά του καὶ ὅλα δσα εἶχε, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Τότε διοῦλος ἔκεινος ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου του καὶ τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— «Κύριε, ἔχε ύπομονὴν καὶ μὴ μὲ καταστρέψῃς. Θὰ τὰ ἐπιστρέψω ὅλα ὅσα ὀφείλω, ὃν μοῦ δώσῃς καιρόν».

Ο κύριος ἐλυπήθη τότε τὸν διοῦλον αὐτὸν καὶ ὅχι μόνον τὸν ἄφησεν ἐλεύθερον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔχαρισε τὰ ὀφειλόμενά.

Αὐτὸς δμως, ἀφοῦ ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸ ἀνάκτορον, ἐπῆγεν ἀμέσως καὶ εύρισκεν ἔνα συνάδελφόν του, ὁ ὄποιος τοῦ ὠφειλεν ἐκατὸν δηνάρια, δηλαδὴ ἔνα ἀσήμαντον χρηματικὸν ποσόν.

Τὸν ἐπιασεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τοῦ λέγει :

— «Δῶσε μου ὅσα μοῦ χρεωστεῖς».

Ἐκεῖνος ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— «Λυπήσου με, ἔχε ύπομονὴν καὶ θὰ σοῦ τὰ δώσω».

Ο ἄλλος δμως διοῦλος δὲν τὸν ἐλυπήθη, ἀλλὰ τὸν ἔσυρεν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ τὸν ἕκλεισεν ἔκει, ἔως ὅτου ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα.

“Οταν εἶδον αὐτὰ ποὺ ἔγιναν οἱ ἄλλοι διοῦλοι, ἐλυπήθησαν πάρα πολύ. Ἐπῆγαν λοιπὸν καὶ τὰ ἀνέφεραν εἰς τὸν κύριόν των.

Τότε διοῦλος ἐκάλεσε τὸν πρῶτον διοῦλον καὶ τοῦ λέγει :

— «Δοῦλε πονηρέ, ἔγώ σοῦ ἔχαρισα ὅλον τὸ χρέος, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσες. Δὲν ἐπρεπε καὶ σὺ νὰ λυπηθῆς τὸν συνάδελφόν σου, καθὼς σὲ ἐλυπήθην καὶ ἔγώ ;»

Γεμάτος δργὴν λοιπὸν διοῦλος παρέδωσε τὸν κακὸν διοῦλον νὰ τιμωρηθῇ, ἔως ὅτου ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν αὐτήν, λέγει εἰς τὸ τέλος ὁ Ἰησοῦς :

— «Ἐτοι δι πατήρ μου δι ἐπουράνιος θὰ κάμη εἰς σᾶς, ἐὰν δὲν συγχωρήσετε μὲ τὴν καρδιάν σας δι καθένας τὰς ἀμαρτίας τῶν ἄλλων».

33. Η παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης.

(Ματθ. ΙΙ' 31 - 38)

Μὲ μίαν ἄλλην παραβολὴν δι Σωτὴρ παρομοιάζει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ πρὸς κόκκον σινάπεως. Οὗτος εἶναι μικρότατος

σπόρος. "Οταν δμως βλαστήσῃ καὶ αὔξηθῇ, γίνεται μεγάλο δένδρον, εἰς τοὺς κλάδους τοῦ ὄποιου ἔρχονται καὶ κάμνουν τὰς φωλεάς των τὰ πτηνά τοῦ οὐρανοῦ.

Καὶ ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία εἰς τὴν ἀρχὴν ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ καὶ εύρισκει ὀλίγους ὀπαδούς. Σιγὰ σιγὰ ἀρχίζει νὰ ἔξαπλουται, μέχρις ὅτου ἔνα μεγάλο μέρος τῶν ἀνθρώπων γίνουν Χριστιανοί.

"Ομοιάζει ἐπίσης ἡ βασιλεία τοῦ Κυρίου πρὸς ζύμην, ἡ ὄποια εἶναι μία μικρὰ ποσότης ἀπὸ ἄλευρον καὶ ὅδωρ. "Οταν δμως ἀναμειχθῇ μὲ πολὺ ἄλευρον, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλῃ ὅλον τὸ ἄλευρον εἰς ζύμην.

"Ετσι θὰ εἰσχωρήσῃ καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος μέσα εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων καὶ θέλει μεταβάλει εἰς χριστιανούς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους

34. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου:

(Ματθ. ΚΒ' 1 - 14)

"Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιάζει μὲ ἔνα βασιλέα, ὁ ὄποιος ἔκαμε τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ του καὶ ἔστειλε τοὺς ὑπηρέτας του, διὰ νὰ καλέσουν διαφόρους ἀνθρώπους. Κανεὶς δμως δὲν ἔδέχθη τὴν πρόσκλησιν καὶ ἔδικαιολογοῦντο, ὅτι δῆθεν εἶχον διαφόρους ἔργασίας, αἱ ὄποιαι τοὺς ἤμποδιζον.

Μερικοὶ μάλιστα ἔδειξαν καὶ κακὴν συμπεριφορὰν καὶ ὅβρισαν τοὺς ὑπηρέτας τοῦ βασιλέως. "Ἄλλοι δὲ ἔφθασαν εἰς τὸ σημεῖον καὶ νὰ φονεύσουν μάλιστα αὐτούς.

"Ο βασιλεὺς ὠργίσθη φοβερά καὶ ἔστειλεν ὄπλοφόρους του μὲ τὴν διαταγὴν νὰ φονεύσουν τοὺς ὅβριστάς καὶ τοὺς φονεῖς καὶ νὰ καύσουν τὰς οἰκίας των. "Ἐπειτα δὲ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας του νὰ ἔξελθουν καὶ νὰ καλέσουν ὅσους συναντήσουν εἰς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως.

Οἱ ὑπηρέται ἔξηλθον καὶ ἐκάλεσαν ὅσους συνήντησαν, χωρὶς διάκρισιν, καλοὺς καὶ κακούς, καὶ ἡ αἴθουσα τοῦ παλατίου ἐγέμισεν ἀπὸ αὐτούς.

‘Ο βασιλεὺς τότε εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἐπεθέω-
ρησε τοὺς προσκεκλημένους. Τότε βλέπει ἔνα ἀπὸ αὐτούς, ὃ
δόποιος δὲν ἔφορε ἔνδυμα γάμου, καθὼς ὅλοι οἱ ἄλλοι.

— «Φίλε», τοῦ λέγει, «πῶς εἰσῆλθες ἐδῶ χωρὶς ἔνδυμα
γάμου;»

Καὶ διέταξεν ἀμέσως νὰ διώξουν αὐτὸν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν
καὶ νὰ τὸν ρίψουν ἔξει.

Μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν δὲν θεός, διδάσκει, διὰ τὸ Θεός,
πρὸς χάριν τοῦ μονογενοῦς του υἱοῦ, ἐκάλεσε εἰς τὴν χαρὰν
τῆς οὐρανίου βασιλείας πρῶτον τοὺς Ἰσραηλίτας. Αὐτοὶ δημοσί-
ῶνται μόνον ἡδιαφόρησαν εἰς τὴν πρόσκλησιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπε-
σταλμένους τοῦ Θεοῦ ὅμιλοι στρατεύεσαν.

Τότε δὲν θεός ἐτιμώρησεν αὐτηρῶς τοὺς Ἰσραηλίτας, ἀπέ-
στειλε δὲ τοὺς Ἀποστόλους εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη, διὰ νὰ καλέσουν
εἰς τὴν χαρὰν τῆς οὐρανίου βασιλείας ὅλους χωρὶς διάκρισιν.

“Αν δημοσίες κανεῖς ἀνθρωπος θελήσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν
οὐρανίου βασιλείαν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀληθινὴν πίστιν, τοῦτον δὲν
θεός τὸν διώχνει καὶ τὸν ρίπτει ἔξω, εἰς τὸ σκότος τῆς κολά-
σεως.

35. *Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.*

(Ματθ. Κ' 1-16)

“Ἄλλην μεγάλην παραβολὴν εἶπεν δὲν Ιησοῦς περὶ τῆς βασι-
λείας τοῦ οὐρανοῦ, ὅπου παρομοιάζεται αὕτη μὲ ἀνθρωπον
κτηματίαν.

‘Ο κτηματίας αὐτὸς ἔξῆλθε πρῷα καὶ ἐμίσθωσεν ἐργάτας,
διὰ νὰ ἐργασθοῦν εἰς τὸν ἀμπελῶνα του. Συνεφάνησεν αὐτοὺς
πρὸς ἓν δηνάριον τὴν ἡμέραν καὶ τοὺς ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἀμ-
πελῶνα.

‘Αργότερον ἔξῆλθε πάλιν καὶ εύρηκεν ἄλλους ἐργάτας ἀρ-
γοὺς καὶ τοὺς λέγει:

— «Πηγαίνετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα μου καὶ θὰ σᾶς
πληρώσω δὲν εἶναι δίκαιον».

Τὸ αὐτὸν ἔκαμε καὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα.

Τὴν ἐσπέραν, ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ἔργασια, ἥλθον ὅλοι οἱ ἔργάται διὰ νὰ πληρωθοῦν. "Ηρχισε δὲ ὁ κύριος νὰ πληρώνῃ πρῶτα ἑκείνους, τοὺς ὅποιους εἶχε στείλει τελευταίους τὸ ἀπόγευμα. "Εδωσε δὲ εἰς αὐτοὺς ἀπὸ ἐν δηνάριον.

Κατόπιν ἐπλήρωσε τοὺς ἄλλους μὲ ἐν πάλιν δηνάριον καὶ τοιουτορόπως ἔδωσεν εἰς δλους τὴν ἰδίαν πληρωμήν, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὅψιν του πόσας ὥρας εἰργάσθησαν οἱ μὲν καὶ οἱ δέ.

'Ἐκεῖνοι ποὺ εἶχον ἔργασθῆ ἀπὸ τὸ πρωί, ὅταν εἶδον, ὅτι οἱ τελευταῖοι ἐλάμβανον ἐν δηνάριον, ἐπερίμεναν, ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐλάμβανον περισσότερα. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἔλαβον, παρεπονῦντο καὶ ἐγόγγυζον ἐναντίον τοῦ οἰκοδεσπότου. Οὕτος δέ, ὅταν ἤκουσε τὰ παράπονά των, εἶπε:

— «Φίλοι μου, δὲν σᾶς ἥδικησα, "Ο, τι σᾶς συνεφώνησα, ἐλάβατε. 'Εὰν θέλω νὰ δώσω καὶ εἰς τοὺς τελευταίους ἀπὸ ἐν δηνάριον, ὅπως ἐπήρατε καὶ σεῖς, δὲν ἔχω δικαίωμα;»

'Ηθέλησε δὲ ὁ Σωτὴρ μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν νὰ διδάξῃ ἡμᾶς, ὅτι τόσον ἑκεῖνοι ποὺ ἔγιναν πρῶτοι χριστιανοί, ὅσον καὶ ἑκεῖνοι ποὺ ἔγιναν ἀργά, ἐξ ἣσου θὰ εἶναι δεκτοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

36. *Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.*

(Λουκ. Ι' 25 - 37)

Μίαν ἡμέραν παρουσιάσθη εἰς τὸν Ἰησοῦν ἔνας νομικός, δηλαδὴ ἄνθρωπος ποὺ ἔγνωριζε τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον καὶ λέγει εἰς αὐτὸν μὲ σκοπὸν νὰ τὸν πειράξῃ:

— «Διδάσκαλε, τι νὰ κάμω, διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωήν;»

'Ο Ἰησοῦς τοῦ λέγει :

— Τί γράφει ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως;»

«Σὺ ποὺ γνωρίζεις περὶ αὐτοῦ, τι ἔννοεῖς, ὅταν τὸν ἀναγινώσκης;»

'Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη :

— «Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεόν μὲ δόλην τὴν ψυχήν μας καὶ τὸν πλησίον μας καθώς τὸν ἔσυτόν μας».

‘Ο Ἰησοῦς τότε τοῦ λέγει :

— «'Ορθῶς ἀπεκρίθης. Κάμε αὐτὰ καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνιον ζωήν».

‘Ο νομικός δῆμος ἐπέευνε καὶ πάλιν καὶ ἡρώτησε :

‘Ο καλὸς Σαμαρείτης.

— «Καὶ ποῖος εἶναι ὁ πλησίον;»

‘Ο Ἰησοῦς τότε, ἀντὶ ἀπαντήσεως, εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολήν:

“Ἐνας Ἰουδαῖος μετέβαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερωύσαλήμ εἰς τὴν Ἱεριχώ. Εἰς τὸν δρόμον τὸν συνέλαβον λησταί, οἱ δοπῖοι, ἀφοῦ τοῦ ἀφήρεσαν ὅ, τι ἔφερε μαζί του, τὸν ἄφησαν ἐκεῖ μισοπεθα-
μένον καὶ ἔφυγαν.

»Μετ' ὀλίγον ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἐκεῖ ἔνας Ἱερεύς.

»Αὐτός, ἃν καὶ εἶδε τὸν δυστυχῆ εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, δὲν ἔνδιεφέρθη καθόλου, ἀλλ' ἐπροχώρησεν εἰς τὸν δρόμον του.

»Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὸν ἐπέρασεν ἔνας λευίτης καὶ ἔκαμε καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον μὲν τὸν Ἱερέα.

»Κατόπιν ἐφάνη νὰ ἔρχεται ἔνας Σαμαρείτης. Οὗτος καθώς εἶδε τὸν ἄνθρωπον, ἀμέσως κατέβη ἀπὸ τὸ ζῷον του καὶ ἤρχισε νὰ περιποιήται αὐτόν. Δὲν ἔζήτασεν ἃν ὁ πληγωμένος ἦτο 'Ιουδαῖος, δηλαδὴ ἔχθρος του, ἀλλ' ἐλυπήθη αὐτὸν ὡς ἔνα ἄνθρωπον, ποὺ εἶχε κακοπαθήσει.

»Ἀφοῦ λοιπὸν ἔδεσε τὰ τραύματά του, τὸν ἔθεσεν ἐπάνω εἰς τὸ ζῷον του καὶ τὸν ἔφερεν εἰς ἔνα πανδοχεῖον.

»Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐκάλεσε τὸν πανδοχέα, τοῦ ἔδωσε δύο δηνάρια καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ περιποιηθῇ τὸν ἄνθρωπον καὶ διτι δαπανήσῃ ἀκόμη, θὰ τὰ πληρώσῃ, δταν θὰ ἐπιστρέψῃ.

»Ἐπειτα ἀνεχώρησεν ὁ Σαμαρείτης».

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἤρώτησε τὸν νομικόν.

— «Ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς σοῦ φαίνεται, ὅτι ἔδειχθη πλησίον εἰς τὸν πληγωμένον;»

«Ο νομικὸς ἀπεκρίθη, ὅτι ἐκεῖνος ποὺ τὸν ἐπεριποιήθη.

Τότε εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς :

— «Λοιπὸν καὶ σὺ δμοίως κάθε ἄνθρωπον νὰ θεωρῆς ὡς πλησίον σου».

37. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀφρονος πλουσίου.

(Δουκ. ΙΒ' 13 - 21)

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς εύρισκετο εἰς τὸ μέσον τοῦ λαοῦ καὶ ἐδίδασκεν ὅπως συνήθως.

Εἰς ἔνα ἀπὸ τοὺς ἀκροατάς του ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν οἱ λόγοι, τοὺς δποίους ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε τὴν ἡμέραν ἐκείνην διὰ τὴν δικαιοσύνην. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκεῖνος εἶχε μίαν κληρονομικὴν διαφοράν μὲ τὸν ἀδελφόν του, ἐνδμισεν, δτι ἀν ἔζήτει τὴν μεσολάβησιν τοῦ Χριστοῦ, θὰ εὕρισκε τὸ δίκαιόν του.

Ἐπλησίασε λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ μεσιτεύσῃ εἰς τὸν ἀδελφόν του, ώστε νὰ γίνῃ δικαία διανομὴ τῆς κληρονομίας.

Ο Ἰησοῦς διά νὰ κάμῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι αὐτὸ ποὺ τοῦ ἔζήτει, ἥτο μία ἀτομική του ὑπόθεσις, ἀσχετος δλωσδιόλου μὲ τὸ ὑψηλὸν ἔργον τοῦ Σωτῆρος, τοῦ ἀπεκρίθη :

— «Ἄνθρωπέ μου, ποῖος μὲ διώρισε δικαστήν, ώστε νὰ λύω τὰς διαφοράς τῶν ἀνθρώπων ; »

Ἐπειτα ἐστράφη πρὸς τὸν λαόν καὶ ἤρχισε νὰ συμβουλεύῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ προσέχουν καὶ νὰ μὴ ἀφήνουν τὴν πλεονεξίαν νὰ καταλαμβάνῃ τὰς ψυχάς των.

— «Δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἀξίαν τὰ μεγάλα πλούτη», ἔλεγε, «διότι ὁ ἀνθρωπὸς ὅσα πολλὰ χρήματα καὶ ἀν ἔχῃ, δὲν ἡμπορεῖ νὰ μακρύνῃ τὴν ζωὴν του».

Καὶ διὰ νὰ κάμῃ ζωηροτέραν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολὴν :

«Ἐνὸς πλουσίου ἀνθρώπου τὰ κτήματα εἶχον μεγάλην εὐφορίαν καὶ ἔδωσαν πολλὰ εισοδήματα. Τότε ἐσυλλογίσθη :

»Τί νὰ κάμω ; αἱ ἀποθήκαι μου δὲν χωροῦν πλέον. Ποῦ θὰ συνάξω τὴν μεγάλην αὐτὴν ἐσοδείαν μου ; »

»Αφοῦ ἡγρύπνησε καὶ ἐβασάνισε τὸν νοῦν του, τέλος ἀπεφάσισεν.

»'Ιδοὺ τί θὰ κάμω», εἶπε, «θὰ κρημνίσω τὰς ἀποθήκας μου καὶ θὰ κτίσω ἄλλας μεγαλυτέρας. Ἐκεῖ θὰ συνάξω δλα τὰ εισοδήματά μου καὶ θὰ εἴπω τότε εἰς τὴν ψυχὴν μου :

»Ψυχὴ μου, ἔχεις πολλὰ ἀγαθά, τὰ δποῖα σοῦ φθάνουν νὰ ζήσης πολλὰ ἔτη. Ἀναπαύσου λοιπόν, τρῶγε, πίνε καὶ εύφραίνου».

»Ο Θεός τότε λέγει πρὸς τὸν πλούσιον :

— «Ἀνόητε, αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ ἀποθάνητε καὶ ὅσα ἔχεις ἔτοιμάσει εἰς ποῖον θά ἀνήκουν ; »

»Ἐτσι παθαίνοντες προσέθεσεν δ Σωτῆρ, «δ λοι ἔκεινοι, ποὺ θησαυρίζουν θησαυροὺς ύλικούς δια τὴν παροῦσαν ζωὴν των καὶ δὲν σκέπτονται καθόλου δια τὸν ψυχικὸν τῶν πλοῦτον».

38. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ.

(Δευτ. ΙΕ' 11 - 32)

Διὰ νὰ διδάξῃ ὁ Σωτὴρ πόσον ὁ Θεὸς εἶναι φιλεύσπλαγχνος καὶ συγχωρεῖ ἐκείνους ποὺ μετανοοῦν, εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολὴν :

«Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἀπὸ αὐτοὺς ἐζήτησε μίαν ἡμέραν τὸ μερίδιόν του ἀπὸ τὴν περιουσίαν. Ὁ πατὴρ ἐδέχθη καὶ διεμοίρασε τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς δύο· ἀδελφούς.

»Κατόπιν ὁ νεώτερος, ἀφοῦ παρέλαβεν ὅ, τι τοῦ ἀνῆκεν, ἀνεχώρησε. Μετέβη δὲ εἰς μίαν χώραν μακρινήν, ὅπου ἐρρίφθη εἰς τὴν ἀσωτίαν καὶ ἐσπατάλησεν ὅλα του τὰ χρήματα.

»Ἐπειτα, διὰ νὰ ζήσῃ, κατήντησε νὰ γίνη δοῦλος εἰς ἔνα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς χώρας ἑκείνης, ὃ ὅποιος τὸν ἔστειλεν εἰς τοὺς ἀγρούς νὰ βόσκῃ χοίρους. Ἐκεῖ προσεπάθει νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ δποῖα ἔτρωγον οἱ χοίροι.

»Μίαν ἡμέραν, καθώς ἐσκέπτετο τὴν ἀθλίαν θέσιν, εἰς τὴν δποίαν εἶχε φθάσει, ἥλθεν ἔξαφνα εἰς τὸν ἑαυτόν του. Ἐσυλλογίσθη τὴν ζωήν, ποὺ εἶχεν εἰς τὸν οἴκον τοῦ πατρός του καὶ λέγει :

— «Οἱ ύπηρέται τοῦ πατρός μου χορτάίνουν τὸν ἄρτον καὶ περισσεύει εἰς αὐτούς. Ἐγὼ δὲ ἐδῶ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πεῖναν. Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ἐπιστρέψω. Θὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρός μου καὶ θὰ εἴπω εἰς αὐτόν : «Πατέρα ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς ἑσένα καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ δονομάζωμαι υἱός σου. Πάρε με, λοιπόν, ώς ύπηρέτην σου».

»Μόλις ἔκαμε τὴν σκέψιν αὐτήν, ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν πατέρα του.

»Ο πατέρας του, μόλις εἶδεν αὐτὸν ἀπὸ μακράν νὰ ἔρχεται, ἔσπευσε νὰ τὸν δεχθῇ μὲν μεγάλην χαράν. Τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν κατεφίλει.

»Ἐνῷ δὲ ὁ μετανοημένος υἱός ἔλεγε : «Πατέρα, ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεόν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱός σου», δ πατὴρ ἐφώναξεν εἰς τοὺς δούλους του :

— «Φέρετε τὴν καλυτέραν στολὴν καὶ ἐνδύσατε αὐτόν. Βάλετε εἰς τοὺς πόδας του καινουργῆ ύποδήματα καὶ εἰς τὴν χειρὰ αὐτοῦ δακτυλίδι. Σφάξατε δὲ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, διὰ νὰ φάγωμεν καὶ νὰ εὐχαριστηθῶμεν. Διότι ὁ υἱός μου οὗτος νεκρὸς ἦτο καὶ ἀνεστήθη, χαμένος ἦτο καὶ εὑρέθη.

»Καὶ ἔγιναν δλα, καθὼς διέταξεν. "Επειτα ἤρχισαν νὰ τρώγουν καὶ νὰ διασκεδάζουν.

»Ο μεγαλύτερος υἱός, δ ὁποῖος ἔλειπεν δλην τὴν ἡμέραν εἰς τοὺς ἀγρούς, τὴν ἑσπέραν ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον.

»Καθὼς ἤρχετο, ἤκουσεν ἀπὸ μακράν τὸν εὔθυμον θόρυβον ἀπὸ τοὺς ἥχους τῶν μουσικῶν δργάνων καὶ τὰ χορευτικὰ ἄσματα. 'Αφοῦ δὲ ἐπλησίασε καὶ ἔμαθεν ἀπὸ ἔνα δοῦλον τὰ δσα συνέβησαν, δυσηρεστήθη καὶ δὲν εἰσήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν.

»Τότε δ πατήρ του ἔξιλθε καὶ τὸν παρεκάλει νὰ εἰσέλθῃ. "Εκεῖνος δὲ παρεπονέθη εἰς τὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέγει :

— «'Ιδοὺ ἔγώ σὲ δουλεύω τόσα ἔτη μὲ ύπακοήν καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωσες ἔνα ἑρίφιον, διὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου. Τώρα πού ἤλθεν ὁ υἱός σου αὐτός, δ ὁποῖος ἐσπατάλησε τὴν περιουσίαν του εἰς διασκεδάσεις, ἔθυσίασες πρὸς χάριν του καὶ αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν!»

»Τότε δ πατήρ του εἶπε :

— «Τέκνον μου ἀδίκως παραπονεῖσαι. Σὺ εἶσαι πάντοτε πλησίον μου καὶ ὀλόκληρος ἡ περιουσία μου σοῦ ἀνήκει. Καὶ σὺ λοιπὸν ὀφείλεις νὰ χαρῆς, διότι δ ἀδελφός σου ἦτο νεκρὸς καὶ ἀνέζησε καὶ ἦτο χαμένος καὶ εὑρέθη.

Μὲ τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ δ Σωτὴρ παρουσιάζει καθαρώτατα καὶ ζωηρότατα τὴν μεγάλην σημασίαν, ποὺ ἔχει εἰς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἡ μετάνοια. Διδάσκει ἐπίσης διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης τὰ ἀκόλουθα: "Οτι δπως ἔνας πατέρας ἔξασφαλίζει μέσα εἰς τὸν οἶκον του κάθε εύτυχίαν εἰς τοὺς υἱούς του, ἔτσι καὶ δ Θεός ἔξασφαλίζει ἔκεινους, ποὺ μένουν πλησίον του, δηλ. ποὺ φυλάττουν τὰς ἐντολὰς του.

"Οτι δπως ἔνας ἀγαθὸς πατήρ δὲν δυσκολεύεται νὰ δῶσῃ

εἰς τοὺς υἱούς του τὰ μερίδιά των ἐκ τῆς περιουσίας του, ἔτσι καὶ οὐ Θεός δίδει εὐχαρίστως διάφορα προτερήματα καὶ καλάς ιδιότητας εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἀκόμη ἀφήνει αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ κάμουν χρῆσιν τῶν προτερημάτων αὐτῶν εἰς τὸν βίον των.

“Οτι, δπως ἔνας ἄσωτος σπαταλῷ τὴν περιουσίαν του καὶ καταντῷ εἰς μεγάλην ἀθλιότητα, ἔτσι καὶ ἐκεῖνος, ποὺ δὲν κάμνει χρῆσιν τῶν προτερημάτων του, ἀλλὰ ἀφήνεται νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, ύποφέρει καὶ πάσχει ψυλικῶς καὶ ἡθικῶς.

Τέλος, δπως διατήρη δέχεται μὲν μεγάλην χαρὰν τὸν υἱόν του, ποὺ ἐπιστρέφει μετανοημένος, ἔτσι καὶ οὐ Θεός σώζει τοὺς ἀμαρτωλούς, ποὺ μετανοοῦν εἰλικρινῶς.

39. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου.

(Λουκ. ΙΕ' 3·7)

”Ἐλεγε πάλιν δὲ Ἰησοῦς:

«Ποῖος ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς, ἐάν ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα καὶ χάσῃ ἔνα ἀπὸ αὐτά, δὲν ἀφήνει νὰ ἐνενήντα ἐννέα ἔρημα καὶ πηγαίνει καὶ ψάχνει διὰ τὸ πρόβατον, ποὺ ἔχαθη, ἔως νὰ τὸ εὕρῃ; Καὶ δταν τὸ εὔρη, τὸ βάζει ἐπάνω εἰς τοὺς ὕμους του γεμάτος χαράν· καὶ δταν ἔλθῃ εἰς τὸν οἶκον του, προσκαλεῖ τοὺς γείτονας καὶ λέγει πρὸς αὐτούς:

— «Ἐλάτε νὰ χαρήτε μαζί μου, διότι εύρηκα τὸ πρόβατον, ποὺ εἶχα χάσει».

»Λοιπὸν σᾶς λέγω», ἔξηκολούθησεν δὲ Ἰησοῦς, «ὅτι τοιαύτη χαρὰ γίνεται εἰς τὸν οὐρανὸν δι' ἔνα ἀμαρτωλόν, ποὺ μετανοεῖ, παρὰ δι' ἐνενήντα ἐννέα δικαιίους, ποὺ δὲν ἔχουν ἀνάγκην μετανοίας».

40. Ἡ παραβολὴ τῆς δραχμῆς ποὺ ἔχαθη.

(Λουκ. ΙΕ' 6·10)

Συνεχίζων δὲ Ἰησοῦς, μετά τὴν προηγουμένην παραβολὴν, εἶπε πάλιν:

«Καὶ ποίᾳ γυναίκα, ποὺ εἶχε δέκα δραχμάς καὶ ἔχασε μίαν, δὲν ἀνάπτει τὸν λύχνον τῆς καὶ δὲν σαρώνει τὴν καλύβην τῆς καὶ δὲν ψάχνει προσεκτικά, ἔως ὅτου τὴν εὕρῃ;

»Καὶ ἀφοῦ τὴν εὕρῃ, φωνάζει γεμάτη χαρὰν εἰς τὰς φίλας καὶ τοὺς γείτονας καὶ λέγει:

»Χαρήτε μαζί μου, διότι εύρηκα τὴν δραχμήν, ποὺ ἔχασσα».

Τοιαύτη χαρὰ γίνεται ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἀγγέλους τοῦ οὐρανοῦ δι' ἓνα ἀμαρτωλόν, ποὺ μετανοεῖ.

41. *Ἡ παραβολὴ τῆς μετανοούσης ἀμαρτωλῆς.*

(Δουκ. Ζ' 37 - 48)

“Οσον περισσότερον ἀμαρτωλὸς εἶναι κανείς, τόσον περισσότερον χαίρει, δταν μετανοῇ καὶ σωθῇ καὶ τόσον περισσότερον ἀγαπᾷ τὸν Σωτῆρα.

Τοῦτο ἐφάνη μίαν ἡμέραν, ὅτε μία γυναίκα πολὺ ἀμαρτωλὴ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ποὺ ἔτυχε νὰ εύρισκεται ὁ Ἰησοῦς. “Ἐπεισεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Σωτῆρος καὶ τὰ δάκρυα τῆς κατέβρεχον αὐτούς καὶ τοὺς ἐσπόγγιζε μὲ τὰ μαλλιά τῆς καὶ τοὺς ἤλειφε μὲ μύρον.

“Ἐνας ἀπὸ τοὺς παρισταμένους εἶπε τότε :

— «Ξεύρει ἄφρα γε ἐ διδάσκαλος πόσον ἀμαρτωλὴ εἶναι αὐτή, ποὺ τὴν ἀφήνει νὰ τὸν ἐγγίζῃ ;»

Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς αὐτόν :

— «Θά σὲ ἐρωτήσω κάτι νὰ μοῦ ἀποκριθῆς. Κάποιος εἶχε δανείσει δύο ἄλλους, εἰς τὸν ἔνα πενήντα καὶ εἰς τὸν ἄλλον πεντακόσια δηνάρια. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ τοῦ τὰ ἐπιστρέψουν, τὰ ἔχαρισε καὶ εἰς τοὺς δύο. Ποῖος θὰ ἀγαπήσῃ περισσότερον αὐτόν;»

‘Εκεῖνος ἀπεκρίθη καὶ εἶπε :

— «Νομίζω, ὅτι θὰ τὸν ἀγαπήσῃ περισσότερον αὐτός, ποὺ τοῦ ἔχαρισε τὰ περισσότερα».

— «Ορθῶς ἀπεκρίθης» εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς. «Λοιπὸν καὶ ἡ γυναίκα αὐτὴ δεικνύει πρὸς ἐμὲ πολλὴν ἀγάπην, διότι πολλαὶ ἀμαρτίαι τῆς συγχωροῦνται».

42. Ἡ παραβολὴ τῆς ἀκάρπου συκῆς.

(Δουκ. ΙΓ' 6 - 10)

Κάποτε εἶπον εἰς τὸν Ἰησοῦν τὴν ἀπορίαν των, διατί πολλοὶ μὲν ἀμαρτωλοὶ τιμωροῦνται καὶ καταστρέφονται, ἄλλοι δῆμως ὅχι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ὅτι ὁ Θεός περιμένει πάντοτε τὴν μετάνοιαν, πρὶν τιμωρήσῃ καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ δμοιάζουν μὲν μίσαν συκῆν, τὴν δύοιαν εἶχε κάποιος εἰς τὸν ἀμπελῶνα του.

Ἡλθεν αὐτὸς καὶ ἔζητοῦσε καρπὸν ἀπὸ αὐτὴν, ἀλλὰ δὲν εύρηκε. Τότε εἶπεν εἰς τὸν ἀμπελουργόν :

— «Νὰ τώρα, τρία ἔτη ἔρχομαι καὶ ζητῶ καρπὸν εἰς τὴν συκῆν αὐτὴν καὶ δὲν εύρισκω. Κόψε την λοιπόν, διότι κρατεῖ ἄχρηστον τὸ μέρος τῆς γῆς, ἀπὸ τὸ δύοιον τρέφεται».

‘Ο δὲ ἀμπελουργὸς ἀπεκρίθη καὶ λέγει :

— «Κύριε, ἄφησέ την καὶ αὐτὸ τὸ ἔτος νὰ σκάψω γύρω εἰς τὴν ρίζαν τῆς καὶ νὰ βάλω λίπασμα καὶ ἀν κάμη τότε καρπόν, καλῶς, εἰδεμή νὰ τὴν κόψῃς ἔπειτα».

43. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου.

(Δουκ. ΙΣΤ' 19 - 31)

Ἐζοῦσε κάποτε ἔνας πλούσιος, ὁ δύοιος ἐφοροῦσε πολυτελῆ φορέματα καὶ κάθε ἡμέραν ἔτρωγε καὶ ἔπινεν εἰς πλουσίαν τράπεζαν καὶ ηύφραίνετο.

Ἐζοῦσε καὶ ἔνας πτωχός, ποὺ ὠνομάζετο Λάζαρος. Οὗτος ἦρχετο εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ πλουσίου καὶ προσεπάθει νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψιχία, ποὺ ἔπιπτον ἀπὸ τὴν τράπεζαν τοῦ πλουσίου. Οἱ δὲ κύνες τὸν ἔτριγύριζον καὶ ἔγλειφον τὰς πληγάς του. ‘Ο Λάζαρος μὲν ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν ἔφερε τὴν ἀθλίαν ζωὴν του, ἐνῷ δὲ πλούσιος δὲν κατεδέχετο νὰ ρίψῃ ἐπάνω του οὕτε ἔνα βλέμμα συμπαθείας.

Ἡλθεν δῆμως ἡ ὥρα, ποὺ ἀπέθανον καὶ οἱ δύο. Τὸν μὲν πτωχὸν ἐφεραν οἱ ἄγγελοι εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. ‘Ο πλούσιος δῆμως, ἐξ αἰτίας τῆς ἀσπλαγχνίας του, ἐρρίφθη εἰς τὸν “Αδην”.

'Ενῳ δὲ ἐβασανίζετο, ἐσήκωσε τοὺς ὄφθαλμούς καὶ βλέπει τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Τότε ἀναφωνεῖ :

— «Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησέ με καὶ στεῖλε τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βυθίσῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του εἰς τὸ ὅδωρ καὶ δροσίσῃ τὴν γλῶσσαν μου, διότι βασανίζομαι εἰς αὐτὰς τὰς φλόγας».

‘Ο Ἀβραάμ δῆμος ἀπεκρίθη εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἶπε :

— «Τέκνον, ἐνθυμήσου, δτὶ σὺ εἶχες δλα τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸν βίον σου, δ δὲ Λάζαρος δλα τὰ κακά. Τώρα λοιπὸν αὐτὸς μὲν ἀπολαμβάνει, σὺ δὲ ὑποφέρεις.

»Ἐκτὸς τούτου δῆμος ὑπάρχει καὶ μέγα χάσμα, ποὺ μᾶς χωρίζει, ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατή ούδεμία συγκοινωνία μεταξύ μας».

Τότε δ πλούσιος παρακαλεῖ τὸν Ἀβραάμ καὶ τοῦ λέγει :

— «Πάτερ Ἀβραάμ, τουλάχιστον ἃς εἰδοποιηθοῦν οἱ πέντε ἀδελφοί μου ποὺ ζοῦν εἰς τὸν κόσμον, νὰ ἀλλάξουν ζωήν, διὰ νὰ μὴ ἔλθουν καὶ αὐτοὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου».

‘Αλλὰ πάλιν ἀποκρίνεται δ Ἀβραάμ καὶ λέγει :

— «Ἐχουν ἐκεῖνοι τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ τοὺς λόγους τῶν Προφήτων. Ἡς ὑπακούσουν λοιπὸν εἰς αὐτούς».

‘Ο πλούσιος δῆμος ἐπιμένει :

— «Οχι, πάτερ Ἀβραάμ, ἀν μεταβῇ κάποιος ἐκ τῶν νεκρῶν πρὸς αὐτούς, τότε μόνον θὰ πιστεύσουν καὶ θὰ μετανοήσουν».

‘Αλλ’ δ Ἀβραάμ τέλος τοῦ ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν :

— «Ἐάν δὲν ἀκούσουν τὸν Μωϋσέα καὶ τοὺς Προφήτας, οὕτε ἐκεῖνον, ποὺ θ’ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν θὰ ἀκούσουν».

‘Απὸ τὴν παραβολὴν αὐτὴν διδάσκεται κάθε χριστιανός, δτὶ ὁφείλει νὰ εἶναι ἐλεήμων καὶ εὔσπλαγχνος καὶ νὰ γνωρίζῃ, δτὶ εἰς τὸν Ἅδην δὲν ὑπάρχει πλέον μετάνοια.

44. ‘Ο ἀληθῆς πιστός.

(Ματθ. ΚΑ' 28 - 31)

Διὰ νὰ δείξῃ δ Ἰησοῦς ποῖος εἶναι ἀληθῆς πιστός, διότι ἐκτελεῖ πραγματικῶς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολὴν:

«Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. Ἡλθεν εἰς τὸν πρῶτον καὶ τοῦ λέγει :

— «Παιδί μου, πήγαινε σήμερον νά έργασθης εἰς τὸν ἀμ-
πελῶνα μου».

»Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη :

— «Δέν θέλω».

»"Υστερον ὅμως μετενόησε καὶ ἐπῆγε.

»"Ἐπειτα ὁ πατὴρ ἤλθεν εἰς τὸν δεύτερον υἱόν του καὶ εἶπε
καὶ εἰς αὐτὸν νά μεταβῇ εἰς τὸν ἀμπελῶνα. Ἐκεῖνος δὲ μὲ
προθυμίαν ἀπεκρίθη :

— «Πηγαίνω ἀμέσως».

»Δέν ἐπῆγεν ὅμως καθόλου.

»Λοιπόν, ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ πατρός
του : βεβαίως ὁ πρῶτος.

»Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς χριστιανούς. Διότι πολλοὶ¹
ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ τὴν ἀποκρούουν καὶ μένουν
εἰς τὴν ἀμαρτίαν, ἔως δτου ἔρχεται ἡ ὥρα καὶ μετανοοῦν εἰλι-
κρινῶς. Αὐτοὶ εἰσέρχονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

45. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων.

(Ματθ ΚΕ' 14 - 30)

Ο Σωτὴρ ἤθέλησε νά διδάξῃ, δτι τάς καλάς Ιδιότητας,
τάς δποίας ἔχει λάβει ἀπὸ τὸν Θεὸν κάθε ἄνθρωπος, πρέπει
νά τάς καλλιεργῇ ὥσον τὸ δυνατόν περισσότερον.

Πρός τοῦτο εἶπε τὴν κατωτέρω παραβολήν :

»"Ἐνας ἄνθρωπος, ὁ δποῖος ἐπρόκειτο νά ἀναχωρήσῃ, ἐκά²
λεσε τοὺς δούλους του καὶ παρέδωσεν εἰς αὐτοὺς τὴν περιου-
σίαν του. "Ἐδωσεν εἰς ἄλλον μὲν πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δύο
καὶ εἰς ἄλλον ἕν, ἀναλόγως τῆς ίκανότητος, ποὺ εἶχεν δ καθείς.

»Παρήγγειλε δὲ εἰς αὐτοὺς νά ἐμπορευθοῦν τὰ τάλαντα
καὶ νά προσπαθήσουν νά τὰ πολλαπλασιάσουν καὶ ἐπειτα ἀνε-
χώρησεν.

»Ἐκεῖνος, ποὺ ἔλαβε τὰ πέντε τάλαντα, τὰ ἐμπορεύθη καὶ
κατώρθωσε νά κερδίσῃ ἄλλα πέντε. Ἐπίσης καὶ ἐκεῖνος, ποὺ
ἔλαβε τὰ δύο, ἐκέρδισεν ἄλλα τόσα. Ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ ἔλαβε
τὸ ἕν, ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἔκρυψε τὸ τάλαντον ἐκεῖ.

»Ἐπειτα ἀπὸ καιρὸν ἐπέστρεψεν ὁ κύριος καὶ ἔζήτησεν ἀπὸ τοὺς δούλους του λογαριασμόν. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος δοῦλος παρέδωσεν εἰς τὸν κύριόν του τὰ δέκα τάλαντα καὶ εἶπε :

— «Κύριε, πέντε τάλαντα παρέδωσες εἰς ἐμέ. Ἰδού, ἐκέρδισα μὲ αὐτὰ ἄλλα πέντε».

‘Ο δὲ κύριος εἶπεν εἰς αὐτόν :

— «Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰς ὀλίγα ἐφάνης πιστός, εἰς πολλὰ θάσῃ καταστήσω».

»Τὰ ἴδια εἶπε καὶ εἰς τὸν δεύτερον δοῦλον, ὁ ὅποιος παρέδωσεν ἐπίσης εἰς τὸν κύριόν του διπλάσια τάλαντα ἀπὸ ὅσα εἶχε παραλάβει.

»Οταν δὲ ἦλθεν ὁ τρίτος, λέγει :

— «Κύριε, ἐγνώρισα, ὅτι εἰσαι σκληρὸς ἄνθρωπος καὶ ὅτι θεριζεῖς, ὅπου δὲν ἔσπειρες καὶ συναθροίζεις ἐκεῖ, ποὺ δὲν ἔσκόρπισες. Ἐφοβήθην λοιπὸν καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου εἰς τὴν γῆν. Ἰδού, λάβε αὐτό».

»Τότε ὁ κύριος ὠργίσθη ἐναντίον τοῦ δούλου αὐτοῦ καὶ τοῦ λέγει :

— «Δοῦλε ὀκνηρὲ καὶ πονηρέ, ἥξευρες, ὅτι θερίζω, ὅπου δὲν ἔσπειρα καὶ συναθροίζω, ὅπου δὲν διεσκόρπισα. Λοιπὸν ἔπρεπε νά τοποθετήσῃς τὸ τάλαντόν εἰς τὴν τράπεζαν, ὡστε τώρα νὰ λάβω αὐτὸν μὲ τὸν τόκον του».

»Καὶ ἀφοῦ εἶπεν αὐτά, διέταξε νὰ ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὸν δοῦλον τοῦτον τὸ τάλαντον καὶ νὰ δώσουν αὐτό εἰς ἐκεῖνον, ποὺ εἶχε τὰ δέκα. Νὰ ρίψουν δὲ τὸν πονηρὸν δοῦλον εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον, ὅπου εἶναι ὁ κλαυθμός καὶ ὁ τριγυμός τῶν ὁδόντων».

46. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

(Δουκ. ΙΗ' 9 - 12)

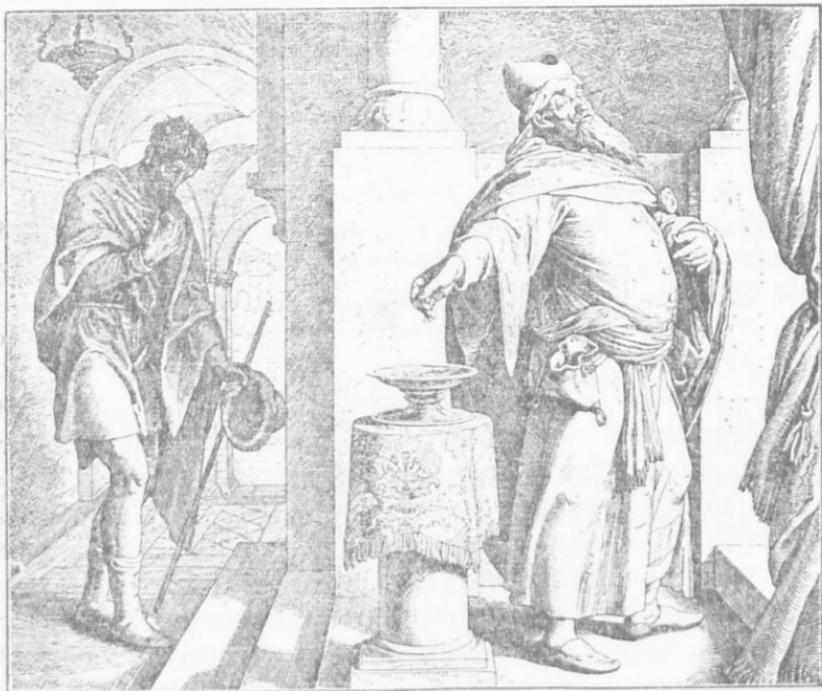
Διὰ νὰ διδάξῃ ὁ Σωτήρ, ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη ἀνυψώνει, ἐνῷ ἡ ὑπερηφάνεια ταπεινώνει τὸν ἄνθρωπον, εἶπε τὴν ἀκόλουθον παραβολήν :

«Δύο ἄνθρωποι μετέβησαν εἰς τὸν Ναόν, διὰ νὰ προσευχηθοῦν. Ὁ ἔνας ἦτο Φαρισαῖος, ἀπὸ ἐκείνους δηλαδὴ τοὺς

ἀνθρώπους, οἱ δποῖοι παρουσιάζοντο μὲν ὑποκρισίαν εἰς τὸν λαόν, ώς εὔσεβεῖς καὶ δίκαιοι. Ὁ ἄλλος ἦτο Τελώνης, δηλαδὴ ἀνθρωπός, ποὺ ἐθεωρεῖτο ἄδικος καὶ ἀμαρτωλός.

»Ἀφοῦ λοιπὸν εἰσῆλθον εἰς τὸν Ναόν, ἐστάθησαν δὲ καθένας χωριστὰ καὶ ἥρχισαν νά προσεύχωνται.

»Ο Φαρισαῖος ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, ὅστε νά

·Ο Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.

τὸν βλέπουν ὅλοι καὶ ἥρχισε νά λέγῃ μὲν φωνῇν ἀκουστὴν εἰς ὅλους.

— «Σὲ εὔχαριστῷ, Θεέ μου, διότι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ ἄλλοι ἀνθρωποί, ἄρπαγες, ἄδικοι, ἀνήθικοι ἢ καὶ καθὼς αὐτὸς ἔδω δὲ Τελώνης. Νηστεύω δύο φοράς τὴν ἑβδομάδα καὶ δίδω τὸ δέκατον ἀπό τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τοὺς πτωχούς».

»Ο Τελώνης ἔξι ἄλλου, ἐπειδὴ ἦσθάνετο τὰς ἀμαρτίας του, οὕτε τοὺς δόφθαλμούς του δὲν ἐτόλμα νὰ σηκώσῃ, ἀλλὰ ἐκτύπω τὰ στήθη του καὶ προσηγέτο πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἔλεγεν :

— «Ο Θεός ἂς μὲ ἐλεήσῃ τὸν ἀμαρτωλόν».

Τώρα δὲ Ἰησοῦς λέγει εἰς ἑκείνους, ποὺ τὸν ἥκουν :

«Σᾶς λέγω λοιπόν, ὅτι ὁ Τελώνης μετέβη εἰς τὸν οἶκον του συγχωρημένος, ἐνῷ δὲ Φαρισαῖος δὲν συνεχωρήθη».

Καὶ τέλος εἶπεν δὲ Ἰησοῦς :

«Ἐκεῖνος, ποὺ εἶναι ὑπερήφανος, θὰ ταπεινώφρων, θὰ ὑψωθῇ καὶ ἑκεῖνος, ποὺ εἶναι ταπεινόφρων, θὰ ὑψωθῇ».

47. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν.

(Ματθ. ΚΑ' 33 - 45)

Ο Σωτὴρ ἥθελε νὰ ἐπιπλήξῃ τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους, οἱ δποῖοι δὲν ἦσαν πραγματικοὶ δῆγοι τοῦ λαοῦ. Διότι δχι μόνον ἐκακοποίησαν τοὺς προφήτας, τοὺς δποίους ἀπέστειλεν δὲ Θεός, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τὸν Ἰδιον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο εἶπε τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν :

«Ἐνας ἄνθρωπος ἦτο οἰκοδεσπότης, δόποῖος ἐφύτευσεν ἔνα ἀμπελῶνα, τὸν περιέφραξεν, ἔκτισε ληνὸν καὶ πύργον καὶ ἀφοῦ τὸν ἐμίσθωσεν εἰς γεωργούς, ἀνεχώρησεν εἰς ξένον τόπον.

«Οταν ἦλθεν δὲ καιρὸς τοῦ τρυγητοῦ, ἐστειλε τοὺς δούλους του, διὰ νὰ λάβουν τοὺς καρπούς του. Ἀλλ’ οἱ γεωργοὶ συνέλαβον τοὺς δούλους καὶ ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον ἐφόνευσαν καὶ ἄλλον ἐλιθοβόλησαν. Ο οἰκοδεσπότης τότε ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς πρώτους, πρὸς τοὺς δποίους δῆμως οἱ γεωργοὶ ἔκαμαν τὰ Ἰδια.

»“Υστερὸν ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν υἱόν του καὶ εἶπε :

— «Θά ἐντραποῦν τὸν υἱόν μου».

»Ἐκεῖνοι δῆμως, καθὼς εἶδον αὐτόν, εἶπον δὲ ἔνας τοῦ ἄλλους

«Αὐτὸς εἶναι δὲ κληρονόμος. Ἐλᾶτε νὰ τὸν φονεύσωμεν καὶ νὰ λάβωμεν τὴν κληρονομίαν ἡμεῖς».

»Τὸν συνέλαβον λοιπὸν καὶ ἀφοῦ τὸν ἔφεραν ἔξω ἀπὸ τὸν ἀμπελῶνα, τὸν ἐθανάτωσαν».

Τώρα δὲ Σωτὴρ λέγει πρὸς τοὺς ἀκροατάς του :

— «Οταν ἔλθῃ δὲ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θὰ κάμη εἰς τοὺς γεωργούς αὐτούς ;»

Λέγουν πρὸς αὐτὸν :

— «Ἐπειδὴ ἔφάνησαν κακοί, θά τοὺς τιμωρήσῃ αὐστηρά. Τὸν δὲ ἀμπελῶνα θά μισθώσῃ εἰς ἄλλους γεωργούς, οἱ δόποι οι θά δίδουν εἰς αὐτὸν τοὺς καρπούς του».

— «Σᾶς λέγω λοιπόν», εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, «ὅτι θὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοὺς κακούς Ἰσραὴλίτας ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ δοθῇ εἰς ἔθνος, τὸ δόποιον θὰ τὴν ἐννοήσῃ».

— «Εξ αἰτίας τῆς παραβολῆς αὐτῆς, εἰς τὴν δόποιαν ὁ Ἰησοῦς κατηγόρησε φανερά τοὺς Φαρισαίους, οὗτοι ἐσυλλογίζοντο νὰ τὸν συλλάβουν. Δὲν τὸ ἔπραξαν δύμας τότε, διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαόν, ὁ δόποιος ἥτο γεμάτος ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

48. Ἡ μέλλουσα ηρίσις.

(Ματθ. ΚΕ' 1 - 13)

Διὰ νὰ διδάξῃ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως οἱ πιστοὶ θὰ κριθοῦν συμφώνως πρὸς τὰ ἀγαθά αὐτῶν ἔργα, εἴπε τὰ ἔξης διὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν :

«Τὴν ἡμέραν ἐκείνην θὰ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ δλην τὴν δόξαν του καὶ μὲ δλους τοὺς ἀγγελους αὐτοῦ καὶ θὰ καθίσῃ ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον τῆς δόξης αὐτοῦ.

»Θὰ συναχθοῦν τότε ἔμπροσθεν αὐτοῦ δλα τὰ ἔθνη καὶ θὰ χωρίσῃ τοὺς ἀνθρώπους, καθὼς δὲ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἔριφια. Θὰ στήσῃ δέ τὰ μὲν πρόβατα εἰς τὰ δεξιά του, τὰ δὲ ἔριφια εἰς τὸ ἀριστερά του.

»Ἐπειτα ὁ Κύριος θὰ στραφῇ εἰς ἐκείνους, ποὺ θὰ εύρισκωνται εἰς τὰ δεξιά του καὶ θὰ εἴπῃ εἰς αὐτούς :

— «Ἐλθετε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἐτοιμασμένην διὰ σᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Διότι ἐπείνασσα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασσα καὶ μὲ ἐπο-

τίσατε, ξένος ἡμην καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ μὲ ἐνεδύσατε, ἡσθένησα καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε, εἰς φυλακὴν ἥμην καὶ ἥλθατε πρὸς ἐμέ».

»Οἱ δίκαιοι θ' ἀποκριθοῦν τότε :

— «Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν, ὅτι ἐπείνας καὶ σὲ ἔθρεψαμεν καὶ ἔδιψας καὶ σὲ ἐποτίσαμεν; Πότε δὲ σὲ εἶδομεν γυμνὸν καὶ σὲ ἐνεδύσαμεν ἡ ἀσθενῆ καὶ εἰς φυλακὴν καὶ σὲ ἐπεσκέφθημεν ;»

»'Ο δὲ Κύριος θὰ ἀποκριθῇ εἰς αὐτούς :

— «Λοιπὸν σᾶς λέγω, ὅτι ἐφ' ὅσον ἐπράξατε τοῦτο εἰς ἔνα ἀπὸ αὐτούς τοὺς ἀδελφούς μου, τοὺς ἐλαχίστους, εἰς ἐμὲ τὸ ἐπράξατε».

»Ἐπειτα ὁ Κύριος θὰ στραφῇ πρὸς ἑκείνους, ποὺ θὰ εύρισκωνται εἰς τὰ ἀριστερά του καὶ θὰ εἴπῃ πρὸς αὐτούς :

— «Φύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἔτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς συντρόφους αὐτοῦ. Διότι ἐπείνασσα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἔδιψασσα καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε, ξένος ἥμην καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε, ἀσθενῆς καὶ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε».

»Τότε καὶ αὐτοὶ θὰ εἴπουν εἰς τὸν Κύριον :

— «Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν, ὅτι ἐπείνας καὶ ἔδιψας ἡ ξένον καὶ γυμνὸν ἡ ἀσθενῆ ἡ εἰς φυλακὴν καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν;»

»Καὶ θὰ ἀποκριθῇ εἰς αὐτούς ὁ Κύριος :

— «Λοιπὸν σᾶς λέγω, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν ἐπράξατε ταῦτα εἰς ἔνα ἀπὸ αὐτούς τοὺς ἐλαχίστους, οὐδὲν εἰς ἐμὲ τὸ ἐπράξατε».

Καὶ θὰ σταλοῦν οἱ μὲν δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ ἄδικοι εἰς κόλασιν αἰώνιον.

49. Ἡ ὥρα τῆς κρίσεως.

(Ματθ. ΚΔ' 3 - 14, 36 - 45)

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ μίαν ἡμέραν τὸν ἡρώτησαν πότε θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσα κρίσις.

»Ο Ἰησοῦς τότε ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς :

»'Ο ἀνθρώπος ὁ φείλει νὰ εἴναι ἔτοι-

μος εις κάθε στιγμήν, διότι κανεὶς δεν γνωρίζει πότε θὰ γίνη ἡ κρίσις. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα, πού θὰ παρουσιασθοῦν πολλοὶ ἄνθρωποι καὶ καθένας θὰ λέγη :

— «'Ιδού ἡλθεν ἡ δευτέρα παρουσία, ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός».

»Πολλοὶ τότε θὰ πλανηθοῦν. Σεῖς δύμας προσέξατε νὰ μὴ πλανηθῆτε.

»Ἐπίσης ὅταν ἀκούσετε, δτι γίνονται πόλεμοι, δτι τὸ ἔθνος πολεμεῖ τὸ ἄλλο καὶ οἱ λαοὶ ὑποφέρουν ἀπὸ πεῖναν καὶ ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας, οὕτε τότε νὰ νομίσετε, δτι εἰναι ἡ κρίσις. Αὐτὰ θὰ εἰναι ἡ ἀρχὴ ἄλλων χειροτέρων κακῶν.

»Τότε οι πιστοὶ θὰ παραδοθοῦν εἰς μαρτύρια καὶ θὰ θανατώνωνται. Θὰ μισοῦνται ἀπὸ δλα τὰ ἔθνη, ἐξ αἰτίας τῆς πίστεώς των.

»Ἐκεῖνος δύμας, ποὺ θὰ ὑπομείνῃ ἔως τὸ τέλος, αύτὸς θὰ σωθῇ. Τότε θὰ κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἰς δλην τὴν Οἰκουμένην καὶ τότε θὰ ἔλθῃ τὸ τέλος.

»Κανεὶς δύμας δὲν γνωρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, οὕτε οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰμὴ μόνον δ Πατήρ μου. Καὶ καθώς ἔγινε μὲ τὸν κατακλυσμόν, ἔτσι θὰ γίνη καὶ τότε. Διότι δπως δὲν προεμάντευσε κανεὶς τὸν κατακλυσμόν, ἄλλ' δλοι ἔτρωγον καὶ ἔπινον ἀμέριμνοι, ἔως δτου δ Νῷε εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κιβωτὸν καὶ ἤνοιξαν οἱ καταρράκται, ἔτσι δὲν ἡμποροῦν νὰ προμαντεύσουν τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀγρυπνῆτε, διότι δὲν ἡξεύρετε ποιαν ὥραν ἔρχεται δ Κύριος. Εύτυχὴς θὰ εἰναι ἔκεινος, δ ὅποιος θὰ εἰναι ἔτοιμος, δταν ἔλθῃ δ Κύριος».

Εἰς μίαν ἄλλην περίστασιν εἶπε πάλιν δ Χριστός εἰς τοὺς μαθητάς του.

«'Ενας ἄνθρωπος ἀνεχώρησεν εἰς ταξίδιον καὶ ἔδωσεν εἰς τοὺς δούλους του ώρισμένας παραγγελίας καὶ εἰς τὸν θυρωδόν του εἶπε νὰ ἀγρυπνῆ.

»Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν καὶ σεῖς, διότι δὲν γνωρίζετε πότε θὰ

Ἐλθη ὁ Κύριος, τὴν ἐσπέραν ἡ τὰ μεσάνυκτα ἡ τὸ πρωΐ. Μή· πως ἔλθῃ ἔξαφνα καὶ σᾶς εὔρῃ νά κοιμᾶσθε.

»Δι' αὐτό σᾶς λέγω : 'Α γρ υ π ν ε ἵ τ ε».

50. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

(*Ματθ. ΚΕ' 1 - 13*)

Τὴν εἰκόνα τῆς μελλούσης κρίσεως, καθώς καὶ ὅτι πρέπει νά εἶναι ἔτοιμοι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι κατα τὴν ὥραν αὐτήν, μὲ ζωηρότατον τρόπον παρουσιάζει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν τῶν δέκα Παρθένων.

«Κατὰ τὴν ὥραν τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου οἱ ἄνθρωποι θά όμοιάζουν πρὸς δέκα παρθένους, αἱ ὅποῖαι ἔλαβον τὰς λαμπάδας των καὶ ἔξηλθον εἰς προϋπάντησιν τοῦ νυμφίου.

»Αἱ πέντε ἀπό αὐτὰς ἦσαν φρόνιμοι, αἱ ἄλλαι ὅμως ἦσαν μωραί. Καὶ αἱ μὲν φρόνιμοι εἶχον λάβει μαζὶ των ἀρκετὸν ἔλαιον διά τὰς λαμπάδας των, ὥστε καὶ ἀν ἐβράδυνεν ὁ νυμφίος, νά μὴ μείνουν χωρὶς φῶς. Αἱ μωραὶ δμως δὲν εἶχον προνοήσει διά τοῦτο.

»Ἐπειδὴ δὲ ὁ νυμφίος ἐβράδυνε νά ἔλθῃ, ἐνύσταξαν ὅλαι καὶ ἀπεκοιμήθησαν.

»Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἤκουσθη μία φωνὴ, ποὺ ἔλεγεν :

— «Ἴδοι ὁ νυμφίος ἔρχεται ἐξέλθετε εἰς προϋπάντησίν τού».

»Τότε ἐξύπνησαν ὅλαι αἱ παρθένοι καὶ ἤτοιμαζον τὰς λαμπάδας των.

»Λέγουν δὲ αἱ μωραὶ πρὸς τὰς φρονίμους :

«Δώσατε καὶ εἰς ἡμᾶς ἀπό τὸ Ιδικόν σας ἔλαιον, διότι αἱ λαμπάδες μας σβήνουν».

»Ἀπεκρίθησαν δὲ εἰς αὐτὰς αἱ φρόνιμοι :

— «Δὲν δυνάμεθα νά σᾶς δώσωμεν, μήπως δὲν φθάσῃ οὕτε δι' ἡμᾶς οὕτε διά σᾶς· καλύτερον λοιπὸν εἶναι νά μεταβῆτε εἰς τούς πωλητὰς καὶ νά ἀγοράσετε».

»Ἐνῷ δὲ ἐκεῖναι ἔφυγον, διά νά ἀγοράσουν ἔλαιον, ἔφθασεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἔτοιμοι παρθένοι εἰσῆλθον μὲ ἀναμμένας

τὰς λαμπάδας των εἰς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

»Ἐπειτα ἀπὸ δλίγην ὕραν ἔφθασαν καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι καὶ ἐφώναζον ἀπ' ἔξω :

— «Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας».

»Ἐκεῖνος ὅμως ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν τὰς γνωρίζει.

»Λοιπόν, γρηγορεῖτε καὶ νὰ εἶσθε πάντοτε ἔτοιμοι», εἶπεν ὁ Σωτὴρ εἰς ὅσους τὸν ἥκουον, «διότι δὲν γνωρίζετε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὕραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται».

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΠΑΘΗ, ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΚΑΙ ΤΑΦΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. *Tὸ πολύτιμον μύρον καὶ ὁ Ἰούδας.*

(*Ματθ. ΚΣΤ' 6·16 καὶ Ἰωάν. ΙΒ' 3·8*)

Αύτὴν τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ποὺ ἔγινε τὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεως· τοῦ Λαζάρου εἰς Βηθανίαν, ἔνας ἐκ τῶν δώδεκα μαθητῶν, ὁ Ἰούδας, ἀπεφάσισε νὰ παραδώσῃ τὸν διδάσκαλόν του εἰς τὰς χεῖρας τῶν θανασίμων ἔχθρῶν του Γραμματέων καὶ Φαρισαίων. Ἐκινήθη δὲ πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὴν φιλαργυρίαν του.

Ἐπειδὴ εἶδε τὴν Μαρίαν, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Λαζάρου νὰ πλύνῃ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ μὲ μύρον πολύτιμον, δυσηρεστήθη καὶ εἶπε :

— «Τὸ μύρον τοῦτο ἥδύνατο νὰ πωληθῇ καὶ τὸ ἀντίτιμόν του νὰ μοιρασθῇ εἰς τοὺς πτωχούς».

Εἶπε δὲ τοῦτο, διδὺ αὐτὸς ἐκράτει τὰ χρήματα.

‘Ἄλλ’ ὁ Ἰησοῦς τότε ἀπήντησεν εἰς αὐτόν.

— «Ἀφες αὐτήν. Τοὺς πτωχούς πάντοτε ἔχετε, ἐμὲ δμως ὅχι».

Τόσον ἔχοιλάθη ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τούτου ὁ Ἰούδας, ὥστε τὴν ἐπαύριον μετέβη κρυφίως καὶ συνήντησε τοὺς Ἀρχιερεῖς. Ἀντὶ τριάκοντα δὲ ἀργυρίων, τὰ δποῖα ἔλαβε παρ’ αὐτῶν ὑπερσχέθη νὰ παραδώσῃ τὸν Ἰησοῦν, μόλις εὗρισκε τὴν κατάλληλον εὔκαιρίαν.

2. *Ἡ φριαμβεντικὴ εἵσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.*

(*Ματθ. ΚΑ' 1·11*)

Ἐπλησίαζεν ἡ ἥη τὸ Πάσχα. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐβδομάδος ὁ Κύριος ἐπορεύθη πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα.

“Οταν διήρχετο άπό τὸ χωρίον Βηθφαγῆ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, λέγει εἰς δύο μαθητάς του:

— «Πηγαίνετε εἰς τὸ ἀπέναντι χωρίον καὶ ἐκεῖ θά εὕρετε μίαν ὅνον μετὰ τοῦ πώλου αὐτῆς. Λάβετε τὸν πῶλον καὶ ἔαν σᾶς ἐρωτήσῃ κανείς, εἴπατε, ὅτι ὁ Διδάσκαλος ἔχει ἀνάγκην αὐτοῦ».

Οἱ μαθηταὶ μετέβησαν καὶ εύρηκαν πραγματικῶς εἰς τὸ χωρίον τὸν πῶλον, τὸν δποῖον ἔφεραν εἰς τὸν Ἱησοῦν. Εθεσαν ἐπάνω εἰς τὸν πῶλον τὰ φορέματά των, ἀνέβη δὲ ὁ Ἱησοῦς καὶ ἤρχισαν νά προχωροῦν πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ.

“Ετσι ἔξεπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ προφήτου Ζαχαρίου, δόποιος εἶπεν:

«Ἐΐπατε εἰς τὴν θυγατέρα Σιών: Ἰδοὺ δὲ βασιλεύς σου ἔρχεται εἰς σέ, καθήμενος ἐπὶ πῶλου ὅνου».

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ὅσοι εἶχον ἐκεῖ συρρεύσει, χάριν τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ὅταν ἥκουσαν, ὅτι ὁ Ἱησοῦς ἔρχεται, ἔκηλθον, διὰ νά τὸν προϋπαντήσουν.

“Ἄλλοι ἐκράτουν βάια, ἥτοι κλάδους φοινίκων, ἄλλοι ἐστρωσαν εἰς τὸν δρόμον ἐνδύματα καὶ κλάδους δένδρων, δῆλος δὲ μὲν μεγάλην χαράν καὶ ἐνθουσιασμὸν ἔκραζον:

— «Ωσαννά, εὐλογημένος δὲ ἐοχόμενος ἐν δνόματι Κυρίου ὠσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις».

Τοιουτοτρόπως δὲ Ἱησοῦς εἰς τὸ μέσον τοῦ πλήθους αύτοῦ, ποὺ ἐφώναζεν ἀπό χαράν καὶ ἐνθουσιασμόν, εἰσῆλθε μὲν δόξαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

“Οσοι δὲν ἔγνωριζον, ἐμάνθανον τότε, ὅτι ἦτο δὲ Ἱησοῦς, δόποιος κατήγετο ἀπό τὴν Ναζαρὲτ καὶ δόποιος μόλις χθὲς εἶχεν ἀναστῆσει τὸν Λάζαρον. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς μὲ βίᾳν ἐκράτουν τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὸν φθόνον των, ποὺ ἔβλεπον αὐτά. Δὲν ἡμποροῦσαν δὲ νά ἀνεχθοῦν τὰ παιδία, ποὺ ἐκραύγαζον τὸ «Ωσαννά».

‘Ο Ἱησοῦς ὅμως ἔλεγε:

— «Δὲν ἀνεγνώσατε, ὅτι ἀπὸ τὰ στόματα

'Η θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

τῶν μικρῶν παιδίων θὰ ἀκουσθοῦν ὅμνοι πρὸς τὸν Χριστόν;

Ἐπορεύθη δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἐξεδίωξε διὰ δευτέραν φορὰν τοὺς ἐμπόρους ἐξ αὐτοῦ, ἐνῷ ἔλεγεν εἰς αὐτούς:

— «Ἐκάματε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ἀντὶ οὗκου προσευχῆς, σπήλαιον ληστῶν».

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς δὲν ἤμποροῦσαν πλέον νὰ κρατήσουν τὴν μανίαν των κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸν συλλάβουν τὴν ίδιαν νύκτα. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ ἐδίδαξεν εἰς τὸν Ναὸν, τὴν ἑσπέραν ἀνεχώρησε μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς Βηθανίαν, ὅπου διενυκτέρευσεν.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἷσοδος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ πανηγυρίζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, μίαν Κυριακὴν πρὸ τοῦ Πάσχα, δτε διανέμονται βάια εἰς τοὺς χριστιανούς. Ψάλλεται τότε καὶ τὸ ἀκόλουθον ἀπολυτίκιον:

Ἄπολυτίκιον

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἥγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός. Οὐθενὶ καὶ ἡμεῖς, ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς τίκης σύμβολα φέροντες, σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν: Ωσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

3. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος.

(Ματθ. ΚΣΤ' 17 - 29)

Τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὄποιαν ἥρχιζεν ἡ ἕορτὴ τοῦ Πάσχα, ποὺ ἦτο ἡ Πέμπτη τῆς Ιδικῆς μας ἑβδομάδος τῶν Παθῶν, ἥρωτησαν οἱ μαθηταὶ τὸν Ἰησοῦν, ποῦ θέλει νὰ ἐτοιμάσουν τὸ δεῖπνον τοῦ Πάσχα.

‘Ο Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς:

— «Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν καὶ θὰ συναντήσετε ἔνα ἄνθρωπον, ποὺ θὰ κρατῇ μίαν ὑδρίαν. Ἀκολουθήσατε αὐτὸν εἰς τὴν

οικίαν, εἰς τὴν ὅποιαν θὰ εἰσέλθῃ. Εἰς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οικίας αὐτῆς εἴπατε νὰ σᾶς δείξῃ τὸ μέρος, δῆπου θὰ ἐτοιμάσετε τὸ δεῖπνον».

Μετέβησαν λοιπὸν δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς, ὁ Ἰωάννης καὶ δὲ Πέτρος, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἔπραξαν σύμφωνα πρὸς τὰς δόδηγίας τοῦ Ἰησοῦ,

Εὗρῆκαν τὸν ἄνθρωπον μὲ τὴν ύδριαν, καθὼς καὶ τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οικίας, εἰς τὴν ὅποιαν εἰσῆλθεν. Ἡρώτησαν αὐτὸν διὰ τὸ δεῖπνον καὶ ἑκεῖνος ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἀνώγειον τῆς οικίας, ποὺ ἦτο ἐστρωμένον καὶ ἔτοιμον. Τότε οἱ δύο μαθηταὶ ἥρχισαν νὰ ἐτοιμάζουν δὲ τι ἔχρειάζετο ἀκόμη διὰ τὸ δεῖπνον.

Τὴν ἑσπέραν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς ἄλλους μαθητάς καὶ ἐκάθησαν ὅλοι εἰς τὴν τράπεζαν.

Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον, ἐσηκώθη ὁ Χρηστός καὶ ἥρχισε νὰ νίπτῃ κατὰ σειρὰν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του. Μὲ τὴν πρᾶξιν του αὐτὴν ἔδωσεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς του δὲ ἵδιος παράδειγμα ταπεινοφροσύνης. Ἐπειτα ἥρχισαν νὰ τρώγουν.

Αἴφνης δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε μὲ ταραχήν :

— «Ἐνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ».

«Ολοι κατεταράχθησαν, καθὼς ἥκουσαν τὸν λόγον αὐτὸν καὶ ἥρωτων τὸν Ἰησοῦν ποῖος εἶναι. Ο δὲ Ἰωάννης, ὁ πλέον ἀγαπημένος μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, ἔκλινεν εἰς τὸ στῆθος τοῦ διδασκάλου καὶ τὸν ἥρωτα ποῖος ἦτο δὲ προδότης.

Τότε δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν :

— «Εἶναι ἑκεῖνος, εἰς τὸν δόποιον ἐγὼ θὰ δώσω ἄρτον, ἀφοῦ ἐμβάψω αὐτὸν εἰς τὸ πινάκιον».

Καὶ προσέφερε τὸν ἄρτον εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ἐνῷ συγχρόνως τοῦ ἔλεγεν :

— «Ο, τι μέλλεις νὰ κάμης, κάμε το τὸ ταχύτερον».

Ο δὲ Ἰούδας ἀμέσως ἔξηλθεν.

Αφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ Ἰούδας, ὁ Ἰησοῦς ἔλαβε καὶ ηύλογησε τὸν ἄρτον, τὸν ἔκοψε καὶ τὸν ἐμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητάς καὶ εἶπε :

«Λάβετε, φάγετε· τοῦτο ἔστι τὸ σῶμα μου».

”Επειτα ἔλαβε τὸ ποτήριον καὶ ἀφοῦ ηύχαριστησεν, ἔδωσεν εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ εἶπε :

«Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. Τοῦτο ἐστὶ τὸ αἷμα μου, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν».

Συνέστησε δὲ νὰ κάμουν ὅμοίως πάντοτε πρὸς ἀνάμνησίν του καὶ τοῦτο εἶναι δι’ ἡμᾶς σήμερον τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εύχαριστίας.

Απόλυτέκτον

Τοῦ Δείπνου σον τοῦ Μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε, οὐ μὴ γάρ τοῖς ἐχθροῖς σον τὸ μυστήριον εἴπω, οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ δὲ Ἰούδας, ἀλλ’ ὡς δὲ ληστῆς ὅμοιογήσω, μνήσθητί μου Κύριε, ἐν τῇ βασικείᾳ σον.

4. Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του.
(Ματθ. ΚΣΤ' 31 - 38)

Εἰς τὸ τέλος τοῦ δείπνου ό Σωτὴρ ἥρχισε νὰ διδῃ εἰς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ τάς τελευταίας νουθεσίας καὶ διδασκαλίας του. ἀφοῦ ἐπλησίαζεν ἡδη δὲ θάνατός του.

Εἶπε λοιπόν εἰς αὐτούς :

— «Μετ’ ὀλίγον ἀποχωρίζομαι ἀπὸ σᾶς καὶ ἀπέρχομαι εἰς τὸν πατέρα μου τὸν οὐράνιον. Ἀφήνω δὲ μως εἰς σᾶς μίαν νέαν καὶ σπουδαιοτάτην ἐντολὴν: νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ὁπως ἐγὼ ἡγάπησα ὑμᾶς, οὕτω καὶ σεῖς διφείλετε νὰ ἀγαπᾶσθε μεταξύ σας. Μόνον οὕτω θὰ διακρίνεσθε, ὅτι εἶσθε μαθηταί μου.

»Ἐκεῖ πού ἐγὼ ὑπάγω, βεβαίως δὲν ἥμπορεῖτε νὰ μὲ ἀκολουθήσετε. Μὴ λυπήσθε δέ μως, διότι δὲν θὰ σᾶς ἐγκαταλείψω. Μὴ ταραχθῆτε. Πιστεύετε εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν Θεόν.

»Οταν τηρήτε τάς παραγγελίας μου, ἐγὼ θὰ παρακαλέσω

τὸν πατέρα μου νὰ στείλη εἰς σᾶς τὸν Παράκλητον, τὸ "Ἄγιον Πνεῦμα, τὸ δόπιον θὰ μένῃ πάντοτε πλησίον σας καὶ θὰ σᾶς βοηθήῃ εἰς κάθε περίστασιν".

'Αφοῦ εἶπεν αὐτά δὲ Ἰησοῦς, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ δεῖπνον καὶ μαζὶ του ὅλοι οἱ μαθηταί.

'Ο Πέτρος, ἐπειδὴ ἐπίστευεν, δτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποτρέψῃ τὸν κίνδυνον, ποὺ ἀπειλοῦσε τὸν διδάσκαλόν του, ἔφωναξε:

— «Κύριε, ἐγὼ θὰ θυσιάσω τὴν ζωὴν μου διὰ σέ».

'Αλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη:

— «Λοιπόν, Πέτρε, ἀπόψε σὺ θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φοράς, πρὶν δὲ ἀλέκτωρ λαλήσῃ».

"Ἐπειτα ἐξηκολούθησε νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ διδῇ διαφόρους συμβουλάς καὶ θάρρος εἰς τοὺς μαθητάς του, ἐνῷ συγχρόνως ἔξηρχοντο ἐκ τοῦ δείπνου.

5. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γεθσημανῆ. Σύλληψις αὐτοῦ.

(Ματθ. ΚΣΤ' 36 - 56)

'Ἐπροχώρουν ἡδη, δὲ Σωτὴρ μὲ τοὺς μαθητάς καὶ ἔφθασαν μετ' ὀλίγον εἰς τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ ἦτο καὶ δὲ κῆπος Γεθσημανῆ, ὅπου δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς συνήθιζε νὰ πηγαίνῃ μὲ τοὺς μαθητάς του καὶ νὰ προσεύχεται.

"Οταν ἔφθασαν ἐκεῖ, δὲ Ἰησοῦς ἔλαβε μαζὶ του τοὺς τρεῖς περισσότερον ἀγαπημένους μαθητάς, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ εἰσῆλθε βαθύτερον εἰς τὸ κῆπον, ὅπου ἤρχισε νὰ λέγῃ εἰς αὐτούς :

— «Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου μέχρι θανάτου».

Καὶ ἐπρόσθεσεν :

— «Ἄγρυπνεῖτε μαζὶ μὲ ἐμέ».

"Ἐπειτα ἐπροχώρησεν ἀκόμη μόνος καὶ ἀφοῦ ἐπεσε μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, ἤρχισε νὰ προσεύχετε καὶ νὰ λέγῃ :

— «Πάτερ μου, ἀνείναι δυνατόν, ἃς περάσῃ ἀπὸ ἐμὲ τὸ ποτήριον τοῦτο. Πλὴν ἃς γίνῃ ὅχι ὅπως ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὅπως θέλεις σύ».

Μετὰ τοῦτο ἐπέστρεψεν ἐκεῖ, ὅπου εἶχεν ἀφῆσει τοὺς μα-

θητάς του. Εύρηκεν δμως αύτούς νὰ κοιμῶνται καὶ λέγει :

— «Δὲν ἡδυνήθητε οὕτε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσετε μαζί μου ; ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ ἔρχεται εἰς σᾶς δὲ πειρασμός. Ἡ μὲν ψυχὴ εἶναι πρόθυμος, ἀλλὰ τὸ σῶμα ἀσθενές».

Ἐπιστρέφει καὶ προσεύχεται μόνος του πάλιν καὶ ἔπειτα ἐπανέρχεται καὶ εύρισκει τοὺς μαθητὰς νὰ κοιμῶνται ἀκόμη.

Διὰ τρίτην φοράν προσηγάγθη καὶ δταν ἐπέστρεψε καὶ εύρηκε πάλιν τοὺς μαθητας νὰ κοιμῶνται, λέγει εἰς αὐτούς :

— «Κοιμᾶσθε λοιπόν ! Ἰδού ἔφθασεν ἡ ὥρα καὶ παραδίδομαι εἰς χεῖρας τῶν ἔχθρῶν μου. Σηκωθῆτε, ἃς πηγαίνωμεν. Ἰδού ἔρχεται ἑκεῖνος, ποὺ θὰ μὲ παραδώσῃ».

Καὶ πραγματικῶς τὴν στιγμὴν ἑκείνην ἔφάνησαν φῶτα καὶ ἄνθρωποι πολλοὶ ἤρχοντο μὲ θόρυβον. Ἡσαν ἄνθρωποι τῶν ἀρχιερέων, ποὺ συνωδεύοντο ἀπὸ Ρωμαίους στρατιώτας, τοὺς ὅποιους ὠδήγηει ὁ Ἰούδας.

Ο Ἰησοῦς ἐπροχώρησεν ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἄνθρωπους αὐτούς καὶ ἔρωτῷ :

«Ποῖον ζητεῖτε ; ».

Λέγουν :

— «Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον».

Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται :

— «Ἐγὼ εἰμαι».

Τὴν ίδιαν στιγμὴν ἐπροχώρησεν δὲ Ἰούδας καὶ ἐφίλησε τὸν διδάσκαλόν του. Τὸ φίλημα αὐτὸν ἦτο τὸ σύνθημα, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ἄνθρωπους τὸν Ἰησοῦν.

Τότε ἐπροχώρησαν οἱ στρατιῶται καὶ οἱ ἄλλοι καὶ συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν.

Οι μαθηταί, οἱ ὄποιοι εἶχον ἥδη ἔξυπνήσει, ἔβλεπον τὰ γεννόμενα φοβισμένοι καὶ δὲν ἤξευραν τί νὰ κάμουν. Ο Πέτρος δμως ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του, διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν διδάσκαλόν του καὶ ἔκοψε τὸ οὖς ἐνὸς ὑπηρέτου τοῦ ἀρχιερέως, ποὺ ὠνομάζετο Μάλχος.

Ο Ἰησοῦς ἐπέπληξε τὸν Πέτρον καὶ τοῦ λέγει :

— «Πέτρε, βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην».

"Επειτα ἐθεράπευσε τὸ οὓς τοῦ διούλου καὶ ἡκολούθησε χωρὶς ἀντίστασιν τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ τὸν συνέλαβον.

'Απὸ ὅλους δὲ τοὺς μαθητὰς μόνον ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἡκολούθησαν, ἀνακατευμένοι μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῆς συνοδείας, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἐκρύβησαν.

6. 'Ο Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ ἀρχιερέως "Αννα.

('Ιωάν. ΙΗ' 11 - 28)

Δέσμιον τώρα τὸν Ἰησοῦν ἔφεραν ἐμπρὸς εἰς τὸν Ἀνναν. Αὐτὸς ἦτο ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ παρελθόντος ἔτους, πενθερὸς δὲ τοῦ Καϊάφα, ποὺ ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου.

'Ο "Αννας ἤρχισε νὰ ἐρωτᾷ τὸν Ἰησοῦν διὰ τοὺς μαθητὰς του καὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν του. 'Αλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη, ὅτι πάντοτε ἐκήρυττε δημοσίως καὶ οὐδέποτε κρυφά. 'Επομένως δόπιονδήποτε καὶ ἀν ἐρωτοῦσαν, θὰ ἀπήντα περὶ τῆς διδασκαλίας του.

"Ενας ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ ἀρχιερέως ἐρράπησε τότε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ λέγει :

— «Τοιουτόρπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν Ἀρχιερέα ;»

'Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν :

— «Ἐάν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησε περὶ τοῦ κακοῦ, ἐὰν δὲ καλῶς, διατί μὲ δέρεις ;»

'Ο "Αννας ἀφοῦ προανέκρινε τὸν Ἰησοῦν, τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸν Καϊάφαν, δόπιον ἦτο καὶ πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου.

7. 'Ο Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου.

(Ματθ. ΚΣΤ' 57 - 68)

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα εἶχε συγκληθῆ ἥδη τὸ Συνέδριον, τὸ δόπιον ἀπετέλουν οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. "Ἐφεραν λοιπὸν ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου τούτου τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ διατυπώσουν μίαν κατηγορίαν ἐναντίον του καὶ νὰ τὸν καταδικάσουν.

Διάφοροι φευδομάρτυρες παρουσιάσθησαν, ἀλλ' αἱ κατηγορίαι, τὰς δόπιας εἶπον, δὲν ἤσαν τοιαῦται, ὥστε νὰ φέρουν

τὴν καταδίκην. Ἐπὶ τέλους παρουσιάσθησαν δύο, οἱ ὅποιοι εἶπον :

«Ἡκούσαμεν νὰ λέγῃ οὗτος, ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν Ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἀνοικοδομήσῃ».

Τὴν φράσιν αὐτὴν ἀληθινὰ εἶχεν εἴπει ὁ Σωτήρ, ἀλλ᾽ ἐνδει μὲ αὐτὴν τὴν τριήμερον ταφῆν καὶ ἀνάστασίν του, πρᾶγμα τὸ ὅποιον οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἔνόησαν.

«Ο Καϊάφας λέγει τότε πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— «Ἀκούεις πῶς σὲ κατηγοροῦν ; τί ἀπαντᾶς;»

‘Αλλ᾽ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίνετο.

Τότε ὁ Καϊάφας, ἐπειδὴ ἥθελεν ὅπωσδήποτε νὰ καταδικάσῃ τὸν Ἰησοῦν, λέγει εἰς αὐτόν.

— «Σὲ ἔξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἶπέ μας, εἶσαι σὺ δὲ Χριστός, δὲν υἱός τοῦ Θεοῦ;»

“Ο Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— «Ναὶ, ἐγὼ εἰμι αὐτός».

Τώρα πλέον ὁ Καϊάφας ἔδειξε μεγάλην ἀγανάκτησιν ἐμπρὸς εἰς ὄλους, ἔσχισε τὸ φόρεμά του καὶ ἀνεφώνησε :

— «Ποίαν ἀνάγκην ἔχομεν ἀπὸ μάρτυρας ; ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔβλασφήμησεν. Ἡκούσατε ὅλοι τὴν φοβεράν βλασφημίαν του, ποὺ εἶπεν, ὅτι εἶναι υἱός τοῦ Θεού. Ποία λοιπὸν εἶναι ἡ γνώμη σας;»

“Ολοι τότε ἀπεκρίθησαν :

— «Εἶναι ἔνοχος θανάτου !»

“Ο Ἰησοῦς τοιουτοτρόπως εἶχε πλέον καταδικασθῆ νομίμως. Ἡρχισταν τότε οἱ παριστάμενοι νὰ κακομεταχειρίζωνται τὸν ἀθῷον κατάδικον. Τὸν ἔπτυον, τὸν ἔκτύπων, τὸν ἐνέπαιζον καὶ τοῦ ἔλεγον :

— «Προφήτευσε, Χριστέ, ποῖος σὲ ἔκτύπησε».

Ἐνῷ δὲ αὐτὰ ἔγινοντο ἐντὸς τῆς οἰκίας, εἰς τὴν αὐλὴν εἶχαν μείνει πολλοὶ ἀπὸ τὴν συνοδείαν καὶ ἐθερμαίνοντο ἐμπρὸς εἰς μίαν πυράν. Μαζὶ μὲ αὐτοὺς ἦσαν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ιωάννης.

“Ο Ιωάννης, ἐπειδὴ ἦτο γνωστὸς εἰς τὴν θυρωρόν, εισῆλθε, παρεκάλεσε δὲ αὐτὴν νὰ ἀφήσῃ καὶ τὸν Πέτρον νὰ εισέλθῃ.

Τότε ἡ θυρωρὸς ἤρωτησε τὸν Πέτρον.

— «Μήπως καὶ σὺ εἶσαι μαθητὴς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ;»

Ο δὲ Πέτρος ἤρνηθη.

Κατόπιν ἤρωτησεν ἄλλος πάλιν τὸν Πέτρον, ἀν τοῦ μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, πάλιν δὲ αὐτὸς ἤρνηθη.

Διὰ τρίτην δὲ φορὰν τὸν ἤρωτησαν καὶ ἤρνηθη. Τότε ἐλάλησεν δὲ ἀλέκτωρ.

Ο Πέτρος μόλις ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος καὶ ἐνεθυμήθη τοὺς λόγους τοῦ διδασκάλου του, ἐξῆλθεν ἔξω καὶ ἔκλαυσε πικρῶς.

Ο 'Ιούδας, ποὺ ἐπρόδωσε τὸν Ἰησοῦν, μόλις ἔμαθε τὴν καταδίκην του, μετενόησε. Ἐτρεξε τότε εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐπέστρεψε τὰ ἀργύρια.

Εἶπε δὲ εἰς αὐτούς :

— «Ἡμάρτησα. Σᾶς παρέδωσα Ἑνα ἀθῷον».

Ἐπειτα μετέβη καὶ ηύτοκτόνησε.

8. Ο 'Ιησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου.

(Ματθ. ΚΖ' 11 - 32)

Η ἀπόφασις τοῦ 'Ιουδαϊκοῦ συνεδρίου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἑκτελεσθῇ, ἀν δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἔγκρισις τοῦ Ρωμαίου ἡγεμόνος τῆς 'Ιουδαίας. Ἐφεραν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ διοικητήριον, διόπου διέμενεν δὲ ἡγεμῶν καὶ τὸ δποῖον ἐκαλεῖτο Πραιτώριον.

Ηγεμῶν ἦτο τότε δὲ Πόντιος Πιλάτος.

Ητο ἥδη πρωία τῆς Παρασκευῆς, ἐβιάζοντο δὲ οἱ ἔχθροι τοῦ Ἰησοῦ νὰ θανατωθῇ οὕτος πρὸ τοῦ Σαββάτου, διότι τὸ Σάββατον δὲν ἐπέτρεπε τοιαῦτα ἔργα. Ἄλλ' δ Πιλάτος, δταν ἤκουσε τὴν κατηγορίαν, δτι δὲ Ἰησοῦς ἐβλασφήμει, διότι ἔλεγεν, δτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δὲν ἥθελε νὰ ἔγκρινῃ καὶ νὰ διατάξῃ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ.

Οταν ἀντελήφθησαν τοῦτο οἱ 'Ιουδαῖοι, κατηγόρησαν τῷρα τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν Πιλάτον, δτι ὠνόμαζε τὸν ἑαυτὸν του βασιλέα τῶν 'Ιουδαίων.

Ο Πιλάτος τότε ἤρωτησε τὸν Ἰησοῦν :

— «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;»

‘Ο ‘Ιησοῦς ὅμως ἀπεκρίθη :

— «Δὲν εἶμαι βασιλεύς, ως οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς. Διότι τότε οἱ ἄνθρωποί μου θά ἡγωνίζοντο νὰ μὲ ἀπελευθερώσουν. Ἐγὼ ἥλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν.»

‘Ο Πιλάτος ἀντελήφθη, ὅτι εἶχεν ἐμπρός του ἔνα ἀθῷον, τὸν δποῖον κατεδίωκον οἱ ἀρχιερεῖς διὰ προσωπικοὺς λόγους. Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ εὕρῃ τρόπον, ὅπως τὸν ἀπελευθερώσῃ.

Ἐπειδὴ ὑπῆρχε συνήθεια κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα νὰ διδεται ἡ ἐλευθερία εἰς ἔνα ‘Ἐβραῖον κατάδικον, ὁ Πιλάτος ἥρωτησε τὸν ὄχλον ποῖον ἐπροτιμοῦσαν νὰ ἀπολύσῃ, τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν. Ἡτο δὲ ὁ Βαραββᾶς ἔνας κακούργος τόσον ἀποτρόπαιος, ὥστε ὁ Πιλάτος ἥλπιζεν, ὅτι οἱ ‘Ἐβραῖοι θὰ ἐπροτιμοῦσαν νὰ ἀπολυθῇ ὁ Ἰησοῦς.

Ἐν τούτοις ὅμως ὁ ὄχλος ἐζήτησε τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Βαραββᾶ.

— «Καὶ τί νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν;» ἥρωτησεν ὁ Πιλάτος.

— «Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν!» ἔκραζον τώρα οἱ ὄχλοι σύμφωνα μὲ τὰς ὁδηγίας τῶν ἀρχιερέων.

Τότε ὁ Πιλάτος, μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ ἔδιδε κάποιαν διέξοδον εἰς τὴν μανίαν τοῦ ὄχλου, διέταξε νὰ μαστίγωθῇ ὁ Ἰησοῦς. Μετὰ τὴν μαστίγωσιν οἱ στρατιῶται ἐνέδυσαν τὸν Ἰησοῦν μὲ πορφύραν καὶ ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του στέφανον ἐξ ἀκανθῶν. Ἔτσι παρουσίασαν αὐτὸν εἰς τὸν ὄχλον, ὁ δὲ Πιλάτος λέγει :

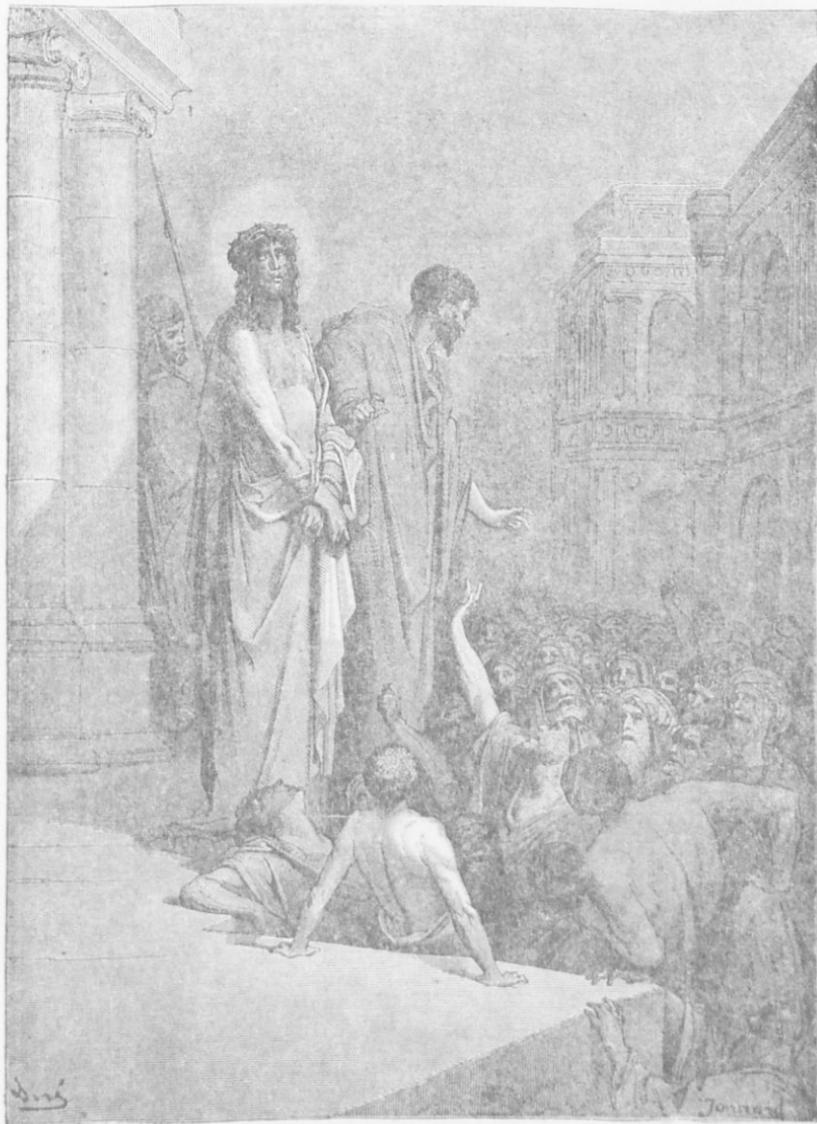
— «Ιδοὺ ὁ ἄνθρωπος.»

“Ηλπιζε τοιουτοράπως ὁ Πιλάτος, ὅτι θὰ ἔκαμνε τόσον γελοίαν τὴν κατηγορίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτήσουν πλέον τὴν σταύρωσίν του.

‘Αλλ’ οἱ ‘Ἐβραῖοι δὲν ἔπαινον νὰ φωνάζουν :

— «Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν!».

Καὶ ἐπειδὴ ἔβλεπον τοὺς δισταγμούς τοῦ Πιλάτου, τὸν ἥπειλησαν τώρα, ὅτι ἀν δὲν θανατώσῃ τὸν Ἰησοῦν, ποὺ ὀνόμαζε τὸν ἔαυτόν του βασιλέα, θὰ θεωρηθῇ ὡς ἔχθρὸς τοῦ Καίσαρος.

« Ἰδε δὲ καὶ θεωπός ».

Τοῦτο ἐφόβισε τὸν Πιλᾶτον.⁷ Ήτο δυνατὸν πράγματι νὰ κατηγορηθῇ εἰς τὴν Ρώμην, διτὶ ύπεστήριζεν ἔνα ἄνθρωπον, ποὺ ἔλεγεν, διτὶ ἥτο βασιλεὺς καὶ τότε θά ἐκινδύνευεν.

Ἐκαμεν ἐν τούτοις μίαν ἀκόμη προσπάθειαν. Παρουσίασε διὰ μίαν ἀκόμη φοράν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ὅχλον καὶ τὸν ἡρώτησε πάλιν, ἔαν θέλῃ τὴν σταύρωσίν του. "Οταν δὲ καὶ πάλιν αὐτοὶ ἐφώναξαν «Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν!», εἶδεν, διτὶ δὲν ἤδυνατο πλέον νὰ ἀντισταθῇ.

Ἐνιψε τότε τὰς χεῖρας του καὶ εἶπεν: «Αθῷος εἶμαι ἀπὸ τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Σεῖς εἶσθε ύπεύθυνοι».

Ο δὲ λαὸς τῶν Ἐβραίων ἐφώναξε:

— «Τὸ αἷμα του ἐπάνω μας καὶ εἰς τὰ παιδιά μας».

Καὶ τότε ὁ Πιλᾶτος τὸν μὲν Βαραββᾶν ἀπέλυσε, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωσεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, διὰ νὰ τὸν σταυρώσουν.

9. Η Σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ.

(Ματθ. ΚΗ' 33 - 56)

Παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶται καὶ τὸν ἔφεραν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς ἔνα τόπον, ποὺ ὠνομάζετο Γολγοθᾶς, ἥτοι Κρανίου Τόπος. Ἐκεῖ ἐγίνοντο συνήθως αἱ θανατικαὶ ἔκτελέσεις.

Ἐβάσταζε δὲ ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ τὸν σταυρὸν του εἰς τὸν δρόμον, μέχρις δτου ἐκουράσθη καὶ δὲν ἤδυνατο πλέον νὰ φέρῃ αὐτόν. Τότε ἤγγρευσαν διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ σταυροῦ ἔνα ἄνθρωπον, ποὺ ὠνομάζετο Σίμων καὶ ἥτο ἀπὸ τὴν Κυρήνην.

Ήτο τώρα μεσημβρία Παρασκευῆς, δτε ἔφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν καὶ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ δύο ἄλλους κακούργους. Καὶ ἔστησαν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ μέσον τῶν δύο ληστῶν.

Τὰ ἑνδύματα τοῦ Ἰησοῦ ἐμοίρασαν μεταξύ των οἱ στρατιῶται.

Ἐθεσαν δὲ ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν μίαν ἐπιγραφήν, ποὺ ἐφανέρωνε λακωνικῶς τὴν αἰτίαν τῆς καταδίκης:

«Ιησοῦς Ναζωραῖος, Βασιλεὺς Ἰουδαίων»

Πολλοὶ ἀπὸ τὸν ὅχλον, ποὺ παρηκολούθησαν καὶ ἔβλεπαν τώρα, περιέπαιζαν τὸν ἐσταυρωμένον καὶ ἔλεγον :

Ο Χριστός γονατίζει ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ.

9

— «Σύ, ποὺ δύνασαι νὰ κρημνίσῃς καὶ ν' ἀνοικοδομήσῃς τὸν ναὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας, κατέβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ».

“Αλλοι δὲ ἔλεγον :

— «”Αλλους ἔσωσες, τὸν ἑαυτόν σου δὲν ἡμπορεῖς νὰ τὸν σώσῃς ; ἂν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἄς σὲ σώσῃ λοιπὸν ὁ Θεός».

‘Ο Σωτῆρ θμῶς ἔλεγε :

— «Πά τερ, συγχώρησον αὐτούς, οἱ οἵτι δὲν γνωρίζουν τί κάμνουν».

‘Επισης καὶ ὁ ἔνας ἀπὸ τοὺς ληστὰς ἡθέλησε νὰ περιπαίξῃ τὸν Σωτῆρα καὶ εἶπεν :

— «’Εὰν εἶσαι ὁ Χριστός, σῶσε καὶ τὸν ἑαυτόν σου καὶ ἡμᾶς».

‘Ο ἄλλος θμῶς ληστῆς τὸν ἐπέπληξε καὶ τοῦ λέγει :

— «Δὲν φοβεῖσαι τὸν Θεόν σὺ ὁ ἔνοχος, ἀλλὰ περιπαίζεις καὶ βλασφημεῖς τὸν ἀθῷον ;»

‘Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ἥδη πιστεύσει οὕτος εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτόν :

— «Μηδσθητί μου, Κύριε, δταν ἔλθης ἐν τῇ βασιλείᾳ σου».

‘Ο δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς τὸν κακοῦργον, ποὺ ἐπίστευσε :

— «’Αληθῶς σοῦ λέγω, ὅτι σήμερον θὰ εἶσαι μαζί μου εἰς τὸν παράδεισον».

‘Ἐπειτα ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία ἔμενεν δρθία πλησίον τοῦ σταυροῦ, μαζὶ μὲ τὸν ἀγαπητόν του μαθητὴν Ἰωάννην καὶ λέγει :

— «Μῆτερ, ίδού δι υἱός σου».

Καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην :

— «’Ιδού ἡ μήτηρ σου».

‘Απὸ τὴν ὥραν ἐκείνην ὁ Ἰωάννης παρέλαβε τὴν μητέρα τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἂν καὶ ὁ ἥλιος ἔμεσουράνει ἀκόμη, σκότος βαθὺ ἐπῆλθεν. Ἐκράτησε δὲ τὸ σκότος τοῦτο τρεῖς ὥρας.

Μετὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξεν :

— «’Ηλί, Ἡλί, λαμὰ σαβαχθανί !» τὸ ὅποιον σημαίνει : «Θεέ μου, Θεέ μου, διατί μὲ ἐγκατέλειψες ;»

Μερικοί ἀπὸ αὐτούς, ποὺ ἤκουσαν εἶπον μεταξύ των :
— «Τὸν Ἡλίαν καλεῖ εἰς βοήθειαν».

Ἐπειτα δὲ Ἰησοῦς εἶπε :

— «Διψῶ».

Ἐσπευσε δὲ κάποιος καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὸν χολὴν ἀνα-
κατευμένην μὲν δόξος. Οἱ Χριστὸς ἐδοκίμασε καὶ δὲν ἔπιεν.

Ἐκλινε τότε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξέπνευσεν, ἐνῷ ἔλεγε τοὺς τε-
λευταίους τούτους λόγους :

— «Τετέλεσται. Πάτερ, εἰς χεῖρας σου
παραδίδω τὸ πνεῦμα μου».

Τὴν Ἰδίαν στιγμὴν ἔνας μεγάλος σεισμὸς ἐκλόνισε τὴν γῆν,
βράχοι ἐσχίσθησαν, τάφοι ἤνοιχθησαν καὶ τοῦ ναοῦ τὸ κατα-
πέτασμα ἐσχίσθη εἰς δύο.

Οἱ ὅσοι παρευρίσκοντο ἐκεῖ, ὡς καὶ οἱ Ρωμαῖοι στρα-
τιῶται μὲν τὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικόν, ποὺ ἐφρουροῦσαν τοὺς
ἐσταυρωμένους, κατετρόμαξαν. Ἐλεγον δέ :

— «Ἄληθῶς, δὲ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Θεοῦ υἱός».

Ἐπειδὴ δὲ ἄλλη ἡμέρα ἦτο Σάββατον, παρουσιάσθησαν εἰς
τὸν Πιλᾶτον οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτησαν νὰ θανατώθοῦν οἱ τρεῖς
ἐσταυρωμένοι. Ἐπίσης ἐζήτησαν νὰ καταβιβασθοῦν ἀπὸ τοὺς
σταυρούς, ὅστε νὰ μὴ εύρισκωνται ἐκεῖ τὴν ἡμέραν τοῦ Σα-
βάτου.

Οἱ Πιλᾶτος ἔδωσε τὴν διαταγὴν καὶ ἐφόνευσαν ἐπὶ τοῦ
σταυροῦ τοὺς δύο ληστάς. Τὸν Ἰησοῦν δύμας, ἐπειδὴ εἶδον, διτι
εἶχεν ἀποθάνει, δὲν ἐπείραξαν. Μόνον ἔνας ἐκ τῶν στρατιω-
τῶν ἐκέντησε τὴν πλευράν του μὲ τὴν λόγχην, διὰτοῦ
θῆ. Ἐξῆλθε δὲ ἀπὸ τὴν πληγὴν αἷμα καὶ ὥδωρ.

10. Ἡ Ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ Ταφὴ τοῦ Σωτῆρος.

(Ιωάν. ΙΘ' 31 - 42)

Ἐνῷ εἰς τὸν Γολγοθᾶν συνέβαινον αὐτά, παρουσιάσθη εἰς
τὸν Πιλᾶτον δὲ Ἰωσὴφ καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ
θάψῃ τὸν Ἰησοῦν. Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαίαν, ἦτο

ἐπίσημος Ἰουδαῖος βουλευτής, μέλος τοῦ Ἐβραϊκοῦ Συνεδρίου καὶ κρυφός μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ.

Ο Πιλάτος ἔδωσε τὴν ἄδειαν εἰς τὸν Ἰωσὴφ νὰ παραλάβῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

Μαζὶ μὲ τὸν Ἰωσὴφ ἤλθε καὶ ὁ Νικόδημος, καὶ οὗτος βουλευτής καὶ κρυφός μαθητὴς τοῦ Σωτῆρος, ὁ διποῖος ἔφερε μαζὶ του ἀρώματα, σμύρναν καὶ ἀλόην διὰ τὸν ἐνταφιασμόν.

Ἄφοῦ κατεβίβασαν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ (ἀποκαθήλωσαν) τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐτύλιξαν τὸ σεπτὸν σῶμα μὲ σινδόνην, τὴν δοποῖαν προηγουμένως ἔβρεξαν μὲ ἀρωματικάς ὕλας, ἡτοίμασαν αὐτό.

Ἐπειτα τὸ ἔφερον εἰς ἓνα κῆπον, ἐκεῖ πλησίον, διοῦ ὑπῆρχεν ἔνα μνημεῖον σκαλισμένον εἰς τὸν βράχον καὶ τὸ διποίον μόλις εἶχε κατασκευασθῆ. Ἐκεῖ ἐτοποθέτησαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ οἱ εὐσεβεῖς αὐτοὶ ἄνθρωποι καὶ ἐπειτα ἐκύλισαν ἔνα μεγάλον λίθον καὶ ἔφραξαν τὴν εἰσοδον.

Οι ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄλλοι ἐνδιαφερόμενοι, διὰ τὰ σταματήσῃ πλέον κάθε κίνησις γύρω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Πιλάτον καὶ ἐζήτησαν νὰ ἐπιθεωρηθῇ καὶ νὰ κλεισθῇ καλῶς ὁ τάφος. Ἐπίσης ἐζήτησαν νὰ τεθῇ φρουρά ἔξω ἀπὸ αὐτόν. Διότι ἔλεγον, δτι «ἴκετος ὁ πλάνος ἐνόσῳ ἔζη εἰπεν δτι εἰς τρεῖς ἡμέρας ἥθελεν ἐγερθῆ».

Ἐφοβοῦντο λοιπὸν μήπως οἱ μαθηταὶ του κλέψουν τὴν νύκτα τὸ σῶμα καὶ διαδώσουν κατόπιν, δτι ἥγερθη ἐκ νεκρῶν.

Ο Πιλάτος δὲν ἔφερεν ἀντίρρησιν, ἀλλ' εἰπεν εἰς αὐτούς:

— «Ὑπάγετε καὶ κλείσατε τὸν τάφον, δπως γνωρίζετε».

Διέταξε δὲ νὰ τοποθετηθῇ φρουρά εἰς τὸν τάφον.

Ἐπήγαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, ἐπεθεώρησαν καὶ ἐσφράγισαν τὸν τάφον καὶ ἀφοῦ εἶδον καὶ τὴν φρουράν εἰς τὴν θέσιν της ἀνεγκάρησαν ἥσυχοι.

Α πολυτέκνον

Ο εὐσκήμων Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼρ τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, σινδόνη καθαρὰ ειλήσας καὶ ἀρώμασιν ἐν μηνύματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ, ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

(Μάρκ. ΙΣΤ'. 1 - 8)

Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς, τὴν χαραυγήν, αἱ γυναῖκες Μαρία ἡ Μαγδαληνή, Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, ἥλθον εἰς τὸν τάφον, διὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Σωτῆρος μὲ ἀρώματα.

Αἱ μυροφόροι, καθὼς ἤρχοντο πρὸς τὸν τάφον, ἔλεγον μεταξύ των :

— «Ποῖος θά ἀποκυλίσῃ τὸν λίθον τοῦ μνημείου;» διότι ὁ λίθος οὗτος ἦτο βαρύτατος.

«Οταν ἐπλησίασαν, εἶδον μὲ ἀπορίαν των, διὰ τὸ μὲν λίθος εἶχεν ἀποκυλισθῆ, οἱ δὲ φρουροὶ τοῦ τάφου εὔρισκοντο ἐπὶ τοῦ ἁδάφους κατάτρομοι.

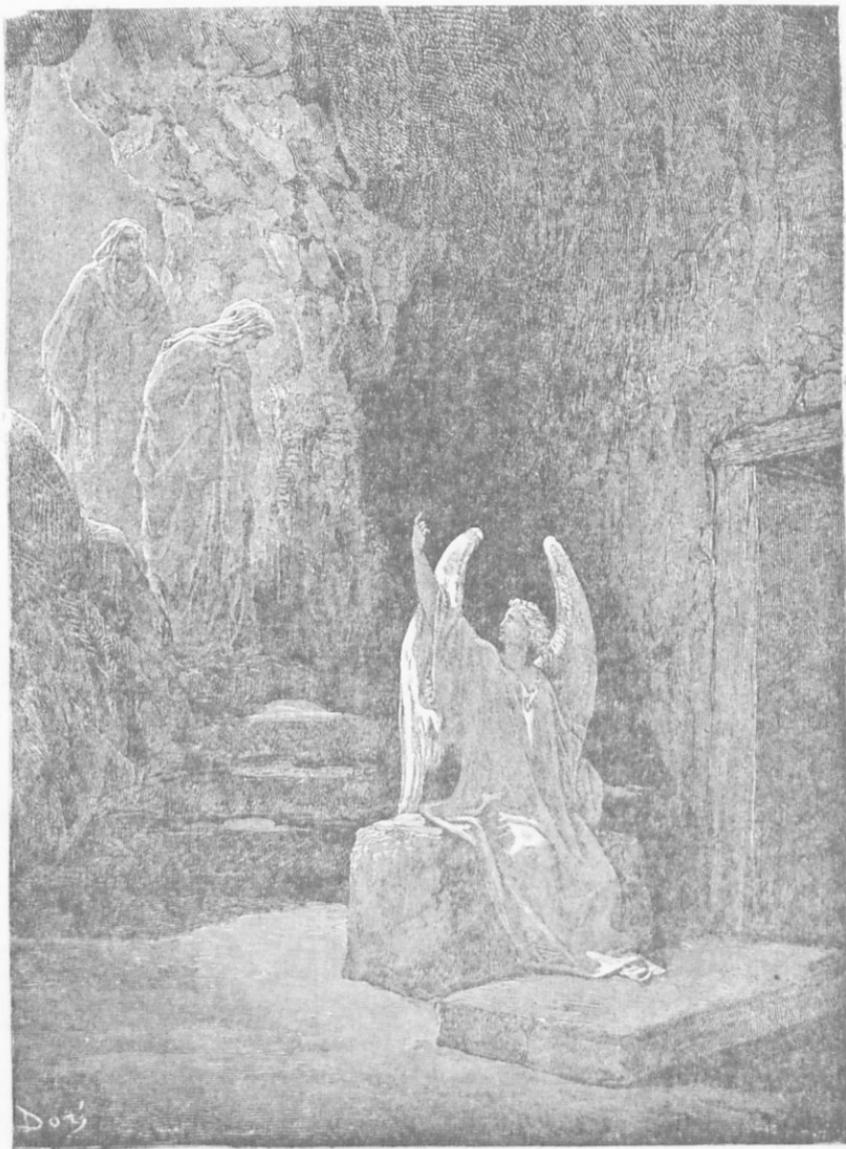
Ἐπάνω εἰς τὸν λίθον ἦτο ἔνας ἄγγελος, ὃ ὅποιος εἶχε καταβῇ ἐξ οὐρανοῦ καὶ εἶχεν ἀποκυλίσει τὸν λίθον.

Ἐπειδὲ ὃ ἄγγελος οὗτος εἰς τὰς γυναίκας :

— «Μὴ φοβήσθε. Ζητεῖται τὸν Ἰησοῦν ποὺ ἐσταυρώθη; δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀνεστήθη. Ἰδέτε, δὲ τάφος, ὅπου τὸν ἐνεταφίασαν, εἶναι κενός. Υπάγετε λοιπὸν ταχέως καὶ εἴπατε τοῦτο εἰς τοὺς μαθητὰς τού·».

Αἱ μυροφόροι ἔτρεξαν ἀμέσως, διὰ νὰ ἀναζητήσουν τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς ἀναγγείλουν τὴν χαρμόσυνον εἰδήσιν.

Εἰς τὸν δρόμον των συνήντησαν τὸν Ἰησοῦν, ὃ ὅποιος τὰς ἔχαιρέτησεν. Αὕταί, καθὼς τὸν εἶδον, ἔπεσαν καὶ τὸν προσεκύνησαν.

Aī μυροφόροι.

Λέγει δὲ εἰς αὐτὰς ὁ Κύριος :

— «Εἴπατε εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπου θὰ ἐμφανισθῶ εἰς αὐτούς».

Αἱ γυναῖκες εύρηκαν τοὺς μαθητὰς καὶ ἀνήγγειλαν εἰς αὐτούς δ, τι εἶδον. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐπίστευον.

Ἐκ τῶν μαθητῶν ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὸ μνημεῖον, ὅπου πραγματικῶς εύρηκαν τὸν τάφον ἀνοικτόν, εἰσῆλθον καὶ εἶδον τὴν νεκρικὴν σινδόνην. Τὸ σῶμα τοῦ Σωτῆρος δὲν ἦτο ἔκει.

Οἱ Ἰησοῦς εἶχε λοιπὸν ἀναστηθῆ ἐκ τῶν νεκρῶν, καθὼς προεῖπε, κατήργησε τὸν θάνατον διὰ τοῦ θανάτου καὶ ἔχαρι σεν εἰς τοὺς νεκροὺς τὴν ζωὴν, ὅπως λέγει καὶ τὸ τροπάριον τῆς Ἀναστάσεως :

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμαις ζωὴν χαρισάμενος».

2. Ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου.

(Λουκ. ΙΔ' 13 - 49 καὶ Ἰωάν. Κ' 19 · 29 καὶ ΚΑ' 1 · 23)

Δύο ἄλλοι μαθηταὶ συνέβη νὰ μεταβαίνουν εἰς μίαν πόλιν πλησίον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, πού τὴν ὠνόμαζον Ἐμμαούς.

Ἐνῷ εὑρίσκοντο εἰς τὸν δρόμον καὶ συνωμίλουν διὰ τὰ τελευταῖα γεγονότα, παρουσιασθη ἀἔφνης ἔνας ἄνθρωπος, δόποιος ἥρχισε νὰ δύοιπορῇ μαζὶ των. Ἔλαβε δὲ καὶ μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν καὶ κατηγόρησε τοὺς μαθητάς, διότι εἶχον ἀμφιβολίαν διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Λέγει δὲ εἰς αὐτούς:

— «Ο λαός σα συνέβη σαν, προελέχθησαν ὑπὸ τῶν προφητῶν καὶ ἐπρεπε νὰ συμβοῦν. Πῶς δὲν τὰ πιστεύετε;».

Αφοῦ ἔφθασαν οἱ δύοιπόροι εἰς τὴν πόλιν Ἐμμαούς, οἱ δύο μαθηταὶ παρεκάλεσαν τὸν ἄγνωστον συνοδοιπόρον των νὰ δεχθῇ νὰ δειπνήσουν μαζί. Ἐκεῖνος δὲ ἐδέχθη.

Οτε εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν, δ ἄγνωστος ἐλαβε τὸν ἄρτον, τὸν ηύλογησε καὶ ἐπειτα

εἴκοψε καὶ ἔμοίρασεν εἰς τοὺς ἄλλους. Τότε οἱ μαθηταὶ ἀνεγνώρισαν τὸν διδάσκαλόν των. Ἐκεῖνος δῆμος εὔθὺς ἔχαθη ἀπὸ τοὺς ὄφθαλμούς των.

Ἐσηκώθησαν τότε καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ εύρηκαν καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς συγκεντρωμένους εἰς μίαν οἰκίαν. Ἡρχισαν λοιπὸν νὰ διηγοῦνται τὸ συμβάν εἰς αὐτούς. Ἀλλοι μὲν ἐπίστευον πλέον εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, ἄλλοι δὲ ἀκόμη ἐδυσπίστουν.

Ἐνῷ δὲ συνωμίλουν μέσα εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ δόποια διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων ἦτο κλειστή, παρουσιάσθη εἰς τὸ μέσον αὐτῶν δὲ Ἰησοῦς καὶ λέγει :

— «Ἐλόγην ὑμῖν».

Ἐπειδὴ δὲ οἱ μαθηταὶ κατετρόμαξαν εἰς τὸ ὅραμα, λέγει δὲ Ἰησοῦς :

— «Διατί φοβεῖσθε; ἔγὼ εἶμαι, ἴδού, ἔγγίσατέ με καὶ ἰδέτε τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευράν μου, διὰ νὰ βεβαιωθῆτε».

Τότε οἱ μαθηταὶ κατεχάρησαν καὶ προσεκύνησαν τὸν διδάσκαλόν των. Οὕτος δὲ λέγει πάλιν εἰς αὐτούς :

— «Ἐιρήνη ὑμῖν. Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ πατήρ, στέλλω καὶ ἐγὼ σᾶς εἰς τὸν κόσμον. Λάβετε Πνεῦμα Ἄγιον. "Οσων συγχωρήσετε τὰς ἀμαρτίας, ἃς εἶναι συγχωρημέναι, δσων δὲ δὲν συγχωρήσετε τὰς ἀμαρτίας, ἃς μὴ εἶναι συγχωρημέναι». "

Ἐνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα μαθητάς, δὲ Θωμᾶς, ἀπουσίαζεν ἀπὸ τὴν συγκέντρωσιν. "Οταν λοιπὸν εἶδον αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, λέγουν :

— «Εἶδομεν τὸν Κύριον».

Ἐκεῖνος δῆμος δὲν ἐπίστευσεν, ἀλλ᾽ ἀπεκρίθη :

— «Ἐὰν δὲν ἀντιληφθῶ μὲ τὰ χέρια μου τὰ σημάδια τῶν καρφιῶν καὶ δὲν βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ, δὲν θὰ πιστεύσω».

Οκτὼ ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἐνῷ ἦσαν πάλιν συνοιθροισμένοι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ δλοι οἱ μαθηταὶ καὶ δὲ Θωμᾶς μαζί των.

τῆλθεν δὲ Ἰησοῦς καὶ ἀφοῦ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, εἶπε πάλιν:
— «Ἐλογήνη ὑμῖν».

Πρός δὲ τὸν Θωμᾶν:

— «Φέρε τὸν δάκτυλόν σου εἰς τὴν πλευράν μου καὶ ἵδε τὰς χειρας μου καὶ μὴ εἴσαι ἄπιστος ἀλλὰ πιστός».

Ο δὲ Θωμᾶς προσεκύνησεν αὐτὸν καὶ ἀπεκρίθη:

— «Ο Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

Λέγει τότε πρός αὐτὸν δὲ Ἰησοῦς:

— «Θωμᾶ, μὲ εἴδες καὶ ἐπίστευσες. Μακάριοι δοῦλοι δὲν μὲ εἴδον καὶ ἐπίστευσαν».

Ἐπειτα ἀπὸ μερικάς ἡμέρας, κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ἰησοῦ, συνεκεντρώθησαν ὅλοι οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ δρός τῆς Γαλιλαίας. Ἐκεῖ ἦλθεν δὲ Σωτὴρ καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς:

— «Σᾶς ἀποστέλλω νὰ διδάξετε ὅλα τὰ ἔθνη. Πηγαίνετε καὶ φωτίσατε τοὺς λαούς. Βαπτίζετε αὐτούς εἰς τὸ δνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ διδάσκετε τὰς ἐντολὰς μου».

3. Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ.

(Λουκ. 50 - 53)

Ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας δὲ Ἰησοῦς ἐφανερώνετο εἰς τοὺς μαθητάς του.

Εἰς μίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἐμφανίσεις του εύρηκεν ἐπτά μαθητάς, ποὺ ἐψάρευον εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος. Δὲν κατώρθωσαν δύως νὰ πιάσουν τίποτε.

Λέγει τότε δὲ Ἰησοῦς:

— «Ρίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ πλοίου».

Οἱ μαθηταὶ ὑπήκουσαν καὶ τότε συνέλαβον πλήθος πολὺ ἀπὸ ἰχθύς. Ἀμέσως τὸν ἐγνώρισαν καὶ λέγουν μεταξύ των: «Ο Κύριος εἶναι!» καὶ ἀμέσως ἔτρεξαν πρὸς τὸν διδάσκαλον περιχαρεῖς.

'H Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου.

Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀναστάσεώς του ἐφανερώθη πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ ἤλθε μαζὶ τῶν εἰς τὸ ὅρος τῶν ἑλαιῶν. Ἐκεῖ ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς τὰς τελευταίας ἐντολὰς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ νὰ περιμένουν ἐκεῖ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, τὴν δόπιαν εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς αὐτούς.

Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς του, θὰ ἐκήρυξτον τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας εἰς δόλον τὸν κόσμον.

Κατόπιν ἐσήκωσε τὰς χειρας ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς ηύλογησεν. Ἐνῷ δ' ἐκαμνε τοῦτο, σιγὰ σιγὰ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανούς καὶ μία νεφέλη τὸν ἀπέκρυψεν ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του.

Ἐνῷ δὲ ἐβλεπον δόλοι πρὸς τὰ ἄνω, δύο ἄγγελοι μὲ λευκὰ ἐνδύματα παρουσιάσθησαν καὶ λέγουν εἰς αὐτούς :

— «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί βλέπετε εἰς τὸν οὐρανόν; μήπως ὁ Ἰησοῦς ποὺ ἀνελήφθη, δὲν θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν κόσμον κατὰ τὸν ἥδιον τρόπον;»

Οἱ μαθηταὶ γεμάτοι χαρὰν τώρα ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ εὐλογοῦσαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Κύριον.

Τὴν μνήμην τῆς Ἀναλήψεως ἐορτάζει ἡ Ἑκκλησία μας, τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, διότε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον.

Α πολυτέκνον

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεός ἡμῶν, χιροποιήσας τοὺς μαθητὰς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὃν σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ γέννησις καὶ ἡ παιδικὴ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ.

	Σελίς
1. Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ	5
2. Ὁ Εύαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	6
3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ	8
4. Ἡ γέννησις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	9
5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ	10
6. Ἡ ύπαπαντὴ τοῦ Κυρίου	13
7. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων	15
8. Ὁ Ἰωσὴφ μὲ τὴν Μαριάμ καὶ τὸ παιδίον φεύγουν εἰς Αἴγυπτον	17
9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετὴς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος .	19

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Πράξεις καὶ θαύματα τοῦ Ἰησοῦ.

1. Τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου	22
2. Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ	23
3. Ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Ἰωάννου	26
4. Ἡ ἐκλογὴ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων	26
5. Ὁδηγίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους	28
6. Ὁ Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἀπὸ τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος	29

	Σελίς
7. 'Ο Ιησοῦς εύλογεῖ τὰ παιδία	31
8. 'Ο Ιησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος	32
9. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ—ὅ ἐν Κανᾶ γάμος	33
10. 'Ο Ιησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμίαν	35
11. Πέντε χιλιάδες ἄνθρωποι χορταίνουν μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἵχθυς	36
12. 'Ο Ιησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης	37
13. 'Ο Ιησοῦς ἔηραίνει τὴν συκῆν μὲ ἔνα λόγον του	38
14. Οἱ Μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ κάμνουν πλούσιον ψάρευμα	38
15. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον εἰς Ἱερουσαλήμ	42
16. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον εἰς Καπερναούμ	43
17. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τοὺς δέκα λεπρούς	44
18. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν τυφλὸν εἰς Ἱεριχώ	45
19. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν	46
20. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου	49
21. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τοὺς δαιμονιζομένους	50
22. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν δαιμονιζόμενον κωφὸν	50
23. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὴν δαιμονιζομένην κόρην	51
24. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον	52
25. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαλον	53
26. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὴν ραχιτικὴν	54
27. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει ἔνα ύδρωπικὸν	54
28. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν υἱὸν θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου	55
29. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου	56
30. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ χήρας εἰς Ναΐν	59
31. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου	60
32. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος	63

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος.

1. Άι παρομοιώσεις καὶ αἱ παραβαλαὶ τοῦ Σωτῆρος 66
2. 'Ο Ιησοῦς παρομοιάζει τὴν διδασκαλίαν του μὲ λύχνον 66

3.	'Ο διάλογος τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν πλούσιον νεανίσκον	67
4.	'Ο δόβολὸς τῆς χήρας	68
5.	'Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις	69
6.	'Ομιλία τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν Νικόδημον	73
7.	'Η ἐπὶ τοῦ ὅρους δμιλία	74
8.	'Ο Ἰησοῦς λέγει ποῖοι θὰ κληρονομήσουν τὴν βασι- λείαν τῶν οὐρανῶν	75
9.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν μαθητῶν του	76
10.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊ- κοῦ νόμου	77
11.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ διὰ τὰς ἀφορμὰς τοῦ φόνου	77
12.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ ὅρκου	78
13.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ ἀνεξικακίας	79
14.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἔχθρούς	80
15.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ ἐλεημοσύνης	81
16.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ προσευχῆς	81
17.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ νηστείας	85
18.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ διὰ τὸν πνευματικὸν θησαυρὸν .	85
19.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ τῆς θείας προνοίας	86
20.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ κατακρίσεως	86
21.	'Ο Ἰησοῦς λέγει πῶς πρέπει νὰ ζητῶμεν τὰ ἀγαθὰ	87
22.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας	87
23.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων	88
24.	'Ο Ἰησοῦς δμιλεῖ περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως	88
25.	Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους δμιλία .	89
26.	'Η παραβολὴ τοῦ σπορέως	89
27.	'Η παραβολὴ τῶν ζιζανίων	90
28.	'Η βασιλεία τῶν οὐρανῶν	91
29.	'Ο κεκρυμμένος θησαυρός	91
30.	'Ο πολύτιμος μαργαρίτης	91
31.	'Η παραβολὴ τῆς σαγήνης	92
32.	'Η παραβολὴ τοῦ καλοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πονηροῦ δούλου	92
33.	'Η παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης .	93

	Σελίς
34. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου	94
35. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος	95
36. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου	96
37. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου	98
38. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ	100
39. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου	102
40. Ἡ παραβολὴ τῆς δραχμῆς ποὺ ἔχαθη	102
41. Ἡ παραβολὴ τῆς μετανοούσης ἀμαρτωλῆς	103
42. Ἡ παραβολὴ τῆς ἀκάρπου συκῆς	104
43. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πιωχοῦ Λαζάρου	104
44. Ὁ ἀληθῆς πιστὸς	105
45. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων	106
46. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου	107
47. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν	109
48. Ἡ μέλλουσα κρίσις	110
49. Ἡ ὥρα τῆς κρίσεως	111
50. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων	113

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Πάθη, σταύρωσις καὶ ταφὴ τοῦ Κυρίου.

1. Τὸ πολύτιμον μύρον καὶ ὁ Ἰούδας	115
2. Ἡ θριαμβευτικὴ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα	115
3. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος	118
4. Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητὰς του	120
5. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γεθσήμανην. Σύλληψις αὐτοῦ . .	121
6. Ὁ Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ ἀρχιερέως Ἀννα	123
7. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου	123
8. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου	125
9. Ἡ Σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ	128
10. Ἡ ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ ταφὴ τοῦ Σωτῆρος	131

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

'Ανάστασις, ἐμφανίσεις καὶ ἀνάληψις τοῦ Κυρίου.

	Σελίς
1. 'Η 'Ανάστασις τοῦ Χριστοῦ	133
2. "Αλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου	135
3. 'Η 'Ανάληψις τοῦ Χριστοῦ	137

0020556333
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

---

*Ανάδοχος έκτυπώσεως: Γ. Π. ΞΕΝΟΣ, Βιργινίας Μπενάκη 9, *Αθήνας.
*Ανάδοχος βιβλιοδεσίας: Π. Δ. ΣΑΛΤΑΣ, Ασκληπιοῦ 10, *Αθήνας.

Τεγκιούμποι

Τεγκιούμποι ΜΕΡΟΣ ΒΕΛΜΠΟΧΝΙΑΣ

Αναστολής έπειτα σωστής και συνειδητής του κυρίου

Η Αναστολής του Χριστού

* Άλλοι μυφενίσεις του Κυρίου

* Η Ανάστηψης του Χριστού